

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

613

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 8. stav (2) tačka e) Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22) i Uputstva o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/21), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj, 07.06.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

**O ODOBRAVANJU PROJEKTA NABAVKE OBJEKTA
ZA SMJEŠTAJ INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE -
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU U
BANJOJ LUCI**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobrava se Projekat nabavke objekta za smještaj institucija Bosne i Hercegovine - Državne agencije za istrage i zaštitu u Banjoj Luci, koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2023-2024. godine, u ukupnom iznosu od 5.800.000 KM.

Član 2.

(Izvor finansiranja i dinamika realizacije)

- Sredstva za realizaciju projekta iz člana 1. ove odluke u iznosu od 5.800.000 KM osiguraće se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
- Planirana dinamika potrošnje sredstava iz stava (1) ovog člana realizovaće se u sljedećim fazama.
 - u 2023. godini 3.480.000 KM;

- u 2024. godini 2.320.000 KM.

Član 3.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz člana 2. ove odluke biće utrošena za nabavku objekta u Banjoj Luci i evidentiraće se na ekonomskim kodovima po godinama, kako slijedi:

- u 2023. godini na ekonomskom kodu: 8212 Nabavka zgrada;
- u 2024. godini na ekonomskom kodu: 8212 Nabavka zgrada.

Član 4.

(Evidentiranje višegodišnjeg projekta)

Višegodišnji projekat iz člana 1. ove odluke evidentiraće se kao program posebne namjene (projektni kod) u Informacionom sistemu finansijskog upravljanja (ISFU).

Član 5.

(Ažuriranje Pregleda višegodišnjeg projekta)

Državna agencija za istrage i zaštitu će na osnovu ove odluke sa Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine izvršiti ažuriranje Pregleda višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u budžetu institucija Bosne i Hercegovine, svake godine.

Član 6.

(Nadležnost za realizaciju i rok za realizaciju)

- Za realizaciju ove odluke zadužuju se Državna agencija za istrage i zaštitu i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.
- Rok za realizaciju projekta iz člana 1. ove odluke je godina dana nakon osiguranja finansijskih sredstava.

Član 7.

(Imenovanje komisije)

Direktor Državne agencije za istrage i zaštitu imenovat će Komisiju za provođenje postupka kupovine/nabavke objekta u Banjoj Luci koja će objaviti javni poziv za dostavu ponuda, izvršiti evaluaciju ponuda, izbor najpovoljnijeg ponuđača i predložiti direktoru Državne agencije za istrage i zaštitu odluku o

kupovini objekta u Banjoj Luci. Prije potpisivanja ugovora sa dobavljačem, Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostavlja se nacrt ugovora o realizaciji višegodišnjeg projekta, bez čijeg prethodno dobivenog pozitivnog očitovanja nije dozvoljeno zaključivanje ugovora sa dobavljačem.

Član 8.

(Obaveza izvještavanja)

Državna agencija za istrage i zaštitu će nakon okončanja višegodišnjeg projekta koji je predmet ove odluke sačiniti i dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine konačan izvještaj o realizaciji predmetnog projekta najkasnije u roku od 30 dana nakon završetka projekta, a Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine uz godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 143/23
07. juna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi s člankom 8. stavak (2) točka e) Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22) i Naputka o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 77/21), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj 07.06.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

O ODOBRAVANJU PROJEKTA NABAVE OBJEKTA ZA SMJEŠTAJ INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE - DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU U BANJOJ LUCI

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom odobrava se Projekt nabave objekta za smještaj institucija Bosne i Hercegovine - Državne agencije za istrage i zaštitu u Banjoj Luci, koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2023.-2024. godine, u ukupnom iznosu od 5.800.000 KM.

Članak 2.

(Izvor financiranja i dinamika realizacije)

- (1) Sredstva za realizaciju projekta iz članka 1. ove Odluke u iznosu od 5.800.000 KM osigurati će se iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
- (2) Planirana dinamika potrošnje sredstava iz stavka (1) ovog članka realizirati će se u sljedećim fazama:
 - a) u 2023. godini 3.480.000 KM;
 - b) u 2024. godini 2.320.000 KM.

Članak 3.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz članka 2. ove Odluke bit će utrošena za nabavu objekta u Banjoj Luci i evidentirati će se na ekonomskim kodovima po godinama, kako slijedi:

- a) u 2023. godini na ekonomskom kodu: 8212 Nabava zgrada;
- b) u 2024. godini na ekonomskom kodu: 8212 Nabava zgrada.

Članak 4.

(Evidentiranje višegodišnjeg projekta)

Višegodišnji projekt iz članka 1. ove Odluke evidentirati će se kao program posebne namjene (projektni kod) u Informacijskom sustavu financijskog upravljanja (ISFU).

Članak 5.

(Ažuriranje Pregleda višegodišnjeg projekta)

Državna agencija za istrage i zaštitu će na temelju ove Odluke s Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine izvršiti ažuriranje Pregleda višegodišnjeg kapitalnog ulaganja u proračunu institucija Bosne i Hercegovine, svake godine.

Članak 6.

(Nadležnost za realizaciju i rok za realizaciju)

- (1) Za realiziranje ove Odluke zadužuju se Državna agencija za istrage i zaštitu i Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (2) Rok za realiziranje projekta iz članka 1. ove Odluke je godina dana nakon osiguranja financijskih sredstava.

Članak 7.

(Imenovanje povjerenstva)

Ravnatelj Državne agencije za istrage i zaštitu imenovat će Povjerenstvo za provedbu postupka kupovine/nabave objekta u Banjoj Luci koje će objaviti javni poziv za dostavu ponuda, izvršiti evaluaciju ponuda, izbor najpovoljnijeg ponuđača i predložiti ravnatelju Državne agencije za istrage i zaštitu odluku o kupovini objekta u Banjoj Luci. Prije potpisivanja ugovora s dobavljačem, Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine dostavlja se nacrt ugovora o realizaciji višegodišnjeg projekta, bez čijeg prethodno dobivenog pozitivnog očitovanja nije dozvoljeno zaključivanje ugovora s dobavljačem.

Članak 8.

(Obveza izvješćivanja)

Državna agencija za istrage i zaštitu će nakon okončanja višegodišnjeg projekta koji je predmet ove Odluke sačiniti i dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine konačno izvješće o realizaciji predmetnog projekta najkasnije u roku od 30 dana nakon završetka projekta, a Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine uz godišnje izvješće o izvršenju proračuna.

Članak 9.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 143/23
07. lipnja 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези са чланом 8. став (2) тачка е) Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22) и Упутства о начину планирања, одобравања и реализације вишегодишњих пројеката у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 77/21), на приједлог Министарства безбједности Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 14. сједници одржаној 07.06.2023. године, донио је

Član 4.

(Ažuriranje Pregleda višegodišnjih projekata i praćenje realizacije)

- (1) Uprava za indirektno oporezivanje će na osnovu ove Odluke sa Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine izvršiti ažuriranje Pregleda višegodišnjih projekata.
- (2) Praćenje realizacije ovog višegodišnjeg projekta vršit će se preko posebno otvorenog projektnog koda u Informativnom sistemu finansijskog upravljanja (ISFU).

Član 5.

(Realizacija Odluke)

- (1) Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprava za indirektno oporezivanje.
- (2) Po okončanju realizacije projekta iz člana 1. ove Odluke Uprava za indirektno oporezivanje konačan izvještaj o realizaciji projekta iz člana 1. ove Odluke dostavit će Vijeću ministara Bosne i Hercegovine najkasnije 30 dana nakon završetka projekta, a Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine uz godišnji izvještaj o izvršenju budžeta.

Član 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 145/23
07. juna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi s člankom 8. stavak (2) točka e) Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22) i Naputka o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 77/21) na prijedlog Uprave za neizravno oporezivanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 14. sjednici, održanoj 07. lipnja 2023. godine, donijelo je

ODLUKU**O ODOBRAVANJU VIŠEGODIŠNJEG PROJEKTA
"IZGRADNJA I OPREMANJE OBJEKTA ZA SMJEŠTAJ
ZAPOSLENIH UPRAVE ZA NEIZRAVNO
OPOREZIVANJE U ZRAČNOJ LUCI U SARAJEVU"**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom odabira se višegodišnji projekt "Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave za neizravno oporezivanje u zračnoj luci u Sarajevu", procijenjene vrijednosti 6.000.000 KM.

Članak 2.

(Izvor financiranja i dinamika realizacije)

- (1) Sredstva za realizaciju projekta iz članka 1. ove Odluke u iznosu od 6.000.000 KM osigurati će se iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
- (2) Planirana dinamika potrošnje sredstava iz stavka (1) ovoga članka realizirat će se u sljedećim fazama:
 - a) u 2023. godini 3.800.000 KM
 - b) u 2024. godini 2.200.000 KM.

Članak 3.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz članka 2. bit će utrošena za izgradnju i namjensko opremanje objekta u zračnoj luci u Sarajevu i

evidentirat će se na ekonomskim kodovima po godinama kako slijedi:

- a) u 2023. godini na ekonomskom kodu:
 - 8211 nabava zemljišta iznos od 500.000 KM
 - 8212 nabava građevina iznos od 3.300.000 KM
- b) u 2024. godini na ekonomskom kodu:
 - 8212 nabava građevina iznos od 2.100.000 KM i
 - 8213 nabava opreme iznos od 100.000 KM

Članak 4.

(Ažuriranje Pregleda višegodišnjih projekata i praćenje realizacije)

- (1) Uprava za neizravno oporezivanje će temeljem ove Odluke sa Ministarstvom financija i trezora Bosne i Hercegovine izvršiti ažuriranje Pregleda višegodišnjih projekata.
- (2) Praćenje realizacije ovog višegodišnjeg projekta vršit će se preko posebno otvorenog projektnog koda u Informatičkom sustavu finansijskog upravljanja (ISFU).

Članak 5.

(Realizacija Odluke)

- (1) Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprava za neizravno oporezivanje.
- (2) Po okončanju realizacije projekta iz članka 1. ove Odluke Uprava za neizravno oporezivanje konačno izvješće o realizaciji projekta iz članka 1. ove Odluke dostavit će Vijeću ministara Bosne i Hercegovine najkasnije 30 dana nakon završetka projekta, a Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine uz godišnje izvješće o izvršenju proračuna.

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 145/23
07. lipnja 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези са чланом 8. став (2) тачка е) Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22) и Упутства о начину планирања, одобравања и реализације вишегодишњих пројеката у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 77/21) на приједлог Управе за индиректно опореживање, Савјет министара Босне и Херцеговине на 14. сједници, одржаној 07. јуна 2023. године, донио је

ОДЛУКУ**О ОДОБРАВАЊУ ВИШЕГОДИШЊЕГ ПРОЈЕКТА
"ИЗГРАДЊА И ОПРЕМАЊЕ ОБЈЕКТА ЗА СМЈЕШТАЈ
ЗАПОСЛЕНИХ УПРАВЕ ЗА ИНДИРЕКТНО
ОПОРЕЗИВАЊЕ НА АЕРОДРОМУ У САРАЈЕВУ"**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком одабрава се вишегодишњи пројекат "Изградња и опремање објекта за смјештај запослених Управе за индиректно опореживање на аеродрому у Сарајеву", процијенене вриједности 6.000.000 KM.

Члан 2.

(Извор финансирања и динамика реализације)

- (1) Средства за реализацију пројекта из члана 1. ове Одлуке у износу од 6.000.000 КМ обезбиједиће се из Буџета институција Босне и Херцеговине.
- (2) Планирана динамика потрошње средстава из става (1) овог члана реализоваће се у сљедећим фазама:
 - а) у 2023. години 3.800.000 КМ
 - б) у 2024. години 2.200.000 КМ.

Члан 3.

(Намјена средстава)

Средства из члана 2. биће утрошена за изградњу и намјенско опремање објекта на аеродрому у Сарајеву и евидентираће се на економским кодовима по годинама како сlijеди:

- а) у 2023. години на економском коду:
 - 8211 набавка земљишта износ од 500.000 КМ
 - 8212 набавка грађевина износ од 3.300.000 КМ
- б) у 2024. години на економском коду:
 - 8212 набавка грађевина износ од 2.100.000 КМ и
 - 8213 набавка опреме износ од 100.000 КМ

Члан 4.

(Ажурирање Прегледа вишегодишњих пројеката и праћење реализације)

- (1) Управа за индиректно опорезивање ће на основу ове Одлуке са Министарством финансија и трезора Босне и Херцеговине извршити ажурирање Прегледа вишегодишњих пројеката.
- (2) Праћење реализације овог вишегодишњег пројекта вршиће се преко посебно отвореног пројектног кода у Информационом систему финансијског управљања (ИСФУ).

Члан 5.

(Реализација Одлуке)

- (1) За реализацију ове Одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине и Управа за индиректно опорезивање.
- (2) По окончању реализације пројекта из члана 1. ове Одлуке Управа за индиректно опорезивање коначан извјештај о реализацији пројекта из члана 1. ове Одлуке доставиће Савјету министара Босне и Херцеговине најкасније 30 дана након завршетка пројекта, а Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине уз годишњи извјештај о извршењу буџета.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 145/23
07. јуна 2023. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

615

Na osnovu člana 9. st. 4. i 5. Zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04), člana 28. stav 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici održanoj 26.6.2023. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ЗА МЈЕРИТЕЛЈСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. **Milica Ristović Krstić**, именује се за директора Института за мјерителјство Босне и Херцеговине, на мандатни период од пет година.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјенује се почевши од сљедећег дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 146/23
26. јуна 2023. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Вјећа министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Na temelju članka 9. st. 4. i 5. Zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04), članka 28. stavak 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici održanoj 26.6.2023. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ РАВНАТЕЛЈА ИНСТИТУТА ЗА МЈЕРИТЕЛЈСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. **Milica Ristović Krstić**, именује се за равнатеља Института за мјерителјство Босне и Херцеговине, на мандатно раздобље од пет година.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјенује се почевши од сљедећег дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 146/23
26. липња 2023. године
Сарајево

Предсједateljica
Вјећа министара БиХ
Борјана Кришто, в. р.

Na osnovu člana 9. st. 4 i 5. Zakona o osnivaњу Instituta za metrologiju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04), člana 28. stav 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i člana 17. Zakona o Sавјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 16. сједници одржаној 26.6.2023. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. **Милица Ристовић Крстић**, именује се за директора Института за метрологију Босне и Херцеговине, на мандатни период од пет година.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјенује се почевши од сљедећег дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 146/23
26. јуна 2023. године
Сарајево

Предсједavajuћа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

616

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 13. stav (2) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, na 13. sjednici održanoj 01.06.2023. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNI PRAVILNIKA O
USPOSTAVLJANJU I RADU KOMISIJE ZA NABAVKE**

Član 1.

U Pravilniku o uspostavljanju i radu komisije za nabavke ("Službeni glasnik BiH", broj 103/14) naziv člana 4. mijenja se i glasi: "Imenovanje članova komisije, učešće službenika za javne nabavke, imenovanje sekretara komisije za nabavke i pozivanje vanjskih stručnjaka kao članova komisije."

U članu 4. iza stava (1) dodaje novi stav (2) koji glasi:

"(2) Ugovorni organ obezbjeđuje da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke. Ugovorni organ koji nema stalnog zaposlenog službenika za javne nabavke na raspolaganju, može angažovati službenika za javne nabavke izvan ugovornog organa, što mora biti posebno obrazloženo."

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4) i mijenja se i glasi:

"(4) Ugovorni organ ili subjekat koji je osnovao komisiju ima pravo kao članove komisije imenovati stručnjake za slučajeve gdje predmet javne nabavke zahtjeva specifično tehničko ili specijalizirano znanje koje inače nije dostupno unutar ugovornog organa, a koji nisu iz reda zaposlenika ugovornog organa."

Dosadašnji stav (4) se briše.

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 129/23
01. juna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 13. stavak (2) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, na 13. sjednici održanoj 1.6.2023. godine, donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNI PRAVILNIKA O
USPOSTAVLJANJU I RADU POVJERENSTVA ZA
NABAVE**

Članak 1.

U Pravilniku o uspostavljanju i radu povjerenstva za nabave ("Službeni glasnik BiH", broj 103/14) naziv članka 4. mijenja se i glasi: "Imenovanje članova povjerenstva, sudjelovanje službenika za javne nabave, imenovanje tajnika povjerenstva za nabave i pozivanje vanjskih stručnjaka kao članova povjerenstva."

U članku 4. iza stavka (1) dodaje novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Ugovorno tijelo osigurava da u postupcima nabave čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM sudjeluje najmanje jedan službenik za javne nabave. Ugovorno tijelo

koje nema stalnog zaposlenog službenika za javne nabave na raspolaganju, može angažirati službenika za javne nabave izvan ugovornog tijela, što mora biti posebno obrazloženo." Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3).

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4) i mijenja se i glasi:

"(4) Ugovorno tijelo ili subjekat koji je osnovao povjerenstvo ima pravo kao članove povjerenstva imenovati stručnjake za slučajeve gdje predmet javne nabave zahtjeva specifično tehničko ili specijalizirano znanje koje inače nije dostupno unutar ugovornog tijela, a koji nisu iz reda zaposlenika ugovornog tijela."

Dosadašnji stavak (4) se briše.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 129/23
1. lipnja 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 13. stav (2) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22) Savjet ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, na 13. sjednici održanoj 01.06.2023. godine, donio je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNI PRAVILNIKA O
USPOSTAVLJANJU I RADU KOMISIJE ZA NABAVKE**

Član 1.

U Pravilniku o uspostavljanju i radu komisije za nabavke ("Službeni glasnik BiH", broj 103/14) naziv člana 4. mijenja se i glasi: "Imenovanje članova komisije, učestvuje službenika za javne nabavke, imenovanje sekretara komisije za nabavke i pozivanje spoljnih stručnjaka kao članova komisije."

U članu 4. iza stava (1) dodaje novi stav (2) koji glasi:

"(2) Ugovorni organ obezbjeđuje da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke. Ugovorni organ koji nema stalnog zaposlenog službenika za javne nabavke na raspolaganju, može angažovati službenika za javne nabavke izvan ugovornog organa, što mora biti posebno obrazloženo." Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4) i mijenja se i glasi:

"(4) Ugovorni organ ili subjekat koji je osnovao komisiju ima pravo kao članove komisije imenovati stručnjake za slučajeve gdje predmet javne nabavke zahtjeva specifično tehničko ili specijalizirano znanje koje inače nije dostupno u okviru ugovornog organa, a koji nisu iz reda zaposlenika ugovornog organa."

Dosadašnji stav (4) se briše.

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

SM broj 129/23
01. juna 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Savjeta ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

617

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) a u vezi sa članom 78. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20 i 47/22), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

UPUTSTVO

O PODNOŠENJU PRIJAVE ZA POREZ NA DODANU VRIJEDNOST UPOTREBOM KVALIFICIRANE ELEKTRONSKE POTVRDE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Uputstvom propisuje se način i postupak podnošenja prijave za porez na dodanu vrijednost elektronskim putem upotrebom kvalificirane elektronske potvrde, postupak obavještanja o podnijetoj prijavi za PDV i razrez po službenoj dužnosti, prava i obaveze obveznika indirektnih poreza (u daljnjem tekstu: obveznik) i Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) u vezi sa podnošenjem prijave za porez na dodanu vrijednost upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom ili ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovom Uputstvu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Definicije)

U smislu ovog Uputstva korišteni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "obveznik" - fizičko ili pravno lice koje je u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza upisano po osnovu poreza na dodanu vrijednost i koje je u skladu sa Korisničkim uputstvom registrirano kao "korisnik",
- b) "kvalificirani elektronski potpis" - potpis zasnovan na kvalificiranoj elektronskoj potvrdi,
- c) "kvalificirana elektronska potvrda"- dokument koji sadrži podatke propisane Zakonom o elektronskom potpisu BiH i koji izdaje ovjerilac koji zadovoljava uvjete za izdavanje kvalificirane elektronske potvrde propisane Zakonom o elektronskom potpisu BiH,
- d) "ovjerilac" - fizičko ili pravno lice koje izdaje elektronske potvrde i/ili kvalificirane elektronske potvrde ili vremenski pečat ili obavlja druge usluge u vezi s elektronskim potpisom i ovjeravanjem,
- e) "prijava za PDV" - prijava za porez na dodanu vrijednost koju podnosi obveznik indirektnih poreza koji je u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza upisan po osnovu poreza na dodanu vrijednost,
- f) "izmijenjena prijava za PDV" - prijava podnijeta u svrhu zamjene prethodno podnijete prijave za PDV,
- g) "dopunska prijava za PDV"- prijava podnijeta u svrhu dopune prethodno podnijete prijave za PDV,
- h) " e-portal" - servis za korištenje elektronskih usluga koje pruža UIO,
- i) "zastupnik" - fizičko lice koje posjeduje kvalificiranu elektronsku potvrdu, a koje je obveznik prijavio za zastupnika za obavljanje elektronskih usluge uz

korištenje kvalificiranog elektronskog potpisa u skladu sa Korisničkim uputstvom,

- j) "Veliki obveznik indirektnih poreza" - obveznik indirektnih poreza čija je vrijednost gradivnog poreza na dodanu vrijednost za prethodnu godinu veća od iznosa koji utvrđuje Upravni odbor UIO u skladu sa posebnim propisom,
- k) "Ostali obveznici" - obveznici indirektnih poreza čija vrijednost gradivnog poreza na dodanu vrijednost za prethodnu godinu ne prelazi iznos koji utvrđuje Upravni odbor UIO kao kriterij za određivanje velikih poreznih obveznika.

DIO DRUGI - PODNOŠENJE PRIJAVE ZA PDV UPOTREBOM KVALIFICIRANE ELEKTRONSKE POTVRDE

Član 4.

(Podnošenje prijave za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde)

- (1) Prijavu za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde podnosi obveznik, putem zastupnika kojeg je obveznik ovlastio/odredio za podnošenje prijava.
- (2) Jedno fizičko lice može biti zastupnik za jednog ili više obveznika.
- (3) Obaveza podnošenja PDV prijave upotrebom kvalificirane elektronske potvrde počinje u rokovima određenim Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22 i 87/22).
- (4) Nakon što obveznik prvi put podnese prijavu za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde, obavezan je sve naredne prijave za PDV podnositi isključivo upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.

Član 5.

(Popunjavanje prijave za PDV)

- (1) Obveznik podnosi prijavu za PDV popunjavanjem elektronskog obrasca dostupnog na e-portalu.
- (2) Elektronski obrazac prijave za PDV po svom sadržaju i formi u cijelosti odgovara obrascu prijave za PDV propisanom Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost.
- (3) Iznosi u PDV prijavi se iskazuju u decimalnim brojevima zaokruženim na dvije decimale.
- (4) Prijava za PDV podnesena upotrebom kvalificirane potvrde od strane obveznika ili njegovog zastupnika ima istu pravnu snagu kao i prijava za PDV podnesena u papirnoj formi i može se koristiti kao akt u postupku kod nadležnog organa.
- (5) Obveznik može podnijeti prijavu za PDV elektronskim putem upotrebom kvalificirane elektronske potvrde za porezni period najranije prvog dana po isteku poreznog perioda za koji podnosi prijavu za PDV.
- (6) Prijava za PDV podnesena upotrebom kvalificirane potvrde smatra se blagovremeno podnijetom ako je, prema podacima evidentiranim u bazi podataka e-portala, podnijeta u propisanom roku.
- (7) Prijava za PDV koja je u bazi podataka e-portala sačuvana, ali ne i podnijeta, ne smatra se podnijetom.

Član 6.

(Izmijenjena i dopunska prijava za PDV)

- (1) Obveznik može podnijeti izmijenjenu ili dopunsku prijavu za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde u svrhu zamjene ili dopune prethodno podnijete prijave za PDV, u roku i na način propisan posebnim propisom iz oblasti indirektnog oporezivanja.
- (2) Izmijenjena i dopunska prijava za PDV, podnijeta upotrebom kvalificirane elektronske potvrde od strane

korisnika ili njegovog zastupnika, ima istu pravnu snagu kao i izmijenjena ili dopunska prijava za PDV podnijeta u papirnoj formi i može se koristiti kao akt u postupku kod nadležnog organa.

DIO TREĆI - POSTUPAK OBAVJEŠTAVANJA O PODNIJETOJ PRIJAVI ZA PDV I RAZREZ PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Član 7.

(Obavještenje o prijemu)

- (1) Prijava za PDV smatra se podnijetom kada je evidentirana u bazi podataka e-portala.
- (2) UIO korisniku i/ili njegovom zastupniku, elektronskim putem, dostavlja obavještenje o prijemu prijave sa podacima o vremenu podnošenja prijave za PDV u bazi podataka e-portala.
- (3) Obavještenje iz stava (2) ovog člana dostavlja se automatski, putem e-portala.
- (4) Za obavještenja iz stava (2) ovog člana relevantno je vrijeme evidentirano u bazi podataka e-portala.

Član 8.

(Postupanje u slučaju nepodnošenja prijave za PDV)

- (1) Ukoliko obveznik ne postupi u skladu sa obavezom podnošenja prijave za PDV u roku propisanom Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, UIO po službenoj dužnosti vrši razrez PDV-a u ime obveznika u postupku propisanom posebnim propisom iz oblasti indirektnog oporezivanja.
- (2) Razrez iz stava (1) ovog člana vrši se automatski u elektronskom sistemu UIO.

DIO ČETVRTI - PRAVA I OBAVEZE

Član 9.

(Prava i obaveze obveznika)

- (1) Prava i obaveze obveznika, u vezi sa podnošenjem prijave za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde i korištenjem elektronskog poslovanja sa UIO uz korištenje kvalificiranog elektronskog potpisa su propisana Korisničkim uputstvom za elektronsko poslovanje sa UIO uz korištenje kvalificiranog elektronskog potpisa.
- (2) Obveznik ima pravo da bude upoznat sa statusom postupka podnošenja prijave za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.
- (3) Obveznik je odgovoran za tačnost i potpunost podataka iskazanih u prijavi za PDV podnijetoj upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.

Član 10.

(Obaveze UIO)

UIO je obavezna da:

- a) korisniku i/ili njegovom zastupniku potvrdi prijem prijave za PDV koja je podnijeta upotrebom kvalificirane elektronske potvrde,
- b) elektronskim putem korisnika i/ili njegovog zastupnika obavijesti o nemogućnosti učitavanja podataka sadržanih u prijavi za PDV.
- c) se stara o povjerljivosti podataka sadržanih u prijavi za PDV podnijetoj upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(Tehničko uputstvo)

- (1) UIO, u skladu sa odredbama ovog Uputstva, sačinjava Tehničko uputstvo u vezi sa podnošenjem prijave za PDV upotrebom kvalificirane elektronske potvrde.
- (2) Tehničko uputstvo iz stava (1) ovog člana se objavljuje na službenoj internet stranici UIO.

Član 12.

(Primjena drugih propisa)

- (1) Do nastupanja rokova za obavezno podnošenje PDV prijave upotrebom kvalificirane elektronske potvrde iz člana 5. ovog uputstva primjenjuju se Uputstvo o elektronskom podnošenju prijave samooporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 4/18).
- (2) Istekom rokova iz stava (1) ovog člana prestaje primjena Uputstva o elektronskom podnošenju prijave samooporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 4/18).

Član 13.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-1841-1/23

07. jula 2023. godine

Direktor

Dr. Zoran Tegeltija, s. r.

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) a u svezi sa člankom 78. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20 i 47/22), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU

O PODNOŠENJU PRIJAVE ZA POREZ NA DODANU VRIJEDNOST UPORABOM KVALIFICIRANE ELEKTRONIČKE POTVRDE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovom Uputom propisuje se način i postupak podnošenja prijave za porez na dodanu vrijednost elektroničkim putem upotrebom kvalificirane elektroničke potvrde, postupak obavještanja o podnijetoj prijavi za PDV i razrez po službenoj dužnosti, prava i obaveze obveznika neizravnih poreza (u daljnjem tekstu: obveznik) i Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UNO) u svezi s podnošenjem prijave za porez na dodanu vrijednost upotrebom kvalificirane elektroničke potvrde.

Članak 2.

(Uporaba izraza u muškom ili ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovoj Uputi navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Definicije)

U smislu ove Upute korišteni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "obveznik" - fizička ili pravna osoba koja je u Jedinствeni registar obveznika neizravnih poreza upisana po osnovi poreza na dodanu vrijednost i koja je u skladu sa Korisničkom uputom registrirana kao "korisnik",
- b) "kvalificirani elektronički potpis" - potpis zasnovan na kvalificiranoj elektroničkoj potvrdi,
- c) "kvalificirana elektronička potvrda" - dokument koji sadrži podatke propisane Zakonom o elektroničkom potpisu BiH i koji izdaje ovjeritelj koji zadovoljava uvjete za izdavanje kvalificirane elektroničke potvrde propisane Zakonom o elektroničkom potpisu BiH,
- d) "ovjeritelj" - fizička ili pravna osoba koja izdaje elektroničke potvrde i/ili kvalificirane elektroničke

- potvrde ili vremenski pečat ili obavlja druge usluge u svezi s elektroničkim potpisom i ovjeravanjem,
- e) "prijava za PDV" - prijava za porez na dodanu vrijednost koju podnosi obveznik neizravnih poreza koji je u Jedinствeni registar obveznika neizravnih poreza upisan po osnovi poreza na dodanu vrijednost,
 - f) "izmijenjena prijava za PDV" - prijava podnijeta u svrhu zamjene prethodno podnijete prijave za PDV,
 - g) "dopunska prijava za PDV"- prijava podnijeta u svrhu dopune prethodno podnijete prijave za PDV,
 - h) " e-portal" - servis za korištenje elektroničkih usluga koje pruža UNO,
 - i) "zastupnik" - fizička osoba koja posjeduje kvalificiranu elektroničku potvrdu, a koju je obveznik prijavio za zastupnika za obavljanje elektroničkih usluga uz korištenje kvalificiranog elektroničkog potpisa u skladu s Korisničkom uputom,
 - j) "Veliki obveznik neizravnih poreza" - obveznik neizravnih poreza čija je vrijednost gradivnog poreza na dodanu vrijednost za prethodnu godinu veća od iznosa koji utvrđuje Upravni odbor UNO u skladu s posebnim propisom,
 - k) "Ostali obveznici" - obveznici neizravnih poreza čija vrijednost gradivnog poreza na dodanu vrijednost za prethodnu godinu ne prelazi iznos koji utvrđuje Upravni odbor UNO kao kriterij za određivanje velikih poreznih obveznika.

DIO DRUGI - PODNOŠENJE PRIJAVE ZA PDV UPORABOM KVALIFICIRANE ELEKTRONIČKE POTVRDE

Članak 4.

(Podnošenje prijave za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde)

- (1) Prijavu za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde podnosi obveznik, putem zastupnika kojeg je obveznik ovlastio/odredio za podnošenje prijave.
- (2) Jedna fizička osoba može biti zastupnik za jednog ili više obveznika.
- (3) Obveza podnošenja PDV prijava uporabom kvalificirane elektroničke potvrde počinje u rokovima određenim Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22 i 87/22).
- (4) Nakon što obveznik prvi put podnese prijavu za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde, obavezan je sve sljedeće prijave za PDV podnositi isključivo uporabom kvalificirane elektroničke potvrde.

Članak 5.

(Popunjavanje prijave za PDV)

- (1) Obveznik podnosi prijavu za PDV popunjavanjem elektroničkog obrasca dostupnog na e-portalu.
- (2) Elektronički obrazac prijave za PDV po svom sadržaju i formi u cijelosti odgovara obrascu prijave za PDV propisanom Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost.
- (3) Iznosi u PDV prijavi se iskazuju u decimalnim brojevima zaokruženim na dvije decimale.
- (4) Prijava za PDV podnesena uporabom kvalificirane potvrde od strane obveznika ili njegovog zastupnika ima istu pravnu snagu kao i prijava za PDV podnesena u papirnoj formi i može se koristiti kao akt u postupku kod nadležnog organa.
- (5) Obveznik može podnijeti prijavu za PDV elektroničkim putem uporabom kvalificirane elektroničke potvrde za porezno razdoblje najranije prvog dana po isteku poreznog razdoblja za koji podnosi prijavu za PDV.

- (6) Prijava za PDV podnesena uporabom kvalificirane potvrde smatra se pravovremeno podnijetom ako je, prema podatcima evidentiranim u bazi podataka e-portala, podnijeta u propisanom roku.
- (7) Prijava za PDV koja je u bazi podataka e-portala sačuvana, ali ne i podnijeta, ne smatra se podnijetom.

Članak 6.

(Izmijenjena i dopunska prijava za PDV)

- (1) Obveznik može podnijeti izmijenjenu ili dopunsku prijavu za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde u svrhu zamjene ili dopune prethodno podnijete prijave za PDV, u roku i na način propisan posebnim propisom iz oblasti neizravnog oporezivanja.
- (2) Izmijenjena i dopunska prijava za PDV, podnijeta uporabom kvalificirane elektroničke potvrde od strane korisnika ili njegovog zastupnika, ima istu pravnu snagu kao i izmijenjena ili dopunska prijava za PDV podnijeta u papirnoj formi i može se koristiti kao akt u postupku kod nadležnog organa.

DIO TREĆI - POSTUPAK OBAVJEŠTAVANJA O PODNIJETOJ PRIJAVI ZA PDV I RAZREZ PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Članak 7.

(Obavještenje o prijemu)

- (1) Prijava za PDV smatra se podnijetom kada je evidentirana u bazi podataka e-portala.
- (2) UNO korisniku i/ili njegovom zastupniku, elektroničkim putem, dostavlja obavještenje o prijemu prijave sa podatcima o vremenu podnošenja prijave za PDV u bazi podataka e-portala.
- (3) Obavještenje iz stavka (2) ovoga članka dostavlja se automatski, putem e-portala.
- (4) Za obavještenja iz stavka (2) ovoga članka relevantno je vrijeme evidentirano u bazi podataka e-portala.

Članak 8.

(Postupanje u slučaju nepodnošenja prijave za PDV)

- (1) Ukoliko obveznik ne postupi sukladno obvezi podnošenja prijave za PDV u roku propisanom Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost, UNO po službenoj dužnosti vrši razrez PDV-a u ime obveznika u postupku propisanom posebnim propisom iz oblasti neizravnog oporezivanja.
- (2) Razrez iz stavka (1) ovoga članka vrši se automatski u elektroničkom sustavu UNO.

DIO ČETVRTI - PRAVA I OBVEZE

Članak 9.

(Prava i obveze obveznika)

- (1) Prava i obveze obveznika, u svezi s podnošenjem prijave za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde i korištenjem elektroničkog poslovanja s UNO uz korištenje kvalificiranog elektroničkog potpisa su propisana Korisničkom uputom za elektroničko poslovanje s UNO uz korištenje kvalificiranog elektroničkog potpisa.
- (2) Obveznik ima pravo da bude upoznat sa statusom postupka podnošenja prijave za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde.
- (3) Obveznik je odgovoran za točnost i potpunost podataka iskazanih u prijavi za PDV podnijetoj uporabom kvalificirane elektroničke potvrde.

Članak 10.

(Obveze UNO)

UNO je obvezna da:

- a) korisniku i/ili njegovom zastupniku potvrdi prijem prijave za PDV koja je podnijeta uporabom kvalificirane elektroničke potvrde,
- b) elektroničkim putem korisnika i/ili njegovog zastupnika obavijesti o nemogućnosti učitavanja podataka sadržanih u prijavi za PDV.
- c) se stara o povjerljivosti podataka sadržanih u prijavi za PDV podnijetoj uporabom kvalificirane elektroničke potvrde.

ДИО ПЕТИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланак 11.

(Техничка упута)

- (1) УНО, сукладно одредбама ове Упуте, саčinjava Техничку упуту у свежи с подношењем prijаве за PDV uporabom квалификоване електроничке потврде.
- (2) Техничка упута из ставка (1) овога чланка се објављује на службеној интернет страници УНО.

Чланак 12.

(Примјена других прописа)

- (1) До наступања рокова за обвезно подношење PDV prijave uporabom квалификоване електроничке потврде из чланка 5. ове упуте примјенују се Упута о електроничком подношењу пријава самоопорезивања ("Службени гласник БиХ", број 4/18).
- (2) Истеком рокова из ставка (1) овога чланка престaje примјена Упуте о електроничком подношењу пријава самоопорезивања ("Службени гласник БиХ", број 4/18).

Чланак 13.

(Ступање на снагу и примјена)

Ова Упута ступа на снагу осмога дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-1841-1/23
07. септембра 2023. године

Равнатељ
Др. **Zoran Tegeltija**, в. р.

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05), члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17) а у вези са чланом 78. Правилника о примјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20 и 47/22), директор Управе за индиректно опорезивање доноси

УПУТСТВО

О ПОДНОШЕЊУ ПРИЈАВЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ УПОТРЕБОМ КВАЛИФИКОВАНЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОТВРДЕ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Упутством прописује се начин и поступак подношења пријаве за порез на додату вриједност електронским путем употребом квалификоване електронске потврде, поступак обавјештавања о поднијетој пријави за ПДВ и разрез по службеној дужности, права и обавезе обвезника индиректних пореза (у даљем тексту: обвезник) и Управе за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО) у вези са подношењем пријаве за порез на додату вриједност употребом квалификоване електронске потврде.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком или женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у овом Упутству наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

Члан 3.

(Дефиниције)

У смислу овог Упутства коришћени појмови имају следеће значење:

- a) "обвезник" - физичко или правно лице које је у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза уписано по основу пореза на додату вриједност и које је у складу са Корисничким упутством регистровано као "корисник",
- b) "квалификовани електронски потпис" - потпис заснован на квалификованој електронској потврди,
- ц) "квалификована електронска потврда"-документ који садржи податке прописане Законом о електронском потпису БиХ и који издаје овјерилац који задовољава услове за издавање квалификоване електронске потврде прописане Законом о електронском потпису БиХ,
- д) "овјерилац" - физичко или правно лице које издаје електронске потврде и/или квалификоване електронске потврде или временски печат или обавља друге услуге у вези са електронским потписом и овјеравањем,
- е) "пријава за ПДВ" - пријава за порез на додату вриједност коју подноси обвезник индиректних пореза који је у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза уписан по основу пореза на додату вриједност,
- ф) "измијењена пријава за ПДВ" - пријава поднијета у сврху замјене претходно поднијете пријаве за ПДВ,
- г) "допунска пријава за ПДВ"- пријава поднијета у сврху допуне претходно поднијете пријаве за ПДВ,
- х) "е-портал" - сервис за коришћење електронских услуга које пружа УИО,
- и) "заступник" - физичко лице које посједује квалификовану електронску потврду, а које је обвезник пријавио за заступника за обављање електронских услуга уз коришћење квалификованог електронског потписа у складу са Корисничким упутством,
- ј) "Велики обвезник индиректних пореза" - обвезник индиректних пореза чија је вриједност градивног пореза на додату вриједност за претходну годину већа од износа који утврђује Управни одбор УИО у складу са посебним прописом,
- к) "Остали обвезници" - обвезници индиректних пореза чија вриједност градивног пореза на додату вриједност за претходну годину не прелази износ који утврђује Управни одбор УИО као критериј за одређивање великих пореских обвезника.

ДИО ДРУГИ - ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ ЗА ПДВ УПОТРЕБОМ КВАЛИФИКОВАНЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОТВРДЕ

Члан 4.

(Подношење пријаве за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде)

- (1) Пријаву за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде подноси обвезник, путем заступника којег је обвезник овластио/одредио за подношење пријава.
- (2) Једно физичко лице може бити заступник за једног или више обвезника.
- (3) Обавеза подношења ПДВ пријава употребом квалификоване електронске потврде почиње у роковима одређеним Правилником о примјени Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", бр. 93/05,

21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22 и 87/22).

- (4) Након што обвезник први пут поднесе пријаву за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде, обавезан је све наредне пријаве за ПДВ подносити искључиво употребом квалификоване електронске потврде.

Члан 5.

(Попуњавање пријаве за ПДВ)

- (1) Обвезник подноси пријаву за ПДВ попуњавањем електронског обрасца доступног на е-порталу.
- (2) Електронски образац пријаве за ПДВ по свом садржају и форми у цијелости одговара образцу пријаве за ПДВ прописаном Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност.
- (3) Износи у ПДВ пријави се исказују у децималним бројевима заокруженим на двије децимале.
- (4) Пријава за ПДВ поднесена употребом квалификоване потврде од стране обвезника или његовог заступника има исту правну снагу као и пријава за ПДВ поднесена у папирној форми и може се користити као акт у поступку код надлежног органа.
- (5) Обвезник може поднијети пријаву за ПДВ електронским путем употребом квалификоване електронске потврде за порезни период најраније првог дана по истеку пореског периода за који подноси пријаву за ПДВ.
- (6) Пријава за ПДВ поднесена употребом квалификоване потврде сматра се благовремено поднијетом ако је, према подацима евидентираним у бази података е-портала, поднијета у прописаном року.
- (7) Пријава за ПДВ која је у бази података е-портала сачувана, али не и поднијета, не сматра се поднијетом.

Члан 6.

(Измијењена и допунска пријава за ПДВ)

- (1) Обвезник може поднијети измијењену или допунску пријаву за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде у сврху замјене или допуне претходно поднијете пријаве за ПДВ, у року и на начин прописан посебним прописом из области индиректног опорезивања.
- (2) Измијењена и допунска пријава за ПДВ, поднијета употребом квалификоване електронске потврде од стране корисника или његовог заступника, има исту правну снагу као и измијењена или допунска пријава за ПДВ поднијета у папирној форми и може се користити као акт у поступку код надлежног органа.

ДИО ТРЕЋИ - ПОСТУПАК ОБАВЈЕШТАВАЊА О ПОДНИЈЕТОЈ ПРИЈАВИ ЗА ПДВ И РАЗРЕЗ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Члан 7.

(Обавјештење о пријему)

- (1) Пријава за ПДВ сматра се поднијетом када је евидентирана у бази података е-портала.
- (2) УИО кориснику и/или његовом заступнику, електронским путем, доставља обавјештење о пријему пријаве са подацима о времену подношења пријаве за ПДВ у бази података е-портала.
- (3) Обавјештење из става (2) овог члана доставља се аутоматски, путем е-портала.
- (4) За обавјештења из става (2) овог члана релевантно је вријеме евидентирано у бази података е-портала.

Члан 8.

(Поступање у случају неподношења пријаве за ПДВ)

- (1) Уколико обвезник не поступи у складу са обавезом подношења пријаве за ПДВ у року прописаном Законом о порезу на додатну вриједност и Правилником о примјени Закона о порезу на додатну вриједност, УИО по службеној дужности врши разрез ПДВ-а у име обвезника у поступку прописаном посебним прописом из области индиректног опорезивања.
- (2) Разрез из става (1) овог члана врши се аутоматски у електронском систему УИО.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Члан 9.

(Права и обавезе обвезника)

- (1) Права и обавезе обвезника, у вези са подношењем пријаве за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде и коришћењем електронског пословања са УИО уз коришћење квалификованог електронског потписа су прописана Корисничким упутством за електронско пословање са УИО уз коришћење квалификованог електронског потписа.
- (2) Обвезник има право да буде упознат са статусом поступка подношења пријаве за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде.
- (3) Обвезник је одговоран за тачност и потпуност података исказаних у пријави за ПДВ поднијетој употребом квалификоване електронске потврде.

Члан 10.

(Обавезе УИО)

УИО је обавезна да:

- а) кориснику и/или његовом заступнику потврди пријем пријаве за ПДВ која је поднијета употребом квалификоване електронске потврде,
- б) електронским путем корисника и/или његовог заступника обавијести о немогућности учитавања података садржаних у пријави за ПДВ.
- ц) се стара о повјерљивости података садржаних у пријави за ПДВ поднијетој употребом квалификоване електронске потврде.

ДИО ПЕТИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

(Техничко упутство)

- (1) УИО, у складу са одредбама овог Упутства, сачињава Техничко упутство у вези са подношењем пријаве за ПДВ употребом квалификоване електронске потврде.
- (2) Техничко упутство из става (1) овог члана се објављује на службеној интернет страници УИО.

Члан 12.

(Примјена других прописа)

- (1) До наступања рокова за обавезно подношење ПДВ пријаве употребом квалификоване електронске потврде из члана 5. овог упутства примјењују се Упутство о електронском подношењу пријава самоопорезивања ("Службени гласник БиХ", број 4/18).
- (2) Истеком рокова из става (1) овог члана престаје примјена Упутства о електронском подношењу пријава самоопорезивања ("Службени гласник БиХ", број 4/18).

Члан 13.

(Ступање на снагу и примјена)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-1841-1/23
07. јула 2023. године

Директор
Др Зоран Тегелгија, с. р.

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ BOSNE I HERCEGOVINE

618

Na osnovu čl. 12. stav (3) tačka d) i 18. stav (3) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i člana 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne pomoći u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica, Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine na 136. sjednici, održanoj 22. juna 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna pomoć dodijeljena u obliku garancije Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica nije u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.
2. Nalaže se Ministarstvu finansija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davaocima državne pomoći, da preduzmu mjere za povrat nezakonito dodijeljene pomoći iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja u iznosu 5.203.828,14 KM od korisnika MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, uvećane za iznos zatezne kamate od dana kada je nezakonita pomoć data na korištenje do dana povrata njenog iznosa, i obavijesti Vijeće o izvršenom povratu.
3. Ovo rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Tok postupka

1.1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 22.6.2021. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-54-1/21, prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne pomoći u obliku garancije Republike Srpske korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica.

U smislu člana 14. stav (1) Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Ministarstvo finansija Republike Srpske je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06.10/421-237-1/21 od 1.6.2021. godine, na prijavu državne pomoći Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, te u prilogu akta, shodno odredbi člana 12. stav (2) Zakona, dostavilo Vijeću Obrazac za prijavu državne pomoći Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske.

Uz Obrazac za prijavu državne pomoći (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave) podnosilac je dostavio kopije sljedeće dokumentacije:

- Odluke Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno

zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13. 5. 2021. godine,

- Zahtjeva MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 5434/21 od 11.5.2021. godine,
- Odluke Skupštine akcionara MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o dugoročnom zaduženju prvom emisijom obveznica javnom ponudom, broj: SA – 1180-4/21 od 5.3.2021. godine,
- Zaključka Odbora za reviziju ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: OR-6720-3/20 od 25.12.2020. godine,
- Zapisnika 51. vanredne sjednice Skupštine akcionara ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: SA – 1180/21 od 5.3.2021. godine,
- Odluke Nadzornog odbora ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o dugoročnom zaduženju prvom emisijom obveznica, broj: NO – 6730-3/20 od 25.12.2020. godine,
- Odluke Nadzornog odbora ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o izmjeni i dopuni Odluke o dugoročnom zaduženju prvom emisijom obveznica javnom ponudom, broj: NO – 6730-3/20 od 25.12.2020. godine,
- Procjene finansijskog stanja ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u vezi s dugoročnim zaduženjem prvom emisijom obveznica javnom ponudom iz aprila 2021. godine (Ekonomski institut a. d. Banja Luka),
- Projekcije finansijskih izvještaja, bilansa stanja i uspjeha, te bilansa novčanih tokova za period izdavanja garancije,
- Odluke Vlade Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Akcijskog fonda Republike Srpske a. d. Banja Luka u MH "ERS" MP a. d. Trebinje o davanju saglasnosti MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za prvu emisiju obveznica javnom ponudom ukupne nominalne vrijednosti 40.000.000,00 KM, broj: 04/1-012-2-563/21 od 25.2.2021. godine,
- Odluke o izmjeni Odluke Vlade Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Akcijskog fonda Republike Srpske a. d. Banja Luka u MH "ERS" MP a. d. Trebinje o davanju saglasnosti MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za prvu emisiju obveznica javnom ponudom ukupne nominalne vrijednosti 40.000.000,00 KM, broj: 04/1-012-2-957/21 od 1.4.2021. godine, i
- Bilansa stanja, uspjeha i tokova gotovine MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za 2019. i 2020. godinu.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo da je ona nepravilna, jer su dostavljene neovjerene kopije dokumenata, što nije u skladu s članom 2. stav (4) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13) i članom 5. stav (2) Uredbe o načinu i procedurama prijavljivanja državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 105/13) kojim je propisano da je davalac državne pomoći dužan uz podnesenu prijavu (obavještenje) priložiti sve neophodne dokumente ili ovjerene kopije dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u prijavi.

Također, Vijeće je iz navedenog obrasca prijave i prateće dokumentacije zaključilo da je navedena prijava i nepotpuna, jer

ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke u skladu s članom 12. stav (3) Zakona.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je putem Ministarstva finansija Republike Srpske zatražilo od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske dopunu predmetne prijave državne pomoći, aktom broj: UP/I 03-26-1-54-2/21 od 6.7.2021. godine.

Dana 28.9.2021. godine Ministarstvo finansija Republike Srpske je aktom broj: 06.10/421-237-2/21 od 23.9.2021. godine dostavilo dopise Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, akt broj: 05.05/052-2140-2/21 od 28.7.2021. godine i akt broj: 05.05/052-2140-3/21 od 4.8.2021. godine, u čijem prilogu je dostavljena sljedeća dokumentacija:

- Garancija Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine,
- Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, zaključen 3. 8. 2021. godine između Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davalaca garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane, i
- ovjerene kopije dokumenata dostavljenih uz prijavu državne pomoći od 22.6.2021. godine.

Shodno zaključku sa 131. sjednice Vijeća, održane 21.3.2023. godine, upućen je Zahtjev Centralnoj banci BiH za dostavljanje podataka o prosječnoj kamatnoj stopi za mjesec august 2021. godine, odnosno treće tromjesečje 2021. godine na kredite nefinansijskim preduzećima za iznose iznad 1.000.000 eura, akt broj: UP/I 03-26-1-54-17/21 od 22.3.2023. godine.

Dana 18.4.2023. godine Centralna banka BiH dostavila je tražene podatke o prosječnim kamatnim stopama na nivou BiH aktom broj: 114-43-1-848-2/23 od 12.4.2023. godine.

1.2. Rješenje Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine

Rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne pomoći u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica, Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine na 121. sjednici, održanoj 29. juna 2022. godine, donijelo je Rješenje broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 kojim se utvrđuje da državna pomoć dodijeljena u obliku garancije Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica nije u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.

Tačkom 2. dispozitiva navedenog rješenja Vijeće je naložilo Ministarstvu finansija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davaocima državne pomoći, da u roku od 90 dana od dana prijema ovog rješenja otklone nepravilnosti utvrđene u tački 4. obrazloženja ovog rješenja, odnosno da obračunaju i naplate tržišnu premiju za predmetnu garanciju od korisnika državne pomoći iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja i Vijeću dostave dokaz o izvršenoj uplati, dok je u tački 3. istog rješenja navedeno da će Vijeće donijeti negativnu odluku i utvrditi obavezu povrata nezakonito dodijeljene državne pomoći ukoliko

davaoci državne pomoći ne postupe po zahtjevu iz tačke 2. dispozitiva predmetnog rješenja.

Dana 31.10.2022. godine Vijeće se obratilo Ministarstvu finansija Republike Srpske Zahtjevom za dostavljanje informacija o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. Naime, Vijeće je predmetnim zahtjevom zatražilo informaciju da li su Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davaoci državne pomoći, u roku od 90 dana od dana prijema predmetnog rješenja otklonili nepravilnosti utvrđene u tački 4. obrazloženja navedenog rješenja, odnosno da li su obračunali i naplatili tržišnu premiju za predmetnu garanciju od MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka kao korisnika državne pomoći.

Ministarstvo finansija Republike Srpske je 24.11.2022. godine aktom broj: 06.08/421-333-1/22 od 11.11.2022. godine dostavilo Informaciju o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, u kojoj je navedeno da je Ministarstvo finansija preduzelo aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih Rješenjem Vijeća.

Naime, u Informaciji se ističe da je Ministarstvo finansija, shodno Zakonu o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21), Zakonu o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini i Uredbi o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 111/20), obračunalo tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 3.000.000 KM i uputilo poziv s instrukcijom za uplatu navedenom preduzeću, ali da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije izvršilo uplatu tržišne premije.

U prilogu navedene informacije dostavljena su tri dopisa Ministarstva finansija Republike Srpske: akt broj: 06.08/020-2514/22 od 18.8.2022. godine, akt broj: 06.08/020-2514-1/22 od 20.9.2022. godine i akt broj: 06.08/020-2514-2/22 od 28.9.2022. godine, upućena MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kojim je zatraženo od navedenog preduzeća da na ime tržišne premije za Garanciju Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, uplate iznos od 3.000.000 KM na Jedinstveni račun Trezora Republike Srpske.

Vijeće se 29.11.2022. godine obratilo Ministarstvu finansija Republike Srpske Zahtjevom za dostavljanje dopune Informacije o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, kojim je zatraženo dostavljanje metodologije obračuna tržišne premije, odnosno načina i postupka izračuna na osnovu koga je navedeno ministarstvo utvrdilo da iznos od 3.000.000 KM predstavlja tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske izdatu korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Ministarstvo finansija Republike Srpske je 12.12.2022. godine, aktom broj: 06.08/421-333-2/22 od 7.12.2022. godine, dostavilo Dopunu Informacije o postupanju po predmetnom rješenju Vijeća u čijem prilogu je dostavljen tabelarni pregled obračuna tržišne premije za garanciju Republike Srpske izdatu korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakona o električnoj energiji ("Službeni

glasnik Republike Srpske", broj 68/20), Zakona o zaduživanju, duhu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20 i 28/21) i Uredbe o postupku izdavanja garancija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 131/20), te u svrhu poređenja propisa Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, kojom je propisano da se državna pomoć može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekat državne pomoći ispunjava uslove iz ove uredbe i člana 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 – izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, te kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći u obliku garancija, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije:

- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19. 7. 2016) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)],
- Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Evropskoj zajednici u oblasti državne pomoći u obliku garancija ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 155, 20. 6. 2008) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2008/C 155/02)],
- Obavještenje Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list EU", br. C 14/2008),
- Obavještenje Komisije o povratu nezakonite i nespojive državne pomoći ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 247/1, 23. 7. 2019).

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljenih dokumenata, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. Predmet prijave državne pomoći

Predmet prijave je odobrenje državne pomoći u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica u iznosu od 32.753.768,74 KM.

3.2. Davaoci i korisnik državne pomoći

Shodno Garanciji Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine (u daljnjem tekstu: Garancija), Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske su garanti, tj. davaoci predmetne garancije, te u skladu s tim predstavljaju davaoce državne pomoći, u smislu člana 3. stav (2) Zakona.

Korisnik državne pomoći, u smislu člana 3. stav (3) Zakona, u konkretnom slučaju je Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka (u daljnjem tekstu: ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka), s obzirom da garancijom koju su izdali Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske garantiraju ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka neopozivo i bezuslovno plaćanje svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica navedenog emitenta.

3.3. Opis elemenata garancije i pratećih akata

U skladu s garancijom koju su izdala navedena ministarstva Vlade Republike Srpske u ime Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica emitenta MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka garantira se neopozivo i bezuslovno plaćanje svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta, pod sljedećim uslovima:

- vrijednost emisije obveznica: 27.436.000,00 KM,
- broj obveznica koje se emitiraju: 27.436,
- nominalna vrijednost po obveznici: 1000,00 KM,
- kamatna stopa na godišnjem nivou: 3,5%,
- rok dospijeca: 10 godina,
- isplata glavnice i pripadajuće kamate u jednakim anuitetima – polugodišnje,
- valutna klauzula: euro,
- iznos garancije: 32.753.768,74 KM.

Shodno tački 2. Garancije, njen korisnik je Centralni registar vrijednosnih papira Republike Srpske kao platni agent emisije predmetnih obveznica.

U skladu s tačkom 5. Garancije, Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske kao garanti, neopozivo i bezuslovno garantiraju plaćanje neplaćenih obaveza po osnovu dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta do ukupnog iznosa od 32.753.768,74 KM, bez prigovora bilo koje vrste, po prijemu prvog pisanog poziva, odnosno do iznosa navedenog u zahtjevu za plaćanje po Garanciji, kada je korisnik utvrdio da emitent (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka) nije izvršio svoju obavezu uplate anuiteta.

Tačkom 6. predmetne garancije propisano je da u slučaju dospjelog i neplaćenog anuiteta od emitenta (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka) garanti (Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske), nakon što utvrde da je zahtjev za plaćanje osnovan, izvršit će plaćanje dospjelih neplaćenih obaveza po osnovu dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta iz budžeta Republike Srpske u roku od najviše 15 radnih dana od dana prijema prvog pisanog poziva korisnika Garancije (Centralni registar vrijednosnih papira Republike Srpske), za sve vrijeme trajanja Garancije.

Rok važnosti Garancije je 30 dana od dana dospijeca posljednjeg anuiteta, odnosno do konačnog izmirenja svih obaveza iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta i ona je neopoziva u navedenom roku važnosti ove garancije.

Namjena dugoročnog zaduženja emisijom obveznica, definirana u tački 4. Garancije, jeste refinansiranje postojećeg

duga, odnosno izmirenje dijela dugoročnih kreditnih obaveza osiguranih za Projekat "Toshiba" i izgradnju dalekovoda, finansiranje prenesenih obaveza prema budžetu Republike Srpske i prenesenih obaveza prema dobavljačima.

Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, zaključenim 3.8.2021. godine između Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davalaca garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane (u daljnjem tekstu: Ugovor) emitent se obavezao da sredstva dobijena emisijom obveznica koristi isključivo za namjene definirane Odlukom Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13.5.2021. godine, i tačkom 4. Garancije.

Emitent (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka), u skladu s članom 7. Ugovora, dužan je Ministarstvu finansija, kao instrument osiguranja izdate garancije dostaviti 20 bjanko vlastitih mjenica s naznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i 21 bjanko potpisan i ovjeren nalog za prijenos sredstava sa izjavama o blokadi računa emitenta potpisanim i ovjerenim od ovlaštenog lica, spisak otvorenih računa u poslovnim bankama i ovjerene kopije kartona deponiranih potpisa.

3.4. Pravni osnov za izdavanje garancije

Pravni osnov za izdavanje garancije sadržan je u odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske. Shodno članu 38. navedenog zakona, garancija Republike Srpske predstavlja njenu potencijalnu obavezu koja postaje stvarna obaveza u slučaju kada zajmoprimac nije izvršio otplatu obaveze, u skladu s uslovima iz kreditnog sporazuma i ako su ispunjeni uslovi iz garancije, mora biti izdata u pisanoj formi i u trenutku dospelosti na naplatu u skladu s uslovima iz garancije postaje dug Republike Srpske. Dalje, članom 41. stav 3. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske propisano je da se Odlukom Vlade imenuje ovlašten potpisnik koji u ime Republike Srpske potpisuje garanciju u skladu s odredbama ovog zakona, dok je članom 42. istog zakona određeno da se garancije Republike Srpske mogu izdati kreditoru ili zajmodavcu za garantiranje obaveza nastalih zaduženjem jedinica lokalne samouprave, fondova socijalne sigurnosti, Investiciono-razvojne banke Republike Srpske i fondova kojima ona upravlja, kao i javnih preduzeća i institucija javnog sektora, u vezi s finansiranjem kapitalnih investicija koje služe u javne svrhe.

Također, pravni osnov u konkretnom slučaju predstavljaju i Uredba o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluka Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13.5.2021. godine (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Republike Srpske).

Naime, Vlada Republike Srpske je navedenom odlukom dala saglasnost za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 47.752.979,65 KM, a u svrhu refinansiranja postojećeg duga, odnosno izmirenja dijela dugoročnih kreditnih obaveza osiguranih za Projekat "Toshiba" i izgradnju dalekovoda, finansiranje prenesenih obaveza prema budžetu Republike Srpske i prenesenih obaveza prema

dobavljačima i ovlastila ministra finansija i ministra energetike i rudarstva da potpišu Garanciju i Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske izdali predmetnu garanciju u skladu s odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, Uredbom o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odlukom Vlade Republike Srpske.

3.5. Opis, djelatnost, vlasnička struktura i finansijsko stanje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka

Odlukom JMDP "Elektroprivreda Republike Srpske" od 17.8.1992. godine osnovano je Zavisno državno preduzeće Elektrokrajina p. o. Banja Luka. Na osnovu odredbi Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, Elektrokrajina se 14.9.2005. godine transformirala u akcionarsko društvo u većinskom vlasništvu Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" a. d. Trebinje. Društvo je povezano u MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a. d. Trebinje zajedno s ostalim preduzećima koja obavljaju elektroenergetsku djelatnost u Republici Srpskoj u kojima Matično preduzeće ima većinsko učešće u kapitalu.

Privredni subjekat ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u pravnom prometu posluje pod nazivom: Zavisno preduzeće "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banja Luka, skraćeni naziv: ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, adresa: Kralja Petra I. Karađorđevića 95, 78000 Banja Luka, JIB: 4400855640000 i matični broj jedinstvenog registra: 1074440.

ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka obavlja djelatnost distribucije električne energije (operatora distributivnog sistema) na području gradova Banja Luka, Prijedor, Gradiška i 18 općina Republike Srpske – Čelinac, Kotor-Varoš, Kneževo, Novi Grad, Kostajnica, Krupa na Uni, Kozarska Dubica, Srbac, Laktaši, Prnjavor, Mrkonjić-Grad, Šipovo, Ribnik, Oštra Luka, Drinić, Istočni Drvar, Kupres i Jezero, u skladu s Dozvolom Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-04-1/10-3/19. Navedenu dozvolu izdala je Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RERS) Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-9/19/R-131-304 od 26.12.2019. godine, shodno odredbama člana 23. tačka 5. i člana 53. tada važećeg Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11).

Dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije izdata je ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka s rokom važenja od pet godina, počev od 28.12.2019. godine.

Shodno navedenoj dozvoli, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka dužna je obavljati djelatnost distribucije električne energije kao operator distributivnog sistema u sistemu obaveze javne usluge. Također, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka ima pravo naplatiti korištenje distributivne mreže prema odobroj tarifi na osnovu Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku.

U skladu s tačkom 6.10. predmetne dozvole, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka je obavezna ugovorom regulirati međusobne odnose s nezavisnim operatorom sistema, prijenosnom kompanijom, snabdjevačima/trgovcima, proizvođačima čiji su elektroenergetski objekti priključeni na distributivnu mrežu i krajnjim kupcima.

Shodno tački 6.25. Dozvole, korisnik dozvole je dužan osigurati funkcionalno i računovodstveno razdvajanje djelatnosti distribucije električne energije od djelatnosti snabdijevanja kupaca električnom energijom u sistemu obaveze javne usluge i ostalih djelatnosti, zatim osigurati pravno razdvajanje djelatnosti distribucije električne energije od djelatnosti snabdijevanja

kvalificiranih kupaca električnom energijom, te osigurati odvojene računovodstvene evidencije za djelatnost distribucije električne energije od ostalih djelatnosti i primjenjivati Jedinsteni regulatorni kontni plan, a sve s ciljem efikasnog reguliranja cijena i tarifa u sistemu obaveze javne usluge.

Tačkom 8.3. Dozvole propisano je da se u periodu važenja izdata dozvola može prenijeti na treće lice ako korisnik dozvole proda svoj posao ili ako traži da prenese svoju dozvolu ili kontrolirani (upravljački) interes na to lice uz saglasnosti za prijenos RERS-a.

U skladu s odredbama tač. 8.4. i 8.5. Dozvole, RERS može poništiti i oduzeti izdatu dozvolu.

Shodno odredbama Zakona o električnoj energiji, koji je na snazi od 1.1.2021. godine, i Odluci Vlade Republike Srpske, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka je 1.4.2021. godine prestala obavljati djelatnost snabdijevanja električnom energijom krajnjih potrošača i postala operater distributivnog sistema (ODS), a ulogu snabdjevača preuzeo je MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje.

Naime, u skladu s članom 49. stav (5) Zakona o električnoj energiji, operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno trgovanje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži i energije debalansa za ove svrhe, a u skladu sa stavom (6) istog člana, operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno preduzimanje mjera koje dovode do narušavanja konkurencije.

Finansijsko stanje

Iz akata preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka konstatiramo da je riječ o akcionarskom društvu koje se, s obzirom na broj zaposlenih radnika, ukupan godišnji prihod i ukupnu vrijednost poslovne imovine, ne može smatrati ni malim ni srednjim preduzećem. Imajući u vidu navedene pojmove, u skladu s članom 2. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, konstatiramo da je preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka veliko preduzeće.

Na strani 25. Uredbe u naslovu 4. Državna pomoć za sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata, podnaslov 4.1. Državna pomoć privrednom subjektu u teškoćama, članom 29. određen je pojam privrednog subjekta u teškoćama. Kako smo gore u tekstu konstatirali da je prema članu 2. stav (8) Uredbe preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka veliko preduzeće, to je članom 29. stav (1) ("Privredni subjekat je u teškoćama ako je bez državne intervencije gotovo izvjestan prestanak njegovog poslovanja u kratkoročnom ili dugoročnom periodu i za koji važi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:") tačka 4. propisano da se smatra da je veliko preduzeće u teškoćama u slučaju "ako je velikom privrednom subjektu tokom posljednje dvije godine:

1. iznos knjigovodstvenog duga i kapitala privrednog subjekta bio veći od 7,5 i
2. EBITDA koeficijent pokriva kamata privrednog subjekta bio niži od 1,0."

Tabela 1: Obrasci iznosa knjigovodstvenog duga i kapitala preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja (u KM) prema podacima APIF-a Banja Luka

Godina	Dugoročne obaveze (1)	Kratkoročne obaveze (2)	Ukupne obaveze (3) = (1) + (2)	Kapital (4)	Omjer knjigovodstvenog duga i kapitala (5) = (3) / (4)	Ispunjenost prvog uslova iz Uredbe ¹ [(5) > 7,5]
2019.	75.580.896	140.063.200	215.644.096	294.269.685	0,73	NE
2020.	75.165.145	162.131.107	237.296.252	213.303.426	1,11	NE

Izvor: Na osnovu finansijskih izvještaja preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka prema podacima APIF-a Banja Luka

Na osnovu iskazanih izračuna iz Tabele broj 1, za obje posmatrane godine omjer knjigovodstvenog duga i kapitala bio je ispod 7,50.

Tabela 2: Obrasci EBITDA koeficijenta pokriva kamata preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja

Godina	EBITDA (1)	Rashodi kamata (pozicija 240) (2)	EBITDA koeficijent pokriva kamata (3) = (1) / (2)	Ispunjenost drugog uslova iz Uredbe ² [(3) < 1]
2019.	18.441.366	2.040.339	9,038	NE
2020.	3.164.403	1.683.924	1,879	NE

Izvor: Na osnovu finansijskih izvještaja preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka

EBITDA (engl. *Earnings Before, Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) dobitak je prije kamate, poreza i amortizacije

EBITDA = dobit prije kamata i poreza (EBIT ili operativna dobit) + amortizacija

OPERATIVNA DOBIT = POSLOVNI PRIHODI – POSLOVNI RASHODI, tj.

EBITDA = (POSLOVNI PRIHODI – POSLOVNI RASHODI) + AMORTIZACIJA

EBITDA₂₀₁₉ = 201 (poslovni prihodi) – 216 (poslovni rashodi) + 224 (amortizacija) = 220.239.772 – 223.151.415 + 21.353.009 = 18.441.366

¹ Ako je velikom privrednom subjektu tokom posljednje dvije godine iznos knjigovodstvenog duga i kapitala bio veći od 7,5

² Ako je velikom privrednom subjektu tokom posljednje dvije godine EBITDA koeficijent pokriva kamata privrednog subjekta bio niži od 1,0

$EBITDA_{2020} = 201$ (poslovni prihodi) $- 216$ (poslovni rashodi) $+ 224$ (amortizacija) $= 176.332.473 - 195.016.554 + 21.848.484 = 3.164.403$

Na osnovu prikazanih proračuna urađenih na osnovu godišnjih finansijskih izvještaja za 2019. i 2020. preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za obje posmatrane godine, EBITDA koeficijent pokriva kamata preduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka bio je iznad 1.

Prilikom analize privrednog subjekta u teškoćama, na njega se primjenjuje član 29. stav (1) tačka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, te prema njemu za preduzeće tog statusa ne smatra se da je u teškoćama jer nisu ispunjena sljedeća dva kumulativna uslova: da mu je tokom posljednje dvije godine iznos knjigovodstvenog duga i kapitala veći od 7,5 i EBITDA koeficijent pokriva kamata niži od 1.

U vrijeme vršenja procjene preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka ne ispunjava uslove za bilo koji od dva finansijska parametra da bi se smatralo da je u finansijskim teškoćama onako kako je to propisano Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Zaključujemo da u vrijeme vršenja procjene preduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije u teškoćama.

3.6. Obrazloženje prijave državne pomoći

Podnosilac predmetne prijave, Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, u Obrascu prijave naveo je da u konkretnom slučaju dodjele garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nema narušavanja konkurencije zbog toga što ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao operater distributivnog sistema, obavlja djelatnost koja nije liberalizirana i otvorena za tržišnu konkurenciju, jer je riječ o prirodnom monopolu gdje ne postoji mogućnost za stvaranje konkurentskih uslova na tržištu.

Navedeni stav podnosilac prijave obrazlaže u tački 17. Obrasca prijave navodeći da je shodno odredbama Zakona o električnoj energiji i odgovarajućim aktima Vlade Republike Srpske od 1.4.2021. godine u Republici Srpskoj tržišna djelatnost snabdijevanja odvojena od elektrodistribucije, te da se operateri distributivnog sistema mogu baviti isključivo djelatnošću distribucije, te da više ne obavljaju ni jednu tržišnu djelatnost, pozivajući se na član 49. st. (5) i (6) Zakona o električnoj energiji kojim je propisano da operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno da trguje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži i energije debalansa za ove svrhe, te da preduzima mjere koje dovode do narušavanja konkurencije.

3.7. Mišljenje organa za provođenje Zakona na prijavu državne pomoći

U smislu člana 14. stav (1) Zakona, Ministarstvo finansija Republike Srpske je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06.10/421-237-1/21 od 1.6.2021. godine, na prijavu državne pomoći Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

U navedenom mišljenju Ministarstvo finansija Republike Srpske ističe da garancija Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na cjelokupan iznos zaduženja u iznosu od 47.752.979,65 KM predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona jer Republika Srpska u konkretnom slučaju preuzima na sebe rizik od plaćanja dospjelih obaveza po obveznicama ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Također, u svom mišljenju Ministarstvo finansija Republike Srpske istaknulo je da predmetna garancija Republike Srpske ne bi predstavljala državnu pomoć, potrebno je da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, u skladu s članom 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, uz pretpostavku ispunjenosti ostalih uslova, plati tržišnu premiju za garanciju obračunatu primjenom tržišnih principa.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske na 136. sjednici, održanoj 22. juna 2023. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

S obzirom da su Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske izdali Garanciju Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, 3.8.2021. godine, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica emitenta ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, a da se shodno članu 2. tačka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj kao datum dodjele pomoći označava dan na koji je, na osnovu propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje pomoći, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Naime, Vijeće je zaključilo da je u konkretnom slučaju pomoć već dodijeljena stupanjem na snagu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, uzimajući u obzir i tačku 2.1. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) kojom je propisano da je pomoć dodijeljena u trenutku kada se garancija izdaje, a ne u trenutku kada se ona poziva na naplatu ili u trenutku kada se izvršava plaćanje uslovima iz Garancije.

Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li pomoć dodijeljena u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li dodjela pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li se dodjelom predmetne garancije korisniku pruža ekonomska prednost koju on ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja; da li se predmetna garancija dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim privrednim subjektima ili određenim privrednim sektorima i da li se dodjelom predložene garancije narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

S obzirom da su odredbom člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj samo propisani uslovi kada državna garancija

nije instrument dodjele državne pomoći, Vijeće je u postupku najprije utvrđivalo ispunjenje navedenih uslova:

- 1) da privredni subjekat nije u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana s posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita ili druge finansijske obaveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na:
 1. garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
 2. garancije date s ciljem finansiranja privrednog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje organ koji je povjerio vršenje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- 4) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih principa.

Na osnovu pokazatelja iz Bilansa stanja i uspjeha za 2019. i 2020. godinu opisanih u tački 3.5. obrazloženja, Vijeće je utvrdilo da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije u teškoćama, shodno članu 29. stav (5) tač. 1) i 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj. Naime, omjer knjigovodstvenog duga i kapitala nije bio veći od 7,5, a EBITDA koeficijent pokriva kamata nije bio niži od 1,0, čime je ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka 1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Na osnovu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3. 8. 2021. godine, i Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka zaključenog 3. 8. 2021. godine između Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davalaca garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane, zaključili smo da je predmetna garancija povezana s posebnom finansijskom transakcijom – emisijom obveznica emitenta ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, na fiksni iznos od 32.753.768,74 KM i fiksni period od 10 godina, čime je ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Budući da Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske predmetnom garancijom neopozivo i bezuslovno garantira plaćanje svih neplaćenih obaveza ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka po osnovu dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta do ukupnog iznosa od 32.753.768,74 KM (vrijednost emisije 27.436.000,00 KM uvećana za kamatu od 3,5% na godišnjem nivou), odnosno da Republika Srpska garantira za ukupne obaveze (100%) emitenta obveznica ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka prema Centralnom registru vrijednosnih papira Republike Srpske kao korisniku Garancije, a da se uslov člana 137. stav (1) tačka 3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj da garancija ne pokriva više od 80% neizmirene finansijske obaveze korisnika, ne odnosi na garancije koje pokrivaju dužničke obveznice shodno podtački 1. navedene tačke, Vijeće je utvrdilo da je navedeni uslov ispunjen.

S obzirom da Garancijom Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske nije propisana obaveza privrednom subjektu ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, da Ministarstvu finansija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske kao davaocima garancije za njegovo dugoročno zaduženje

emisijom obveznica plati premiju za garanciju, obračunatu primjenom tržišnih principa, Vijeće je utvrdilo da nije ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da u slučaju izdavanja predmetne garancije izdate za dugoročno zaduženje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka emisijom vlastitih obveznica nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz člana 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj koji isključuju postojanje državne pomoći, budući da za garanciju nije plaćena tržišna premija.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li dodjela pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka predstavlja državnu pomoć.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, shodno izdatoj Garanciji Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, preuzimaju rizik plaćanja svih neplaćenih obaveza ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka po osnovu dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica, te da nisu naplatili adekvatnu naknadu u vidu tržišne premije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Naime, shodno tački 2.1. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), garancije koje je direktno dala država, to jeste centralne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dala druga tijela pod kontrolom države, kao naprimjer preduzetnici, a koja se mogu pripisati javnoj vlasti, mogu se smatrati državnom pomoći. Također, istom tačkom Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je da pogodnost državne garancije jeste ta da rizik povezan s garancijom snosi država i za to prihvatanje rizika od strane države, u normalnim okolnostima, trebalo bi platiti odgovarajuću naknadu, te ako se država odrekne te naknade, to istovremeno predstavlja korist za preduzetnika i iscrpljivanje državnih sredstava, pa u skladu s tim, čak i ako se nikad ne izvrši plaćanje prema uslovima iz garancije, svejedno je riječ o državnoj pomoći.

Kada je u pitanju drugi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer je izdavanjem predmetne garancije korisnik ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja, s obzirom da za nju nije platilo tržišnu premiju Republici Srpskoj i što se bez garancije Republike Srpske navedeno preduzeće ne bi moglo zadužiti emisijom vlastitih obveznica.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uslov iz člana 3. stav (1) Zakona ispunjen, s obzirom da je pomoć u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, jer je dodjelom data prednost samo jednom tačno određenom privrednom subjektu. Naime, da bi ovaj uslov bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne pomoći stavlja u povoljniji položaj određeni privredni subjekti, određeni sektori privrede ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo da se predmetnom garancijom stavlja u povoljniji položaj, odnosno favorizira samo jedan privredni subjekat – ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za čije je zaduženje emisijom obveznica izdata državna garancija.

Što se tiče četvrtog uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU,

Vijeće je u postupku utvrdilo da izdavanjem predmetne garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica postoji opasnost od narušavanja konkurencije i uticaj na trgovinu, jer se ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente.

Naime, shodno tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji, ili bi mogla postojati, konkurencija na tržištu, dok se u tački 188. navedenog obavještenja ističe da, u skladu sa zakonodavstvom EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružaoca, pri čemu je svim drugim privrednim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, Vijeće je utvrdilo da je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano stupanjem na snagu Zakona o električnoj energiji 1.1.2021. godine.

U skladu s odredbom člana 46. stav (2) Zakona o električnoj energiji, kojom je propisano da je operater distributivnog sistema pravno lice koje ima potrebnu dozvolu i koje je odgovorno za rad, upravljanje, održavanje, razvoj i izgradnju distributivnog sistema na određenom geografskom području, Vijeće je utvrdilo da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nema pravni monopol na obavljanje elektroenergetske djelatnosti distribucije električne energije, nego je jasno da i druga pravna lica mogu podnijeti zahtjev RERS-u za dobijanje potrebne dozvole.

Uzimajući u obzir Dozvolu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-04-1/10-3/19, koja je izdata u skladu s tada važećim Zakonom o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), shodno kojoj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka obavlja djelatnost distribucije električne energije (operatera distributivnog sistema) na tačno određenom geografskom području Republike Srpske, počev od 28. 12. 2019. do 28. 12. 2024. godine, Vijeće je utvrdilo da će istekom navedene dozvole ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka i drugi privredni subjekti imati pravo da podnesu zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije (operatera distributivnog sistema) na navedenom području Republike Srpske.

Shodno činjenici da je rok važenja predmetne garancije izdate ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka 10 godina, tj. do 2031. godine, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom predmetne državne pomoći u obliku garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente, odnosno privredne subjekte koji će biti zainteresirani za dobijanje dozvole za operatera distributivnog sistema, nakon isteka važeće dozvole RERS-a ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, 2024. godine, jer se dodjelom predmetne državne pomoći jača konkurentski položaj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, a što će posljedično smanjiti vjerovatnoću da će se bilo koji alternativni operater nadmetati za dozvolu za obavljanje distribucije električne energije kada istekne trenutna dozvola ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Navedeni stav Vijeća potvrđuje i tačka 189. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom pomoći mogla narušiti konkurencija čak i ako se njom ne pomaže preduzetniku primaocu da se proširi i stekne tržišni udio, nego je dovoljno da mu se državnom pomoći omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu pomoć nije pružena.

Također, s obzirom da se električnom energijom koja se isporučuje putem distributivnog sistema konkuriira (ma koliko minimalno ili potencijalno) ostalim energentima za grijanje koje koriste privredni subjekti i domaćinstva i koje isporučuju druge

kompanije koje djeluju u BiH, Vijeće je utvrdilo da državna pomoć u obliku garancije za ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao operateru distributivnog sistema, favorizira električnu energiju u odnosu na druge izvore energije koji bi mogli zamijeniti električnu energiju za neke namjene, što nije u skladu s međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, tačnije članom 18. stav 1. tačka c) Ugovora o osnivanju Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH", broj 09/06 – izdanje međunarodni ugovori), kojim je propisano da svaka javna pomoć koja remeti ili prijeti da će poremetiti konkurenciju time što favorizira određena preduzeća ili određene energetske resurse, nije spojiva s pravilnim funkcioniranjem ovog ugovora u mjeri u kojoj to može uticati na trgovinu mrežnom energijom između ugovornih strana.

Navedeni stav Vijeća da se dodjelom državne pomoći u obliku garancije narušava konkurencija ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije potvrđuje i Odluka Evropske komisije SA.38918 (2014/N) od 3.2.2015. godine u predmetu dodjele kredita regionalnim operaterima distributivnih mreža za olakšavanje priključka proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u Kraljevini Švedskoj: "Paragraf 25: Električna energija je predmet trgovine u cijelom Evropskom ekonomskom prostoru, tako da se navedenom mjerom utiče na trgovinu. Također, prijavljena mjera narušava ili prijeti da naruši konkurenciju jer će od nje imati koristi regionalni mrežni operateri koji apliciraju za tu pomoć i imaju planove ulaganja u proširenje svojih mreža, u odnosu na druge mrežne operatere koji bi potencijalno također mogli priključiti električnu energiju iz novih proizvodnih kapaciteta, ako bi se odgovarajuće jačanje mreže odvijalo kroz vlastite investicije ili bi se finansiralo putem mrežnih naknada koje plaćaju sami proizvođači električne energije na osnovu trenutnog regulatornog režima u Švedskoj."

Kada je u pitanju uticaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom državne pomoći u obliku garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka utiče na trgovinu jer se njom jača položaj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u odnosu na druge operatere distributivnog sistema koji bi mogli podnijeti zahtjev RERS-u za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na navedenom geografskom području Republike Srpske.

Naime, tačkom 191. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da se može smatrati da javna pomoć može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije direktno uključen u prekograničnu trgovinu (naprimjer zbog subvencije bi operaterima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da garancija izdata od Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za dugoročno zaduženje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka emisijom vlastitih obveznica predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni navedeni uslovi.

S obzirom na to da je državna pomoć u obliku garancije već dodijeljena stupanjem na snagu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, Vijeće je zaključilo da je ona nezakonita shodno Zakonu, jer je izdata bez prethodnog odobrenja Vijeća. Naime, članom 12. stav (6) Zakona propisano je da davalac državne pomoći može korisniku dodijeliti državnu pomoć isključivo nakon što to odobri Vijeće, dok je članom 5. stav (3) propisano da je državna pomoć dodijeljena suprotno članu 12. ovog zakona nezakonita i podliježe povratu u skladu s odredbama člana 18. ovog zakona.

Shodno članu 12. stav (7) Zakona, Vijeće je u postupku *ex post* kontrole utvrdilo da predmetna državna pomoć nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega, jer predmetna državna pomoć u obliku garancije nije usklađena ni s jednom kategorijom državne pomoći iz člana 1. stav (2) Uredbe

o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

S obzirom na to da je članom 18. stav (3) Zakona propisano da ako se *ex post* kontrolom utvrde nepravilnosti, Vijeće određuje davaocu državne pomoći rok od najduže 90 dana da otkloni utvrđene nepravilnosti, Vijeće je u postupku utvrdilo da se nepravilnost u konkretnom slučaju ogleda u neispunjavanju svih kriterija iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, odnosno uslova iz tačke 4. navedenog člana, s obzirom da za predmetnu garanciju nije plaćena premija obračunata primjenom tržišnih principa.

U svrhu otklanjanja utvrđene nepravilnosti, Vijeće je Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine naložilo Ministarstvu finansija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davaocima državne pomoći, da u roku od 90 dana od dana prijema ovog rješenja otklone nepravilnosti utvrđene u tački 4. obrazloženja ovog rješenja, odnosno da obračunaju i naplate tržišnu premiju za predmetnu garanciju od korisnika državne pomoći ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, utvrđenu u skladu s članom 6. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, odredbama Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) i Obavještenja Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list EU", br. C 14/2008) i Vijeću dostave dokaz o izvršenoj uplati.

Na taj način bi ispunili uslov iz člana 137. stav (1) tačka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, a budući da je Vijeće u postupku utvrdilo da su ostali uslovi iz člana 137. stav (1) navedene uredbe ispunjeni, predmetna garancija ne bi predstavljala instrument dodjele državne pomoći.

Budući da je Ministarstvo finansija Republike Srpske 24.11.2022. godine, aktom broj: 06.08/421-333-1/22 od 11.11.2022. godine, dostavilo Informaciju o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, u kojoj je navedeno da je Ministarstvo preduzelo aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih rješenjem Vijeća u ostavljenom roku od 90 dana, odnosno da je obračunalo tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 3.000.000 KM i uputilo poziv s instrukcijom za njenu uplatu navedenom preduzeću, ali da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije izvršilo uplatu tržišne premije, Vijeće je, u skladu s navedenim, shodno odredbi člana 18. stav (3) Zakona, kojim je propisano da ako davalac državne pomoći ne otkloni nepravilnosti, Vijeće donosi negativnu odluku iz člana 12. stav (3) tačka d) ovog zakona, odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

U skladu s članom 18. stav (3) Zakona, kojim je propisano da ako davalac državne pomoći ne otkloni nepravilnosti, Vijeće, osim donošenja negativne odluke, utvrđuje i obavezu povrata iznosa dodijeljene državne pomoći od korisnika u visini utvrđenih nepravilnosti, uvećanom za iznos zatezних kamata koje teku od dana kada su se utvrđene nepravilnosti pojavile do dana povrata njenog iznosa, Vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Shodno tački 99. Obavještenja Komisije o povratu nezakonite i nespojive državne pomoći, kojom je propisano da je Komisija dužna u odluci o povratu kvantificirati tačan iznos pomoći koju je potrebno vratiti ili utvrditi metodologiju na osnovu koje će davaoci državne pomoći kvantificirati iznos pomoći koju

treba vratiti, Vijeće je utvrđivalo iznos/ekvivalent državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji.

Pravni akt relevantan za izračun iznosa državne pomoći sadržane u Garanciji predstavlja Obavještenja Komisije (2008/C 155/02). Navedenim obavještenjem propisano je da se elementom državne pomoći smatra razlika između prikladne tržišne cijene garancije i stvarne cijene plaćene za tu mjeru, te da godišnje protuvrijednosti pomoći treba diskontirati na njihovu sadašnju vrijednost primjenom referentne stope, zatim ih treba sabrati da bi se dobila ukupna protuvrijednost date pomoći.

S obzirom na to da na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine ne postoji tržišna premija/cijena za izdavanje garancija, u konkretnom slučaju Vijeće je izračun iznosa državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji izradilo shodno tački 4.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), kao protuvrijednost pomoći u obliku beskamatnog kredita, tj. kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi preduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, pri čemu smo zbog nepostojanja tržišne kamatne stope u zamjenu koristili referentnu stopu, u skladu s Obavještenjem Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Naime, tačkom 4.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je da kada na tržištu ne postoji tržišna cijena za garanciju, u tom slučaju element pomoći treba se računati na isti način kao i protuvrijednost pomoći u obliku beskamatnog kredita, kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi preduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, nakon što se odbiju sve plaćene premije. Ako ne postoji tržišna kamatna stopa i ako država članica želi koristiti referentnu stopu u zamjenu, Komisija naglašava da uslovi propisani u Obavještenju Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa vrijede i za izračun intenziteta pomoći pojedinačne garancije. Ovo znači da se posebna pažnja mora posvetiti dopuni, koju je potrebno dodati na osnovnu stopu kako bi se uzeo u obzir mjerodavni profil rizika vezan uz djelatnost koja se pokriva, preduzetnika kojem se garantira kredit i kolateral koji je pružio.

U svrhu izračuna iznosa državne pomoći za predmetnu garanciju, shodno članu 6. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, Vijeće je za određivanje osnove referentne stope koristilo podatak Centralne banke Bosne i Hercegovine o prosječnoj kamatnoj stopi za treće tromjesečje 2021. godine na kredite nefinansijskim preduzećima za iznose iznad 1.000.000 eura, a koja je iznosila 3,43%. S obzirom na to da se, u skladu s članom 6. stav (2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, na iznos osnovne referentne stope dodaje marža rizika iskazana u baznim poenima, u zavisnosti od kreditnog rejtinga privrednog subjekta i ponuđenih instrumenata osiguranja, nju je bio problem utvrditi jer u konkretnom slučaju nije poznat kreditni rejting MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka i instrumenti osiguranja izdate garancije u obliku 20 bjanko vlastitih mjenica i 21 bjanko potpisan i ovjeren nalog za prijenos sredstava sa izjavama o blokadi računa emitenta, predstavljaju nizak nivo osiguranja garancije.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u svrhu izračuna primijenilo maržu rizika u iznosu od 400 baznih bodova, shodno Odluci Evropske komisije, broj: SA.55388 (2020/N) od 8.12.2020. godine, u predmetu ocjene državne pomoći u obliku garancije dodijeljene kiparskom preduzeću LNG terminal.

Naime, u navedenoj odluci Evropska komisija prihvatila je izračun iznosa državne pomoći sadržane u 100% garanciji države Kipar, zasnovanom na marži rizika u iznosu od 400 baznih

bodova koju su primijenile kiparske vlasti u odsustvu kreditnog rejtinga preduzeća LNG terminal.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da vrijednost novčanog ekvivalenta državne pomoći sadržane u garanciji za garantiranje neopozivog i безусловnog plaćanja svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka realiziranih u iznosu od 27.436.000,00 KM iznosi 5.203.828,14 KM, odnosno 18.96% u odnosu na vrijednost realiziranih obveznica.

Navedeni iznos državne pomoći predstavlja razliku između referentne kamatne stope (koja predstavlja tržišnu kamatnu stopu) od 7,43% (osnovna referentna stopa 3,43% uvećana za maržu rizika od 400 baznih bodova, što predstavlja 4%) i nominalne kamatne stope u iznosu od 3,50%, diskontiran na sadašnju vrijednost, s obzirom da je rok dospeljeća obveznica 10 godina.

Diskontna kamatna stopa u konkretnom slučaju iznosi 4,43% godišnje (osnovna referentna stopa 3,43 uvećana za fiksnu maržu 100 baznih bodova ili 1%), shodno članu 6. stav (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da nezakonito dodijeljena državna pomoć u obliku garancije koju treba vratiti od MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka iznosi 5.203.828,14 KM, uvećano za iznos zatezanih kamata koje teku od dana kada su se utvrdene nepravilnosti pojavile, odnosno od dana izdavanja predmetne garancije, do dana povrata utvrđenog iznosa.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-54-19/21
23. juna 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća za državnu pomoć BiH
Dženan Selimbegović, s. r.

Na temelju čl. 12. stavak (3) točka d) i 18. stavak (3) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 136. sjednici, održanoj 22. lipnja 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna potpora dodijeljena u obliku garancije Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

- Nalaže se Ministarstvu financija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davateljima državne potpore, poduzimanje mjera za povrat nezakonito dodijeljene potpore iz točke 1. dispozitiva ovoga Rješenja u iznosu 5.203.828,14 KM od korisnika MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, uvećane za iznos zatezne kamate od dana kada je nezakonita potpora dana na korištenje do dana povrata njenog iznosa, i obavijesti Vijeće o izvršenom povratu.
- Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Objašnjenje

1. Tijek postupka

1.1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 22.6.2021. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-54-1/21, prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije Republike Srpske korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Ministarstvo financija Republike Srpske je svojim aktom dalo konzultativno mišljenje, broj: 06.10/421-237-1/21 od 1.6.2021. godine, na prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, te u privitku akta, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona, dostavilo Vijeću obrazac za prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske.

Uz obrazac za prijavu državne potpore (u daljnjem tekstu: obrazac prijave) podnositelj je dostavio preslike sljedeće dokumentacije:

- Odluke Vlade Republike Srpske o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13.5.2021. godine,
- Zahtjeva MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 5434/21 od 11.5.2021. godine,
- Odluke Skupštine akcionara MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o dugoročnom zaduženju prvom emisijom obveznica javnom ponudom, broj: SA – 1180-4/21 od 5.3.2021. godine,
- Zaključka Odbora za reviziju ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: OR-6720-3/20 od 25.12.2020. godine,
- Zapisnika 51. izvanredne sjednice Skupštine akcionara ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: SA – 1180/21 od 5.3.2021. godine,
- Odluke Nadzornog odbora ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o dugoročnom zaduženju prvom emisijom obveznica, broj: NO – 6730-3/20 od 25.12.2020. godine,
- Odluke Nadzornog odbora ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka o izmjeni i dopuni Odluke o dugoročnom

- zaduženju prvom emisijom obveznica javnom ponudom, broj: NO – 5450/20 od 11.5.2021. godine,
- Procjene finansijskog stanja ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u vezi s dugoročnim zaduženjem prvom emisijom obveznica javnom ponudom iz travnja 2021. godine (Ekonomski institut a. d. Banja Luka),
- Projekcije finansijskih izvješća, bilance stanja i uspjeha, te bilance novčanih tokova za razdoblje izdavanja garancije,
- Odluke Vlade Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Akcijskog fonda Republike Srpske a. d. Banja Luka u MH "ERS" MP a. d. Trebinje o davanju suglasnosti MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za prvu emisiju obveznica javnom ponudom ukupne nominalne vrijednosti 40.000.000,00 KM, broj: 04/1-012-2-563/21 od 25.2.2021. godine,
- Odluke o izmjeni Odluke Vlade Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Akcijskog fonda Republike Srpske a. d. Banja Luka u MH "ERS" MP a. d. Trebinje o davanju suglasnosti MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za prvu emisiju obveznica javnom ponudom ukupne nominalne vrijednosti 40.000.000,00 KM, broj: 04/1-012-2-957/21 od 1.4.2021. godine, i
- Bilance stanja, uspjeha i tokova gotovine MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za 2019. i 2020. godinu.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo kako je ona nepravilna, jer su dostavljene neovjerene preslike dokumenata, što nije sukladno članku 2. stavak (4) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenje državne potpore ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13) i članku 5. stavak (2) Uredbe o načinu i procedurama prijavljivanja državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 105/13) kojim je propisano da je davatelj državne potpore dužan uz podnesenu prijavu (obavijest) priložiti sve neophodne dokumente ili ovjerene preslike dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u prijavi.

Također, Vijeće je iz navedenog Obrasca prijave i prateće dokumentacije zaključilo kako je navedena prijava i nepotpuna, jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke sukladno članku 12. stavak (3) Zakona.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je putem Ministarstva financija Republike Srpske zatražilo od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske dopunu predmetne prijave državne potpore, aktom broj: UP/I 03-26-1-54-2/21 od 6.7.2021. godine.

Dana 28.9.2021. godine Ministarstvo financija Republike Srpske je aktom broj: 06.10/421-237-2/21 od 23.9.2021. godine dostavilo dopise Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, akt broj: 05.05/052-2140-2/21 od 28.7.2021. godine i akt broj: 05.05/052-2140-3/21 od 4.8.2021. godine, u čijem privitku je dostavljena sljedeća dokumentacija:

- Garancija Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine,
- Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, zaključen 3.8.2021. godine između Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davatelja garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje -

ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane, i

- ovjerene preslike dokumenata dostavljenih uz prijavu državne potpore od 22.6.2021. godine.

Shodno zaključku sa 131. sjednice Vijeća, održane 21. 3. 2023. godine, upućen je Zahtjev Centralnoj banci BiH za dostavu podataka o prosječnoj kamatnoj stopi za mjesec kolovoz 2021. godine, odnosno treće tromjesečje 2021. godine na kredite nefinancijskim poduzećima za iznose iznad 1.000.000 eura, akt broj: UP/I 03-26-1-54-17/21 od 22.3.2023. godine.

Dana 18.4.2023. godine Centralna banka BiH dostavila je tražene podatke o prosječnim kamatnim stopama na razini BiH aktom broj: 114-43-1-848-2/23 od 12.4.2023. godine.

1.2. Rješenje Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29. 6. 2022. godine

Rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 121. sjednici, održanoj 29. juna 2022. godine, donijelo je Rješenje broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 kojim se utvrđuje da državna potpora dodijeljena u obliku garancije Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

Točkom 2. dispozitiva navedenoga Rješenja Vijeće je naložilo Ministarstvu financija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davateljima državne potpore, da u roku od 90 dana od dana primitka ovoga Rješenja otklone nepravilnosti utvrđene u točki 4. obrazloženja ovoga Rješenja, odnosno da obračunaju i naplate tržišnu premiju za predmetnu garanciju od korisnika državne potpore iz točke 1. dispozitiva ovoga Rješenja i Vijeću dostave dokaz o izvršenoj uplati, dok je u točki 3. istoga Rješenja navedeno kako će Vijeće donijeti negativnu odluku i utvrditi obvezu povrata nezakonito dodijeljene državne potpore ukoliko davatelj državne potpore ne postupe po zahtjevu iz točke 2. dispozitiva predmetnog Rješenja.

Dana 31.10.2022. godine Vijeće se obratilo Ministarstvu financija Republike Srpske Zahtjevom za dostavu informacija o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. Naime, Vijeće je predmetnim Zahtjevom zatražilo informaciju jesu li Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davatelji državne potpore, u roku od 90 dana od dana primitka predmetnog Rješenja otklonili nepravilnosti utvrđene u točki 4. obrazloženja navedenoga Rješenja, odnosno jesu li obračunali i naplatili tržišnu premiju za predmetnu garanciju od MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka kao korisnika državne potpore.

Ministarstvo financija Republike Srpske je 24.11.2022. godine aktom broj: 06.08/421-333-1/22 od 11. 11. 2022. godine dostavilo Informaciju o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, u kojoj je navedeno kako je Ministarstvo financija poduzelo aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih Rješenjem Vijeća.

Naime, u Informaciji se ističe kako je Ministarstvo financija, shodno Zakonu o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21), Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini i Uredbi o namjeni, kriterijima i uvjetima za

dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 111/20), obračunalo tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 3.000.000 KM i uputilo poziv s instrukcijom za uplatu navedenom poduzeću, ali da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije izvršilo uplatu tržišne premije.

U privitku navedene Informacije dostavljena su tri dopisa Ministarstva financija Republike Srpske: akt broj: 06.08/020-2514/22 od 18.8.2022. godine, akt broj: 06.08/020-2514-1/22 od 20.9.2022. godine i akt broj: 06.08/020-2514-2/22 od 28.9.2022. godine, upućena MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kojim je zatraženo od navedenog poduzeća da na ime tržišne premije za Garanciju Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, uplate iznos od 3.000.000 KM na Jedinstveni račun Trezora Republike Srpske.

Vijeće se 29.11.2022. godine obratilo Ministarstvu financija Republike Srpske Zahtjevom za dostavu dopune Informacije o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, kojim je zatražena dostava metodologije obračuna tržišne premije, odnosno načina i postupka izračuna na temelju kojega je navedeno Ministarstvo utvrdilo da iznos od 3.000.000 KM predstavlja tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske izdanu korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Ministarstvo financija Republike Srpske je 12.12.2022. godine, aktom broj: 06.08/421-333-2/22 od 7.12.2022. godine, dostavilo Dopunu Informacije o postupanju po predmetnom Rješenju Vijeća u čijem privitku je dostavljen tablični pregled obračuna tržišne premije za garanciju Republike Srpske izdanu korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 68/20), Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20 i 28/21) i Uredbe o postupku izdavanja garancija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 131/20), te u svrhu poređenja propisa Europske unije iz područja državne potpore.

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kojom je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ove Uredbe i članka 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 – izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primijeniti ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Tržišno natjecanje i druge gospodarske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s pravilnom primjenom ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka

državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja važe u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, te kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore u obliku garancija, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije:

- Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19. 7. 2016.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01)],
- Obavijest Komisije o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državne potpore u obliku garancija ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2008/C 155/02)],
- Obavijest Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list EU", br. C 14/2008),
- Obavijest Komisije o povratu nezakonite i nespojive državne potpore ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 247/1, 23.7.2019.).

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih dokumenata, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. Predmet prijave državne potpore

Predmet prijave je odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica u iznosu od 32.753.768,74 KM.

3.2. Davatelji i korisnik državne potpore

Shodno Garanciji Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine (u daljnjem tekstu: Garancija), Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske su garanti, tj. davatelji predmetne Garancije, te sukladno tome predstavljaju davatelje državne potpore, u smislu članka 3. stavak (2) Zakona.

Korisnik državne potpore, u smislu članka 3. stavak (3) Zakona, u konkretnom slučaju je Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka (u daljnjem tekstu: ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka), s obzirom da garancijom koju su izdali Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske garantiraju ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka neopozivo i bezuvjetno plaćanje svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica navedenog emitenta.

3.3. Opis elemenata garancije i pratećih akata

Sukladno garanciji koju su izdala navedena ministarstva Vlade Republike Srpske u ime Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica emitenta MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka garantira se neopozivo i

bezuvjetno plaćanje svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta, pod sljedećim uvjetima:

- vrijednost emisije obveznica: 27.436.000,00 KM,
- broj obveznica koje se emitiraju: 27.436,
- nominalna vrijednost po obveznici: 1000,00 KM,
- kamatna stopa na godišnjoj razini: 3,5%,
- rok dospijeca: 10 godina,
- isplata glavnice i pripadajuće kamate u jednakim anuitetima – polugodišnje,
- valutna klauzula: euro,
- iznos garancije: 32.753.768,74 KM.

Shodno točki 2. Garancije, njen korisnik je Centralni registar vrijednosnih papira Republike Srpske kao platni agent emisije predmetnih obveznica.

Sukladno točki 5. Garancije, Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske kao garanti, neopozivo i bezuvjetno garantiraju plaćanje neplaćenih obveza po osnovi dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta do ukupnog iznosa od 32.753.768,74 KM, bez prigovora bilo koje vrste, po primitku prvog pisanog poziva, odnosno do iznosa navedenog u zahtjevu za plaćanje po Garanciji, kada je korisnik utvrdio da emitent (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka) nije izvršio svoju obvezu uplate anuiteta.

Točkom 6. predmetne Garancije propisano je da u slučaju dospjelog i neplaćenog anuiteta od emitenta (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka) garanti (Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske), nakon što utvrde da je zahtjev za plaćanje utemeljen, izvršit će plaćanje dospjelih neplaćenih obveza po osnovi dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta iz proračuna Republike Srpske u roku od najviše 15 radnih dana od dana primitka prvog pisanog poziva korisnika Garancije (Centralni registar vrijednosnih papira Republike Srpske), za sve vrijeme trajanja Garancije.

Rok važnosti Garancije je 30 dana od dana dospijeca posljednjeg anuiteta, odnosno do konačnog izmirenja svih obveza iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta i ona je neopoziva u navedenom roku važnosti ove Garancije.

Namjena dugoročnog zaduženja emisijom obveznica, definirana u točki 4. Garancije, jeste refinanciranje postojećeg duga, odnosno izmirenje dijela dugoročnih kreditnih obveza osiguranih za Projekt "Toshiba" i izgradnju dalekovoda, financiranje prenesenih obveza prema proračunu Republike Srpske i prenesenih obveza prema dobavljačima.

Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, zaključenim 3.8.2021. godine između Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davatelja garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane (u daljnjem tekstu: Ugovor) emitent se obvezao da sredstva dobijena emisijom obveznica koristi isključivo za namjene definirane Odlukom Vlade Republike Srpske o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13.5.2021. godine, i točkom 4. Garancije.

Emitent (ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka), sukladno članku 7. Ugovora, dužan je Ministarstvu financija, kao instrument osiguranja izdane garancije dostaviti 20 bjanko vlastitih mjenica s naznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama

i 21 bjanko potpisan i ovjeren nalog za prijenos sredstava s izjavama o blokadi računa emitenta potpisanim i ovjerenim od ovlaštene osobe, spisak otvorenih računa u poslovnim bankama i ovjerene preslike kartona deponiranih potpisa.

3.4. Pravna osnova za izdavanje garancije

Pravna osnova za izdavanje garancije sadržana je u odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske. Shodno članku 38. navedenoga Zakona, garancija Republike Srpske predstavlja njenu potencijalnu obvezu koja postaje stvarna obveza u slučaju kada zajmoprimatelj nije izvršio otplatu obveze, sukladno uvjetima iz kreditnog sporazuma i ako su ispunjeni uvjeti iz garancije, mora biti izdana u pisanom obliku i u trenutku dospelosti na naplatu sukladno uvjetima iz garancije postaje dug Republike Srpske. Dalje, člankom 41. stavak 3. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske propisano je da se Odlukom Vlade imenuje ovlaštenu potpisnik koji u ime Republike Srpske potpisuje garanciju sukladno odredbama ovoga Zakona, dok je člankom 42. istoga Zakona određeno da se garancije Republike Srpske mogu izdati kreditoru ili zajmodavatelju za garantiranje obveza nastalih zaduženjem jedinica lokalne samouprave, fondova socijalne sigurnosti, Investicijsko-razvojne banke Republike Srpske i fondova kojima ona upravlja, kao i javnih poduzeća i institucija javnog sektora, u vezi s financiranjem kapitalnih investicija koje služe u javne svrhe.

Također, pravnu osnovu u konkretnom slučaju predstavljaju i Uredba o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluka Vlade Republike Srpske o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, broj: 04/1-012-2-1428/21 od 13.5.2021. godine (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Republike Srpske).

Naime, Vlada Republike Srpske je navedenom Odlukom dala suglasnost za izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 47.752.979,65 KM, a u svrhu refinanciranja postojećeg duga, odnosno izmirenja dijela dugoročnih kreditnih obveza osiguranih za Projekt "Toshiba" i izgradnju dalekovoda, financiranje prenesenih obveza prema proračunu Republike Srpske i prenesenih obveza prema dobavljačima i ovlastila ministra financija i ministra energetike i rudarstva da potpišu Garanciju i Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske izdali predmetnu Garanciju sukladno odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, Uredbi o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluci Vlade Republike Srpske.

3.5. Opis, djelatnost, vlasnička struktura i financijsko stanje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka

Odlukom JMDP "Elektroprivreda Republike Srpske" od 17.8.1992. godine osnovano je Zavisno državno poduzeće Elektrokraina p. o. Banja Luka. Na osnovi odredaba Zakona o privatizaciji državnog kapitala u poduzećima, Elektrokraina se 14.9.2005. godine transformirala u akcionarsko društvo u većinskom vlasništvu Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" a. d. Trebinje. Društvo je povezano u MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a. d. Trebinje zajedno s ostalim poduzećima koja obavljaju elektroenergetsku djelatnost u Republici Srpskoj u kojima Matično poduzeće ima većinsko učešće u kapitalu.

Gospodarski subjekt ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u pravnom prometu posluje pod nazivom: Zavisno poduzeće "Elektrokrajina" akcionarsko društvo Banja Luka, skraćeni naziv:

ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, adresa: Kralja Petra I. Karadorđevića 95, 78000 Banja Luka, JIB: 4400855640000 i matični broj jedinstvenog registra: 1074440.

ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka obavlja djelatnost distribucije električne energije (operatera distributivnog sustava) na području gradova Banja Luka, Prijedor, Gradiška i 18 općina Republike Srpske – Čelinac, Kotor-Varoš, Kneževo, Novi Grad, Kostajnica, Krupa na Uni, Kozarska Dubica, Srbac, Laktaši, Prnjavor, Mrkonjić-Grad, Šipovo, Ribnik, Oštra Luka, Drinić, Istočni Drvar, Kupres i Jezero, sukladno Dozvoli Regulatornog povjerenstva za energetiku Republike Srpske za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-04-1/10-3/19. Navedenu Dozvolu izdalo je Regulatorno povjerenstvo za energetiku Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RERS) Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-9/19/R-131-304 od 26.12.2019. godine, shodno odredbama članka 23. točka 5. i članka 53. tada važećeg Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11).

Dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije izdana je ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka s rokom važenja od pet godina, počev od 28.12.2019. godine.

Shodno navedenoj Dozvoli, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka dužna je obavljati djelatnost distribucije električne energije kao operater distributivnog sustava u sustavu obveze javne usluge. Također, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka ima pravo naplatiti korištenje distributivne mreže prema odobrenoj tarifi na temelju Pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnom postupku.

Sukladno točki 6.10. predmetne Dozvole, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka je obvezna ugovorom regulirati međusobne odnose s neovisnim operaterom, prijenosnom kompanijom, opskrbljivačima/trgovcima, proizvođačima čiji su elektroenergetski objekti priključeni na distributivnu mrežu i krajnjim kupcima.

Shodno točki 6.25. Dozvole, korisnik dozvole je dužan osigurati funkcionalno i računovodstveno razdvajanje djelatnosti distribucije električne energije od djelatnosti opskrbe kupaca električnom energijom u sustavu obveze javne usluge i ostalih djelatnosti, zatim osigurati pravno razdvajanje djelatnosti distribucije električne energije od djelatnosti opskrbe kvalificiranih kupaca električnom energijom, te osigurati odvojene računovodstvene evidencije za djelatnost distribucije električne energije od ostalih djelatnosti i primjenjivati Jedinstveni regulatorni kontni plan, a sve s ciljem efikasnog reguliranja cijena i tarifa u sustavu obveze javne usluge.

Financijsko stanje

Iz akata poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka konstatiramo kako je riječ o akcionarskom društvu koje se, s obzirom na broj zaposlenih djelatnika, ukupan godišnji prihod i ukupnu vrijednost poslovne imovine, ne može smatrati ni malim ni srednjim poduzećem. Imajući u vidu navedene pojmove, sukladno članku 2. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, konstatiramo kako je poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka veliko poduzeće.

Na strani 25. Uredbe u naslovu 4. Državna potpora za sanaciju i restrukturiranje gospodarskih subjekata, podnaslov 4.1. Državna potpora gospodarskom subjektu u teškoćama, člankom 29. određen je pojam gospodarskog subjekta u teškoćama. Kako smo gore u tekstu konstatirali da je prema članku 2. stavak (8) Uredbe poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka veliko poduzeće, to je člankom 29. stavak (1) ("Gospodarski subjekt je u teškoćama ako je bez državne intervencije gotovo izvjestan prestanak njegovog poslovanja u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju i za koji važi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:") točka 4. propisano da se smatra da je veliko poduzeće u teškoćama u slučaju "ako je velikom gospodarskom subjektu tijekom posljednje dvije godine:

1. iznos knjigovodstvenog duga i kapitala gospodarskog subjekta bio veći od 7,5 i
2. EBITDA koeficijent pokriva kamata gospodarskog subjekta bio niži od 1,0."

Točkom 8.3. Dozvole propisano je da se u razdoblju važenja izdana dozvola može prenijeti na treću osobu ako korisnik dozvole proda svoj posao ili ako traži prijenos svoje dozvole ili kontroliranog (upravljačkog) interesa na tu osobu uz suglasnosti za prijenos RERS-a.

Sukladno odredbama toč. 8.4. i 8.5. Dozvole, RERS može poništiti i oduzeti izdanu dozvolu.

Shodno odredbama Zakona o električnoj energiji, koji je na snazi od 1.1.2021. godine, i Odluci Vlade Republike Srpske, ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka je 1.4.2021. godine prestala obavljati djelatnost opskrbe električnom energijom krajnjih potrošača i postala operater distributivnog sustava (ODS), a ulogu opskrbljivača preuzeo je MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje.

Naime, sukladno članku 49. stavak (5) Zakona o električnoj energiji, operateru distributivnog sustava nije dozvoljeno trgovanje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži i energije debalansa za ove svrhe, a sukladno stavku (6) istoga članka, operateru distributivnog sustava nije dozvoljeno poduzimanje mjera koje dovode do narušavanja konkurencije.

Člankom 46. stavak (2) Zakona o električnoj energiji propisano je da je operater distributivnog sustava pravna osoba koja ima potrebnu dozvolu i koja je odgovorna za rad, upravljanje, održavanje, razvoj i izgradnju distributivnog sustava na određenom geografskom području i, gdje je to moguće, njegovih međuveza s drugim sustavima, te za osiguranje dugotrajne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom električne energije.

Shodno odredbi članka 49. stavak (2) Zakona o električnoj energiji, operater distributivnog sustava obavlja djelatnost distribucije i upravljanja distributivnim sustavom sukladno uvjetima iz dozvole za obavljanje djelatnosti.

Člankom 12. stavak (2) Zakona o električnoj energiji propisano je da se elektroenergetska djelatnost distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sustavom obavlja kao javna usluga prema uvjetima uređenim ovim Zakonom.

Sukladno odredbi članka 54. Zakona o električnoj energiji, operater distributivnog sustava ostvaruje prihode potrebne za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sustavom, po osnovi:

- 1) naknade za korištenje distributivne mreže (distributivna mrežna tarifa),
- 2) naknade za priključenje na distributivnu mrežu,
- 3) naknade za pružanje nestandardnih usluga korisnicima distributivnog sustava.

Tablica 1: Obračun iznosa knjigovodstvenog duga i kapitala poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na osnovi godišnjih financijskih izvješća (u KM) prema podatcima APIF-a Banja Luka

Godina	Dugoročne obveze (1)	Kratkoročne obveze (2)	Ukupne obveze (3) = (1) + (2)	Kapital (4)	Omjer knjigovodstvenog duga i kapitala (5) = (3) / (4)	Ispunjenost prvog uvjeta iz Uredbe ¹ [(5) > 7,5]
2019.	75.580.896	140.063.200	215.644.096	294.269.685	0,73	NE
2020.	75.165.145	162.131.107	237.296.252	213.303.426	1,11	NE

Izvor: Na osnovi financijskih izvješća poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka prema podatcima APIF-a Banja Luka

Na osnovi iskazanih izračuna iz Tablice broj 1, za obje posmatrane godine omjer knjigovodstvenog duga i kapitala bio je ispod 7,50.

Tablica 2: Obračun EBITDA koeficijenta pokriva kamata poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na osnovi godišnjih financijskih izvješća

Godina	EBITDA (1)	Rashodi kamata (pozicija 240) (2)	EBITDA koeficijent pokriva kamata (3) = (1) / (2)	Ispunjenost drugog uvjeta iz Uredbe ² [(3) < 1]
2019.	18.441.366	2.040.339	9,038	NE
2020.	3.164.403	1.683.924	1,879	NE

Izvor: Na osnovi financijskih izvješća poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka

EBITDA (engl. *Earnings Before, Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) dobitak je prije kamate, poreza i amortizacije

EBITDA = dobit prije kamata i poreza (EBIT ili operativna dobit) + amortizacija

OPERATIVNA DOBIT = POSLOVNI PRIHODI – POSLOVNI RASHODI, tj.

EBITDA = (POSLOVNI PRIHODI – POSLOVNI RASHODI) + AMORTIZACIJA

$EBITDA_{2019} = 201$ (poslovni prihodi) – 216 (poslovni rashodi) + 224 (amortizacija) = 220.239.772 – 223.151.415 + 21.353.009 = 18.441.366

$EBITDA_{2020} = 201$ (poslovni prihodi) – 216 (poslovni rashodi) + 224 (amortizacija) = 176.332.473 – 195.016.554 + 21.848.484 = 3.164.403

Na temelju prikazanih proračuna urađenih na osnovi godišnjih financijskih izvješća za 2019. i 2020. poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za obje posmatrane godine, EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzeća "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka bio je iznad 1.

Pri analizi gospodarskog subjekta u teškoćama, na njega se primjenjuje članak 29. stavak (1) točka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, te prema njemu za poduzeće toga statusa ne smatra se da je u teškoćama jer nisu ispunjena sljedeća dva kumulativna uvjeta: da mu je tijekom posljednje dvije godine iznos knjigovodstvenog duga i kapitala veći od 7,5 i EBITDA koeficijent pokriva kamata niži od 1.

U vrijeme vršenja procjene poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka ne ispunjava uvjete za bilo koji od dva financijska parametra da bi se smatralo da je u financijskim teškoćama onako kako je to propisano Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Zaključujemo da u vrijeme vršenja procjene poduzeće "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije u teškoćama.

¹ Ako je velikom gospodarskom subjektu tijekom posljednje dvije godine iznos knjigovodstvenog duga i kapitala bio veći od 7,5

² Ako je velikom gospodarskom subjektu tijekom posljednje dvije godine EBITDA koeficijent pokriva kamata gospodarskog subjekta bio niži od 1,0

3.6. Obrazloženje prijave državne potpore

Podnositelj predmetne prijave, Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, u Obrascu prijave naveo je da u konkretnom slučaju dodjele garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nema narušavanja konkurencije zbog toga što ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao operater distributivnog sustava, obavlja djelatnost koja nije liberalizirana i otvorena za tržišnu konkurenciju, jer je riječ o prirodnom monopolu gdje ne postoji mogućnost stvaranja konkurentskih uvjeta na tržištu.

Navedeno stajalište podnositelj prijave obrazlaže u točki 17. Obrasca prijave navodeći kako je shodno odredbama Zakona o električnoj energiji i odgovarajućim aktima Vlade Republike Srpske od 1.4.2021. godine u Republici Srpskoj tržišna djelatnost opskrbe odvojena od elektrodistribucije, te da se operateri distributivnog sustava mogu baviti isključivo djelatnošću distribucije, te da više ne obavljaju ni jednu tržišnu djelatnost, pozivajući se na članak 49. st. (5) i (6) Zakona o električnoj energiji kojim je propisano da operateru distributivnog sustava nije dozvoljeno trgovanje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži i energije debalansa za ove svrhe, te da poduzima mjere koje dovode do narušavanja konkurencije.

3.7. Mišljenje tijela za provedbu Zakona na prijavu državne potpore

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona, Ministarstvo financija Republike Srpske je svojim aktom dalo konzultativno mišljenje, broj: 06.10/421-237-1/21 od 1.6.2021. godine, na prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

U navedenom mišljenju Ministarstvo financija Republike Srpske ističe ako garancija Republike Srpske za dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "ERS" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka na cjelokupan iznos zaduženja u iznosu od 47.752.979,65 KM predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona jer Republika Srpska u konkretnom slučaju preuzima na sebe rizik od plaćanja dospjelih obveza po obveznicama ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Također, u svom mišljenju Ministarstvo financija Republike Srpske istaknulo je da predmetna Garancija Republike Srpske ne bi predstavljala državnu potporu, potrebno je da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, sukladno članku 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, uz pretpostavku ispunjenosti ostalih uvjeta, plati tržišnu premiju za garanciju obračunatu primjenom tržišnih načela.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske na 136. sjednici, održanoj 22. lipnja 2023. godine. Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

S obzirom da su Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske izdali Garanciju Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21, 3.8.2021. godine, za dugoročno zaduženje emisijom obveznica emitenta ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, a da se shodno članku 2. točka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj kao datum dodjele potpore označava dan na koji je, na temelju propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje potpore, Vijeće je

provelo postupak *ex post* odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je zaključilo da je u konkretnom slučaju potpora već dodijeljena stupanjem na snagu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, uzimajući u obzir i točku 2.1. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) kojom je propisano da je potpora dodijeljena u trenutku kada se garancija izdaje, a ne u trenutku kada se ona poziva na naplatu ili u trenutku kada se izvršava plaćanje uvjetima iz Garancije.

Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li potpora dodijeljena u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Pri utvrđivanju je li dodjela potpore u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; je li se dodjelom predmetne Garancije korisniku pruža ekonomska prednost koju on ne bi stekao u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja; je li se predmetna Garancija dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim gospodarskim subjektima ili određenim gospodarskim sektorima i je li se dodjelom predložene Garancije narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

S obzirom da su odredbom članka 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj samo propisani uvjeti kada državna garancija nije instrument dodjele državne potpore, Vijeće je u postupku najprije utvrđivalo ispunjenje navedenih uvjeta:

- 1) da gospodarski subjekt nije u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksno razdoblje;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita ili druge financijske obveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na:
 1. garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
 2. garancije dane s ciljem financiranja gospodarskog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje tijelo koje je povjerilo vršenje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- 4) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih načela.

Na osnovi pokazatelja iz Bilance stanja i uspjeha za 2019. i 2020. godinu opisanih u točki 3.5. obrazloženja, Vijeće je utvrdilo da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije u teškoćama, shodno članku 29. stavak (5) toč. 1) i 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj. Naime, omjer knjigovodstvenog duga i kapitala nije bio veći od 7,5, a EBITDA koeficijent pokriva kamata nije bio niži od 1,0, čime je ispunjen uvjet iz članka 137. stavak (1) točka 1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Na osnovi Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, i Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 za

dugoročno zaduženje emisijom obveznica MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka zaključenog 3. 8. 2021. godine između Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davatelja garancije, s jedne strane, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao emitenta, s druge strane, zaključili smo da je predmetna Garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom – emisijom obveznica emitenta ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, na fiksni iznos od 32.753.768,74 KM i fiksno razdoblje od 10 godina, čime je ispunjen uvjet iz članka 137. stavak (1) točka 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Budući da Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske predmetnom Garancijom neopozivo i bezuvjetno garantira plaćanje svih neplaćenih obveza ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka po osnovi dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta do ukupnog iznosa od 32.753.768,74 KM (vrijednost emisije 27.436.000,00 KM uvećana za kamatu od 3,5% na godišnjoj razini), odnosno da Republika Srpska garantira za ukupne obveze (100%) emitenta obveznica ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka prema Centralnom registru vrijednosnih papira Republike Srpske kao korisniku Garancije, a da se uvjet članka 137. stavak (1) točka 3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj da garancija ne pokriva više od 80% neizmirene financijske obveze korisnika, ne odnosi na garancije koje pokrivaju dužničke obveznice shodno podtočki 1. navedene točke, Vijeće je utvrdilo da je navedeni uvjet ispunjen.

S obzirom da Garancijom Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske nije propisana obveza gospodarskom subjektu ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, da Ministarstvu financija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske kao davateljima garancije za njegovo dugoročno zaduženje emisijom obveznica plati premiju za garanciju, obračunatu primjenom tržišnih načela, Vijeće je utvrdilo da nije ispunjen uvjet iz članka 137. stavak (1) točka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da u slučaju izdavanja predmetne Garancije izdane za dugoročno zaduženje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka emisijom vlastitih obveznica nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz članka 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj koji isključuju postojanje državne potpore, budući da za Garanciju nije plaćena tržišna premija.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li dodjela potpore u obliku garancije korisniku ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka predstavlja državnu potporu.

Vijeće je u postupku utvrdilo kako je uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, shodno izdanoj Garanciji Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, preuzimaju rizik plaćanja svih neplaćenih obveza ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka po osnovi dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica, te da nisu naplatili adekvatnu naknadu u vidu tržišne premije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Naime, shodno točki 2.1. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), garancije koje je izravno dala država, to jeste centralne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dala druga tijela pod kontrolom države, kao naprimjer poduzetnici, a

koja se mogu pripisati javnoj vlasti, mogu se smatrati državnom potporom. Također, istom točkom Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) propisano je da pogodnost državne garancije jeste ta da rizik povezan s garancijom snosi država i za to prihvaćanje rizika od strane države, u normalnim okolnostima, trebalo bi platiti odgovarajuću naknadu, te ako se država odrekne te naknade, to istodobno predstavlja korist za poduzetnika i iscrpljivanje državnih sredstava, pa sukladno tome, čak i ako se nikad ne izvrši plaćanje prema uvjetima iz garancije, svejedno je riječ o državnoj potpori.

Kada je u pitanju drugi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo kako je on ispunjen, jer je izdavanjem predmetne Garancije korisnik ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja, s obzirom da za nju nije platilo tržišnu premiju Republici Srpskoj i što se bez garancije Republike Srpske navedeno poduzeće ne bi moglo zadužiti emisijom vlastitih obveznica.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo kako je treći uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona ispunjen, s obzirom da je potpora u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, jer je dodjelom dana prednost samo jednom točno određenom gospodarskom subjektu. Naime, kako bi ovaj uvjet bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne potpore stavljaju u povoljniji položaj određeni gospodarski subjekti, određeni sektori gospodarstva ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo kako se predmetnom Garancijom stavlja u povoljniji položaj, odnosno favorizira samo jedan gospodarski subjekt – ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za čije je zaduženje emisijom obveznica izdana državna garancija.

Što se tiče četvrtog uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da izdavanjem predmetne Garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka za dugoročno zaduženje emisijom vlastitih obveznica postoji opasnost od narušavanja konkurencije i utjecaj na trgovinu, jer se ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente.

Naime, shodno točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli financijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojemu postoji, ili bi mogla postojati, konkurencija na tržištu, dok se u točki 188. navedene Obavijesti ističe da, sukladno zakonodavstvu EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružatelja, pri čemu je svim drugim gospodarskim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, Vijeće je utvrdilo kako je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano stupanjem na snagu Zakona o električnoj energiji 1.1.2021. godine.

Sukladno odredbi članka 46. stavak (2) Zakona o električnoj energiji, kojom je propisano da je operater distributivnog sustava pravna osoba koja ima potrebnu dozvolu i koja je odgovorna za rad, upravljanje, održavanje, razvoj i izgradnju distributivnog sustava na određenom zemljopisnom području, Vijeće je utvrdilo da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nema pravni monopol na obavljanje elektroenergetske djelatnosti distribucije električne

energije, nego je jasno da i druge pravne osobe mogu podnijeti zahtjev RERS-u za dobijanje potrebne dozvole.

Uzimajući u obzir Dozvolu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, broj: 01-351-04-1/10-3/19, koja je izdana sukladno tada važećem Zakonu o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), shodno kojoj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka obavlja djelatnost distribucije električne energije (operatera distributivnog sustava) na točno određenom zemljopisnom području Republike Srpske, počev od 28.12.2019. do 28.12.2024. godine, Vijeće je utvrdilo kako će istekom navedene dozvole ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka i drugi gospodarski subjekti imati pravo na podnošenje zahtjeva za dobijanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije (operatera distributivnog sustava) na navedenom području Republike Srpske.

Shodno činjenici da je rok važenja predmetne Garancije izdane ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka 10 godina, tj. do 2031. godine, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom predmetne državne potpore u obliku garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka stavlja u povoljniji položaj u odnosu na konkurente, odnosno gospodarske subjekte koji će biti zainteresirani za dobijanje dozvole za operatera distributivnog sustava, nakon isteka važeće dozvole RERS-a ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, 2024. godine, jer se dodjelom predmetne državne potpore jača konkurentski položaj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, a što će posljedično smanjiti vjerojatnost da će se bilo koji alternativni operater nadmetati za dozvolu za obavljanje distribucije električne energije kada istekne trenutna dozvola ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka.

Navedeno stajalište Vijeća potvrđuje i točka 189. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom potporom mogla narušiti konkurencija čak i ako se njome ne pomaže poduzetniku primatelju da se proširi i stekne tržišni udio, nego je dovoljno da mu se državnim potporom omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu potpora nije pružena.

Također, s obzirom da se električnom energijom koja se isporučuje putem distributivnog sustava konkurrira (ma koliko minimalno ili potencijalno) ostalim energentima za grijanje koje koriste gospodarski subjekti i kućanstva i koje isporučuju druge kompanije koje djeluju u BiH, Vijeće je utvrdilo kako državna potpora u obliku garancije za ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, kao operateru distributivnog sustava, favorizira električnu energiju u odnosu na druge izvore energije koji bi mogli zamijeniti električnu energiju za neke namjene, što nije sukladno međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine, točnije člankom 18. stavak 1. točka c) Ugovora o osnivanju Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH", broj 09/06 – izdanje međunarodni ugovori), kojim je propisano da svaka javna potpora koja remeti ili prijeti da će poremetiti konkurenciju time što favorizira određena poduzeća ili određene energetske resurse, nije spojiva s pravilnim funkcioniranjem ovoga ugovora u mjeri u kojoj to može utjecati na trgovinu mrežnom energijom između ugovornih stranaka.

Navedeno stajalište Vijeća da se dodjelom državne potpore u obliku garancije narušava konkurencija ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije potvrđuje i Odluka Europske komisije SA.38918 (2014/N) od 3.2.2015. godine u predmetu dodjele kredita regionalnim operaterima distributivnih mreža za olakšavanje priključka proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora u Kraljevini Švedskoj: "Paragraf 25: Električna energija je predmet trgovine u cijelom Europskom ekonomskom prostoru, tako da se navedenom mjerom utječe na trgovinu. Također, prijavljena mjera narušava ili prijeti narušavanju konkurencije jer će od nje imati koristi regionalni mrežni operateri koji apliciraju za tu potporu i imaju planove ulaganja u proširenje

svojih mreža, u odnosu na druge mrežne operatere koji bi potencijalno također mogli priključiti električnu energiju iz novih proizvodnih kapaciteta, ako bi se odgovarajuće jačanje mreže odvijalo kroz vlastite investicije ili bi se financiralo putem mrežnih naknada koje plaćaju sami proizvođači električne energije na osnovi trenutnog regulatornog režima u Švedskoj."

Kada je u pitanju utjecaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo kako se dodjelom državne potpore u obliku garancije ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka utječe na trgovinu jer se njome jača položaj ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u odnosu na druge operatere distributivnog sustava koji bi mogli podnijeti zahtjev RERS-u za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na navedenom zemljopisnom području Republike Srpske.

Naime, točkom 191. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) propisano je da se može smatrati da javna potpora može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije izravno uključen u prekograničnu trgovinu (primjerice zbog subvencije bi operaterima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da garancija izdana od Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za dugoročno zaduženje ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka emisijom vlastitih obveznica predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni navedeni uvjeti.

S obzirom na to da je državna potpora u obliku garancije već dodijeljena stupanjem na snagu Garancije Republike Srpske, broj: 06.08/440-49/21 i 05.05/012-975-5/21 od 3.8.2021. godine, Vijeće je zaključilo kako je ona nezakonita shodno Zakonu, jer je izdana bez prethodnog odobrenja Vijeća. Naime, člankom 12. stavak (6) Zakona propisano je da davatelj državne potpore može korisniku dodijeliti državnu potporu isključivo nakon što to odobri Vijeće, dok je člankom 5. stavak (3) propisano kako je državna potpora dodijeljena suprotno članku 12. ovoga Zakona nezakonita i podliježe povratu sukladno odredbama članka 18. ovoga Zakona.

Shodno članku 12. stavak (7) Zakona, Vijeće je u postupku *ex post* kontrole utvrdilo da predmetna državna potpora nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega, jer predmetna državna potpora u obliku garancije nije usklađena ni s jednom kategorijom državne potpore iz članka 1. stavak (2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u točki 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

S obzirom na to da je člankom 18. stavak (3) Zakona propisano da ako se *ex post* kontrolom utvrde nepravilnosti, Vijeće određuje davatelju državne potpore rok od najdulje 90 dana za otklanjanje utvrđene nepravilnosti, Vijeće je u postupku utvrdilo da se nepravilnost u konkretnom slučaju ogleda u neispunjenju svih kriterija iz članka 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, odnosno uvjeta iz točke 4. navedenoga članka, s obzirom da za predmetnu Garanciju nije plaćena premija obračunata primjenom tržišnih načela.

U svrhu otklanjanja utvrđene nepravilnosti, Vijeće je Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine naložilo Ministarstvu financija i Ministarstvu energetike i rudarstva Republike Srpske, kao davateljima državne potpore, da u roku od 90 dana od dana primitka ovoga Rješenja otklone nepravilnosti utvrđene u točki 4. obrazloženja ovoga Rješenja, odnosno da obračunaju i naplate tržišnu premiju za predmetnu Garanciju od korisnika državne potpore ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka, utvrđenu sukladno članku 6. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici

Srpskoj, odredbama Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) i Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list EU", br. C 14/2008) i Vijeću dostave dokaz o izvršenoj uplati.

Na taj način bi ispunili uvjet iz članka 137. stavak (1) točka 4) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, a budući da je Vijeće u postupku utvrdilo da su ostali uvjeti iz članka 137. stavak (1) navedene Uredbe ispunjeni, predmetna Garancija ne bi predstavljala instrument dodjele državne potpore.

Budući da je Ministarstvo financija Republike Srpske 24.11.2022. godine, aktom broj: 06.08/421-333-1/22 od 11.11.2022. godine, dostavilo Informaciju o postupanju po Rješenju Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-54-4/21 od 29.6.2022. godine, u kojoj je navedeno da je Ministarstvo poduzelo aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih rješenjem Vijeća u ostavljenom roku od 90 dana, odnosno da je obračunalo tržišnu premiju za garanciju Republike Srpske korisniku MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka u iznosu od 3.000.000 KM i uputilo poziv s instrukcijom za njenu uplatu navedenom poduzeću, ali da ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka nije izvršilo uplatu tržišne premije, Vijeće je, u skladu s navedenim, shodno odredbi članka 18. stavak (3) Zakona, kojim je propisano da ako davatelj državne potpore ne otkloni nepravilnosti, Vijeće donosi negativnu odluku iz članka 12. stavak (3) točka d) ovoga Zakona, odlučilo kao u točki 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

Sukladno članku 18. stavak (3) Zakona, kojim je propisano da ako davatelj državne potpore ne otkloni nepravilnosti, Vijeće, osim donošenja negativne odluke, utvrđuje i obvezu povrata iznosa dodijeljene državne potpore od korisnika u visini utvrđenih nepravilnosti, uvećanom za iznos zatezних kamata koje teku od dana kada su se utvrđene nepravilnosti pojavile do dana povrata njenog iznosa, Vijeće je odlučilo kao u točki 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

Shodno točki 99. Obavijesti Komisije o povratu nezakonite i nespojive državne potpore, kojom je propisano da je Komisija dužna u odluci o povratu kvantificirati točan iznos potpore koju je potrebno vratiti ili utvrditi metodologiju na temelju koje će davatelji državne potpore kvantificirati iznos potpore koju treba vratiti, Vijeće je utvrđivalo iznos/ekvivalent državne potpore sadržane u predmetnoj Garanciji.

Pravni akt relevantan za izračun iznosa državne potpore sadržane u Garanciji predstavlja Obavijest Komisije (2008/C 155/02). Navedenom Obaviješću propisano je da se elementom državne potpore smatra razlika između prikladne tržišne cijene garancije i stvarne cijene plaćene za tu mjeru, te da godišnje protuvrijednosti potpore treba diskontirati na njihovu sadašnju vrijednost primjenom referentne stope, zatim ih treba zbrojiti da bi se dobila ukupna protuvrijednost dane potpore.

S obzirom na to da na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine ne postoji tržišna premija/cijena za izdavanje garancija, u konkretnom slučaju Vijeće je izračun iznosa državne potpore sadržane u predmetnoj garanciji izradilo shodno točki 4.2. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), kao protuvrijednost potpore u obliku beskamatnog kredita, tj. kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi poduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, pri čemu smo zbog nepostojanja tržišne kamatne stope u zamjenu koristili referentnu stopu, u skladu s Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Naime, točkom 4.2. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) propisano je da kada na tržištu ne postoji tržišna cijena za garanciju, u tom slučaju element potpore treba se računati na isti način kao i protuvrijednost potpore u obliku beskamatnog kredita,

kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi poduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, nakon što se odbiju sve plaćene premije. Ako ne postoji tržišna kamatna stopa i ako država članica želi koristiti referentnu stopu u zamjenu, Komisija naglašava da uvjeti propisani u Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa vrijede i za izračun intenziteta potpore pojedinačne garancije. Ovo znači da se posebna pozornost mora posvetiti dopuni, koju je potrebno dodati na osnovnu stopu kako bi se uzeo u obzir mjerodavni profil rizika vezan uz djelatnost koja se pokriva, poduzetnika kojem se garantira kredit i kolateral koji je pružio.

U svrhu izračuna iznosa državne potpore za predmetnu Garanciju, shodno članku 6. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, Vijeće je za određivanje osnove referentne stope koristilo podatak Centralne banke Bosne i Hercegovine o prosječnoj kamatnoj stopi za treće tromjesečje 2021. godine na kredite nefinancijskim poduzećima za iznose iznad 1.000.000 eura, a koja je iznosila 3,43%. S obzirom na to da se, sukladno članku 6. stavak (2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, na iznos osnovne referentne stope dodaje marža rizika iskazana u baznim poenima, u ovisnosti o kreditnom rejtingu gospodarskog subjekta i ponuđenih instrumenata osiguranja, nju je bio problem utvrditi jer u konkretnom slučaju nije poznat kreditni rejting MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka i instrumenti osiguranja izdane garancije u obliku 20 bjanko vlastitih mjenica i 21 bjanko potpisan i ovjeren nalog za prijenos sredstava s izjavama o blokadi računa emitenta, predstavljaju nisku razinu osiguranja garancije.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u svrhu izračuna primijenilo maržu rizika u iznosu od 400 baznih bodova, shodno Odluci Europske komisije, broj: SA.55388 (2020/N) od 8.12.2020. godine, u predmetu ocjene državne potpore u obliku garancije dodijeljene ciparskom poduzeću LNG terminal.

Naime, u navedenoj Odluci Europska komisija prihvatila je izračun iznosa državne potpore sadržane u 100% garanciji države Cipar, utemeljenom na marži rizika u iznosu od 400 baznih bodova koju su primijenile ciparske vlasti u odsutnosti kreditnog rejtinga poduzeća LNG terminal.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo kako vrijednost novčanog ekvivalenta državne potpore sadržane u garanciji za garantiranje neopozivog i bezuvjetnog plaćanja svih dospjelih anuiteta iz dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira – obveznica emitenta MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka realiziranih u iznosu od 27.436.000,00 KM iznosi 5.203.828,14 KM, odnosno 18,96% u odnosu na vrijednost realiziranih obveznica.

Navedeni iznos državne potpore predstavlja razliku između referentne kamatne stope (koja predstavlja tržišnu kamatnu stopu) od 7,43% (osnovna referentna stopa 3,43% uvećana za maržu rizika od 400 baznih bodova, što predstavlja 4%) i nominalne kamatne stope u iznosu od 3,50%, diskontiran na sadašnju vrijednost, s obzirom da je rok dospijeća obveznica 10 godina.

Diskontna kamatna stopa u konkretnom slučaju iznosi 4,43% godišnje (osnovna referentna stopa 3,43 uvećana za fiksnu maržu 100 baznih bodova ili 1%), shodno članku 6. stavak (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da nezakonito dodijeljena državna potpora u obliku garancije koju treba vratiti od MH "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično poduzeće a. d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a. d. Banja Luka iznosi

5.203.828,14 KM, uvećano za iznos zatezних kamata koje теку od дана kada су се utvrđene nepravilности pojavile, odnosno od дана izdavanja predmetne Garancije, do дана поврата utvrđenog iznosa.

Sukladно navedenomе, Vijeće је odlučilo као u тоčki 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje је konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 дана od дана primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-54-19/21
23. lipnja 2023. године
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Dženan Selimbegović, v. r.

На основу чл. 12. став (3) тачка д) и 18. став (3) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да државна помоћ додијељена у облику гаранције Републике Српске кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Налаже се Министарству финансија и Министарству енергетике и рударства Републике Српске, као даваоцима државне помоћи, да предузму мјере за поврат незаконито додијељене помоћи из тачке 1. диспозитива овог рјешења у износу 5.203.828,14 KM од корисника МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, увећане за износ затезне камате од дана када је незаконита помоћ дата на коришћење до дана поврата њеног износа, и обавијести Савјет о извршеном поврату.
3. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Ток поступка

1.1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 22.06.2021. године, под бројем: УП/И 03-26-1-54-1/21, пријаву Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције Републике Српске кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06.10/421-237-1/21 од 01.06.2021. године, на пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске која се односи на издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, те у прилогу акта, сходно одредби члана 12. став (2) Закона, доставило Савјету Образац за пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Уз Образац за пријаву државне помоћи (у даљем тексту: Образац пријаве) подносилац је доставио копије сљедеће документације:

- Одлуке Владе Републике Српске о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, те у прилогу акта, број: 04/1-012-2-1428/21 од 13.05.2021. године,
- Захтјева МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, број: 5434/21 од 11.05.2021. године,
- Одлуке Скупштине акционара МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука о дугорочном задужењу првом емисијом обвезница јавном понудом, број: СА – 1180-4/21 од 05.03.2021. године,
- Закључка Одбора за ревизију ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, број: ОР-6720-3/20 од 25. 12. 2020. године,
- Записника 51. ванредне сједнице Скупштине акционара ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, број: СА – 1180/21 од 05.03.2021. године,
- Одлуке Надзорног одбора ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука о дугорочном задужењу првом емисијом обвезница, број: НО – 6730-3/20 од 25.12.2020. године,
- Одлуке Надзорног одбора ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука о измени и допуни Одлуке о дугорочном задужењу првом емисијом обвезница јавном понудом, број: НО – 5450/20 од 11.05.2021. године,
- Процјене финансијског стања ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у вези са дугорочним задужењем првом емисијом обвезница јавном понудом из априла 2021. године (Економски институт а. д. Бања Лука),
- Пројекције финансијских извјештаја, биланса стања и успјеха, те биланса новчаних токова за период издавања гаранције,
- Одлуке Владе Републике Српске у функцији Скупштине акционара Акцијског фонда Републике Српске а. д. Бања Лука у МХ "ЕРС" МП а. д. Требиње о давању сагласности МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за прву емисију обвезница јавном понудом укупне номиналне вриједности 40.000.000,00 KM, број: 04/1-012-2-563/21 од 25.02.2021. године,
- Одлуке о измени Одлуке Владе Републике Српске у функцији Скупштине акционара Акцијског фонда Републике Српске а. д. Бања Лука у МХ "ЕРС" МП а. д. Требиње о давању сагласности МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за прву емисију обвезница јавном понудом укупне номиналне вриједности 40.000.000,00 KM, број: 04/1-012-2-957/21 од 01.04.2021. године, и

- Биланса стања, успеха и токова готовине МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за 2019. и 2020. годину.

Увидом у поднесу пријаву Савјет је утврдио да је она неправилна, јер су достављене неовјерене копије докумената, што није у складу са чланом 2. став (4) Одлуке о поступцима и обрасцима за подношење обавјештења о државној помоћи и праћење државне помоћи ("Службени гласник БиХ", број 64/13) и чланом 5. став (2) Уредбе о начину и процедурама пријављивања државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 105/13) којим је прописано да је давалац државне помоћи дужан уз поднесу пријаву (обавјештење) да приложи сва неопходна документа или овјерене копије докумената којима се потврђује исправност података наведених у пријави.

Такође, Савјет је из наведеног обрасца пријаве и пратеће документације закључио да је наведена пријава и непотпуна, јер не садржи сва документа неопходна за њену оцјену и доношење одлуке у складу са чланом 12. став (3) Закона.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је путем Министарства финансија Републике Српске затражио од Министарства енергетике и рударства Републике Српске допуну предметне пријаве државне помоћи, актом број: УП/И 03-26-1-54-2/21 од 06.07.2021. године.

Дана 28.09.2021. године Министарство финансија Републике Српске је актом број: 06.10/421-237-2/21 од 23.09.2021. године доставило дописе Министарства енергетике и рударства Републике Српске, акт број: 05.05/052-2140-2/21 од 28.07.2021. године и акт број: 05.05/052-2140-3/21 од 04.08.2021. године, у чијем прилогу је достављена сљедећа документација:

- Гаранција Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03.08.2021. године,
- Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21, за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, закључен 03. 08. 2021. године између Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства Републике Српске, као давалаца гаранције, са једне стране, и МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, као емитента, са друге стране, и
- овјерене копије докумената достављених уз пријаву државне помоћи од 22.06.2021. године.

Сходно закључку са 131. сједнице Савјета, одржане 21.3.2023. године, упућен је Захтјев Централној банци БиХ за достављање података о просјечној каматној стопи за мјесец август 2021. године, односно треће тромјесечје 2021. године на кредите нефинансијским предузећима за износе изнад 1.000.000 евра, акт број: УП/И 03-26-1-54-17/21 од 22.03.2023. године.

Дана 18. 04. 2023. године Централна банка БиХ доставила је тражене податке о просјечним каматним стопама на нивоу БиХ актом број: 114-43-1-848-2/23 од 12.04.2023. године.

1.2. Рјешење Савјета, број: УП/И 03-26-1-54-4/21 од 29. 06. 2022. године

Рјешавајући у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и

рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 121. сједници, одржаној 29. јуна 2022. године, донио је Рјешење број: УП/И 03-26-1-54-4/21 којим се утврђује да државна помоћ додијељена у облику гаранције Републике Српске кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

Тачком 2. диспозитива наведеног рјешења Савјет је наложио Министарству финансија и Министарству енергетике и рударства Републике Српске, као даваоцима државне помоћи, да у року од 90 дана од дана пријема овог рјешења отклоне неправилности утврђене у тачки 4. образложења овог рјешења, односно да обрачунају и наплате тржишну премију за предметну гаранцију од корисника државне помоћи из тачке 1. диспозитива овог рјешења и Савјету доставе доказ о извршеној уплати, док је у тачки 3. истога рјешења наведено да ће Савјет донијети негативну одлуку и утврдити обавезу поврата незаконито додијељене државне помоћи уколико даваоци државне помоћи не поступи по захтјеву из тачке 2. диспозитива предметног рјешења.

Дана 31.10.2022. године Савјет се обратио Министарству финансија Републике Српске Захтјевом за достављање информација о поступању по Рјешењу Савјета, број: УП/И 03-26-1-54-4/21 од 29.6.2022. Наиме, Савјет је предметним захтјевом затражио информацију да ли су Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске, као даваоци државне помоћи, у року од 90 дана од дана пријема предметног рјешења отклонили неправилности утврђене у тачки 4. образложења наведеног рјешења, односно да ли су обрачунали и наплатили тржишну премију за предметну гаранцију од МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука као корисника државне помоћи.

Министарство финансија Републике Српске је 24.11.2022. године актом број: 06.08/421-333-1/22 од 11.11.2022. године доставило Информацију о поступању по Рјешењу Савјета, број: УП/И 03-26-1-54-4/21 од 29.06.2022. године, у којој је наведено да је Министарство финансија предузело активности на отклањању неправилности утврђених Рјешењем Савјета.

Наиме, у Информацији се истиче да је Министарство финансија, сходно Закону о задужевању, дугу и гаранцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21), Закону о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини и Уредби о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 111/20), обрачунало тржишну премију за гаранцију Републике Српске кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у износу од 3.000.000 КМ и упутило позив са инструкцијом за уплату наведеном предузећу, али да ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука није извршило уплату тржишне премије.

У прилогу наведене информације достављена су три дописа Министарства финансија Републике Српске: акт број: 06.08/020-2514/22 од 18.08.2022. године, акт број: 06.08/020-

2514-1/22 од 20. 09. 2022. године и акт број: 06.08/020-2514-2/22 од 28.09. 2022. године, упућена МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, којим је затражено од наведеног предузећа да на име тржишне премије за Гаранцију Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03.08.2021. године, уплате износ од 3.000.000 КМ на Јединствени рачун Трезора Републике Српске.

Савјет се 29.11.2022. године обратио Министарству финансија Републике Српске Захтјевом за достављање допуне Информације о поступању по Рјешењу Савјета, број: УП/1 03-26-1-54-4/21 од 29.06.2022. године, којим је затражено достављање методологије обрачуна тржишне премије, односно начина и поступка израчуна на основу кога је наведено министарство утврдило да износ од 3.000.000 КМ представља тржишну премију за гаранцију Републике Српске издату кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

Министарство финансија Републике Српске је 12.12.2022. године, актом број: 06.08/421-333-2/22 од 07.12.2022. године, доставило Допуну Информације о поступању по предметном рјешењу Савјета у чијем прилогу је достављен табеларни преглед обрачуна тржишне премије за гаранцију Републике Српске издату кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

2. Примјенени прописи

Осим одредаба Закона, Савјет је у поступку примјенио и одредбе Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20), Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 68/20), Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20 и 28/21) и Уредбе о поступку издавања гаранција Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 131/20), те у сврху поређења прописа Европске уније из области државне помоћи.

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, којом је прописано да државна помоћ може да се додијели ако програм (шема) или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ове уредбе и члана 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 – издање међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом ојене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1. тачка ц) ССП-а који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са правилном примјеном овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушаваће конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима", те ставом 2. истог члана који

гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкуренцијских правила која важе у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како одредбама Закона и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској нису детаљно образложени критеријуми и услови из појма/дефиниције државне помоћи, те критеријуми и услови за додјелу државне помоћи у облику гаранција, Савјет је у конкретном случају у сврху поређења, сходно члану 71. став 2. ССП-а, узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније:

- Обавјештење Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 262/1, 19.07.2016) [у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2016/Ц 262/01)],
- Обавјештење Комисије о примјени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници у области државне помоћи у облику гаранција ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 155, 20.06.2008) [у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2008/Ц 155/02)],
- Обавјештење Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа ("Службени лист ЕУ", бр. Ц 14/2008),
- Обавјештење Комисије о поврату незаконите и неспојиве државне помоћи ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 247/1, 23. 07. 2019).

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених докумената, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

3.1. Предмет пријаве државне помоћи

Предмет пријаве је одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница у износу од 32.753.768,74 КМ.

3.2. Даваоци и корисник државне помоћи

Сходно Гаранцији Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03. 08. 2021. године (у даљем тексту: Гаранција), Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске су гаранти, тј. даваоци предметне гаранције, те у складу с тим представљају даваоце државне помоћи, у смислу члана 3. став (2) Закона.

Корисник државне помоћи, у смислу члана 3. став (3) Закона, у конкретном случају је Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - Зависно предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука (у даљем тексту: ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука), с обзиром да гаранцијом коју су издали Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске гарантују ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука неопозиво и безусловно плаћање свих доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница наведеног емитента.

3.3. Опис елемената гаранције и пратећих аката

У складу са гаранцијом коју су издала наведена министарства Владе Републике Српске у име Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница емитента МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично

предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука гарантује се неопозиво и безусловно плаћање свих доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента, под следећим условима:

- вриједност емисије обвезница: 27.436.000,00 КМ,
- број обвезница које се емитују: 27.436,
- номинална вриједност по обвезници: 1000,00 КМ,
- каматна стопа на годишњем нивоу: 3,5%,
- рок доспијећа: 10 година,
- исплата главнице и припадајуће камате у једнаким анuitетима – полугодишње,
- валутна клаузула: евро,
- износ гаранције: 32.753.768,74 КМ.

Сходно тачки 2. Гаранције, њен корисник је Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске као платни агент емисије предметних обвезница.

У складу са тачком 5. Гаранције, Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске као гарант, неопозиво и безусловно гарантују плаћање неплаћених обавеза по основу доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента до укупног износа од 32.753.768,74 КМ, без приговора било које врсте, по пријему првог писаног позива, односно до износа наведеног у захтјеву за плаћање по Гаранцији, када је корисник утврдио да емитент (ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука) није извршио своју обавезу уплате анuitета.

Тачком 6. предметне гаранције прописано је да у случају доспјелог и неплаћеног анuitета од емитента (ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука) гарант (Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске), након што утврде да је захтјев за плаћање основан, извршиће плаћање доспјелих неплаћених обавеза по основу доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента из буџета Републике Српске у року од највише 15 радних дана од дана пријема првог писаног позива корисника Гаранције (Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске), за све вријеме трајања Гаранције.

Рок важности Гаранције је 30 дана од дана доспијећа посљедњег анuitета, односно до коначног измирења свих обавеза из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента и она је неопозива у наведеном року важности ове гаранције.

Намјена дугорочног задужења емисијом обвезница, дефинисана у тачки 4. Гаранције, јесте рефинансирање постојећег дуга, односно измирење дијела дугорочних кредитних обавеза обезбијеђених за Пројекат "Toshiba" и изградњу далековода, финансирање пренесених обавеза према буџету Републике Српске и пренесених обавеза према добављачима.

Уговором о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21, за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, закљученим 03.08.2021. године између Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства Републике Српске, као давалаца гаранције, са једне стране, и МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, као емитента, са друге стране (у даљем тексту: Уговор) емитент се обавезао да средства добијена емисијом обвезница користи искључиво за намјене дефинисане Одлуком Владе Републике Српске о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење

емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, број: 04/1-012-2-1428/21 од 13.05.2021. године, и тачком 4. Гаранције.

Емитент (ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука), у складу са чланом 7. Уговора, дужан је да Министарству финансија, као инструмент осигурања издате гаранције достави 20 бјанко сопствених мјеница са назнаком "без протеста" са мјеничним изјавама и 21 бјанко потписан и овјерен налог за пренос средстава са изјавама о блокади рачуна емитента потписаним и овјереним од овлашћеног лица, списак отворених рачуна у пословним банкама и овјерене копије картона депонованих потписа.

3.4. Правни основ за издавање гаранције

Правни основ за издавање гаранције садржан је у одредбама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске. Сходно члану 38. наведеног закона, гаранција Републике Српске представља њену потенцијалну обавезу која постаје стварна обавеза у случају када зајмопримац није извршио отплату обавезе, у складу са условима из кредитног споразума и ако су испуњени услови из гаранције, мора да буде издата у писаној форми и у тренутку доспјелости на наплату у складу са условима из гаранције постаје дуг Републике Српске. Даље, чланом 41. став 3. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске прописано је да се Одлуком Владе именује овлашћени потписник који у име Републике Српске потписује гаранцију у складу са одредбама овог закона, док је чланом 42. истог закона одређено да се гаранције Републике Српске могу издати кредиту или зајмодавцу за гарантовање обавеза насталих задужењем јединица локалне самоуправе, фондова социјалне сигурности, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и фондова којима она управља, као и јавних предузећа и институција јавног сектора, у вези са финансирањем капиталних инвестиција које служе у јавне сврхе.

Такође, правни основ у конкретном случају представљају и Уредба о поступку издавања гаранција Републике Српске и Одлука Владе Републике Српске о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, број: 04/1-012-2-1428/21 од 13.05.2021. године (у даљем тексту: Одлука Владе Републике Српске).

Наиме, Влада Републике Српске је наведеном одлуком дала сагласност за издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у износу од 47.752.979,65 КМ, а у сврху рефинансирања постојећег дуга, односно измирења дијела дугорочних кредитних обавеза обезбијеђених за Пројекат "Toshiba" и изградњу далековода, финансирање пренесених обавеза према буџету Републике Српске и пренесених обавеза према добављачима и овластила министра финансија и министра енергетике и рударства да потпишу Гаранцију и Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске.

Узимајући у обзир наведено, утврђено је да су Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске издали предметну гаранцију у складу са одредбама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, Уредбом о поступку издавања гаранција Републике Српске и Одлуком Владе Републике Српске.

3.5. Опис, дјелатност, власничка структура и финансијско стање ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука

Одлуком ЈМДП "Електропривреда Републике Српске" од 17.08.1992. године основано је Зависно државно предузеће Електрокрајина п. о. Бања Лука. На основу одредаба Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, Електрокрајина се 14.09.2005. године трансформисала у акционарско друштво у већинском власништву Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" а. д. Требиње. Друштво је повезано у МХ "Електропривреда Републике Српске" а. д. Требиње заједно са осталим предузећима која обављају електроенергетску дјелатност у Републици Српској у којима Матично предузеће има већинско учешће у капиталу.

Привредни субјекат ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у правном промету послује под називом: Зависно предузеће "Електрокрајина" акционарско друштво Бања Лука, скраћени назив: ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, адреса: Краља Петра I Карађорђевића 95, 78000 Бања Лука, ЈИБ: 4400855640000 и матични број јединственог регистра: 1074440.

ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука обавља дјелатност дистрибуције електричне енергије (оператера дистрибутивног система) на подручју градова Бања Лука, Приједор, Градишка и 18 општина Републике Српске – Челинац, Котор-Варош, Кнежево, Нови Град, Костајница, Крупа на Уни, Козарска Дубица, Србац, Лакташи, Прњавор, Мркоњић-Град, Шипово, Рибник, Оштра Лука, Дринић, Источни Дрвар, Купрес и Језеро, у складу са Дозволом Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, број: 01-351-04-1/10-3/19. Наведену дозволу издала је Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: РЕРС) Рјешењем о издавању дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, број: 01-351-9/19/Р-131-304 од 26.12.2019. године, сходно одредбама члана 23. тачка 5. и члана 53. тада важећег Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11).

Дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије издата је ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука са роком важења од пет година, почев од 28. 12. 2019. године.

Сходно наведеној дозволи, ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука дужна је да обавља дјелатност дистрибуције електричне енергије као оператер дистрибутивног система у систему обавезе јавне услуге. Такође, ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука има право да наплати коришћење дистрибутивне мреже према одобреној тарифи на основу Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку.

У складу са тачком 6.10. предметне дозволе, ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука је обавезна уговором регулисати међусобне односе са независним оператером система, преносном компанијом, снабдјевачима/трговцима, произвођачима чији су електроенергетски објекти прикључени на дистрибутивну мрежу и крајњим купцима.

Сходно тачки 6.25. Дозволе, корисник дозволе је дужан да обезбједи функционално и рачуноводствено раздвајање дјелатности дистрибуције електричне енергије од дјелатности снабдјевања купаца електричном енергијом у систему

обавезе јавне услуге и осталих дјелатности, затим да обезбједи правно раздвајање дјелатности дистрибуције електричне енергије од дјелатности снабдјевања квалификованих купаца електричном енергијом, те да обезбједи одвојене рачуноводствене евиденције за дјелатност дистрибуције електричне енергије од осталих дјелатности и примјењује Јединствени регулаторни контни план, а све с циљем ефикасног регулисања цијена и тарифа у систему обавезе јавне услуге.

Тачком 8.3. Дозволе прописано је да се у периоду важења издата дозвола може пренијети на треће лице ако корисник дозволе прода свој посао или ако тражи да пренесе своју дозволу или контролисани (управљачки) интерес на то лице уз сагласности за пренос РЕРС-а.

У складу са одредбама тач. 8.4. и 8.5. Дозволе, РЕРС може да поништи и одузме издату дозволу.

Сходно одредбама Закона о електричној енергији, који је на снази од 01. 01. 2021. године, и Одлуци Владе Републике Српске, ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука је 01.04.2021. године престала да обавља дјелатност снабдјевања електричном енергијом крајњих потрошача и постала оператер дистрибутивног система (ОДС), а улогу снабдјевача преузео је МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње.

Наиме, у складу са чланом 49. став (5) Закона о електричној енергији, оператеру дистрибутивног система није дозвољено трговање електричном енергијом, осим купопродаје за покривање губитака у дистрибутивној мрежи и енергије дебаланса за ове сврхе, а у складу са ставом (6) истог члана, оператеру дистрибутивног система није дозвољено предузимање мјера које доводе до нарушавања конкуренције.

Чланом 46. став (2) Закона о електричној енергији прописано је да је оператер дистрибутивног система правно лице које има потребну дозволу и које је одговорно за рад, управљање, одржавање, развој и изградњу дистрибутивног система на одређеном географском подручју и, гдје је то могуће, његових међувеза са другим системима, те за обезбјеђивање дуготрајне способности система да задовољи разумну потражњу за дистрибуцијом електричне енергије.

Сходно одредби члана 49. став (2) Закона о електричној енергији, оператер дистрибутивног система обавља дјелатност дистрибуције и управљања дистрибутивним системом у складу са условима из дозволе за обављање дјелатности.

Чланом 12. став (2) Закона о електричној енергији прописано је да се електроенергетска дјелатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом обавља као јавна услуга према условима уређеним овим законом.

У складу са одредбом члана 54. Закона о електричној енергији, оператер дистрибутивног система остварује приходе потребне за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, по основу:

- 1) накнаде за коришћење дистрибутивне мреже (дистрибутивна мрежна тарифа),
- 2) накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу,
- 3) накнаде за пружање нестандартних услуга корисницима дистрибутивног система.

Финансијско стање

Из аката предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука констатујемо да је ријеч о акционарском друштву које се, с обзиром на број запослених радника, укупан годишњи приход и укупну вриједност пословне имовине, не може сматрати ни малим ни средњим предузећем. Имајући у виду наведене појмове, у складу са чланом 2. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, констатујемо да је предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука велико предузеће.

На страни 25. Уредбе у наслову 4. Државна помоћ за санацију и реструктурисање привредних субјеката, поднаслов 4.1. Државна помоћ привредном субјекту у тешкоћама, чланом 29. одређен је појам привредног субјекта у тешкоћама. Како смо горе у тексту констатовали да је према члану 2. став (8) Уредбе предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука велико предузеће, то је чланом 29. став (1) ("Привредни субјекат је у тешкоћама ако је без државне интервенције готово извјестан престанак његовог пословања у краткорочном или дугорочном периоду и за који важи најмање једна од сљедећих околности.") тачка 4. прописано да се сматра да је велико предузеће у тешкоћама у случају "ако је великом привредном субјекту током последње двије године:

1. износ књиговодственог дуга и капитала привредног субјекта био већи од 7,5 и
2. ЕБИТДА коефицијент покрића камата привредног субјекта био нижи од 1,0."

Табела 1: Обрачун износа књиговодственог дуга и капитала предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука на основу годишњих финансијских извјештаја (у КМ) према подацима АПИФ-а Бања Лука

Година	Дугорочне обавезе (1)	Краткорочне обавезе (2)	Укупне обавезе (3) = (1) + (2)	Капитал (4)	Омјер књиговодственог дуга и капитала (5) = (3) / (4)	Испуњеност првог услова из Уредбе ¹ [(5) > 7,5]
2019.	75.580.896	140.063.200	215.644.096	294.269.685	0,73	НЕ
2020.	75.165.145	162.131.107	237.296.252	213.303.426	1,11	НЕ

Извор: На основу финансијских извјештаја предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука према подацима АПИФ-а Бања Лука

На основу исказаних израчуна из Табеле број 1, за обје посматране године омјер књиговодственог дуга и капитала био је испод 7,50.

Табела 2: Обрачун ЕБИТДА коефицијента покрића камата предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука на основу годишњих финансијских извјештаја

Година	ЕБИТДА (1)	Расходи камата (позиција 240) (2)	ЕБИТДА коефицијент покрића камата (3) = (1) / (2)	Испуњеност другог услова из Уредбе ² [(3) < 1]
2019.	18.441.366	2.040.339	9,038	НЕ
2020.	3.164.403	1.683.924	1,879	НЕ

Извор: На основу финансијских извјештаја предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука

ЕБИТДА (енгл. *Earnings Before, Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) добитак је прије камате, пореза и амортизације

ЕБИТДА = добит прије камата и пореза (ЕБИТ или оперативна добит) + амортизација

ОПЕРАТИВНА ДОБИТ = ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ – ПОСЛОВНИ РАСХОДИ, тј.

ЕБИТДА = (ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ – ПОСЛОВНИ РАСХОДИ) + АМОРТИЗАЦИЈА

$ЕБИТДА_{2019} = 201$ (пословни приходи) – 216 (пословни расходи) + 224 (амортизација) = 220.239.772 – 223.151.415 + 21.353.009 = 18.441.366

$ЕБИТДА_{2020} = 201$ (пословни приходи) – 216 (пословни расходи) + 224 (амортизација) = 176.332.473 – 195.016.554 + 21.848.484 = 3.164.403

На основу приказаних прорачуна урађених на основу годишњих финансијских извјештаја за 2019. и 2020. предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за обје посматране године, ЕБИТДА коефицијент покрића камата предузећа "Електрокрајина" а. д. Бања Лука био је изнад 1.

Приликом анализе привредног субјекта у тешкоћама, на њега се примјењује члан 29. став (1) тачка 4) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, те према њему за предузеће тог статуса не сматра се да је у тешкоћама јер нису испуњена сљедећа два кумулативна услова: да му је током последње двије године износ књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата нижи од 1.

У вријеме вршења процјене предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука не испуњава услове за било који од два финансијска параметра да би се сматрало да је у финансијским тешкоћама онако како је то прописано Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Закључујемо да у вријеме вршења процјене предузеће "Електрокрајина" а. д. Бања Лука није у тешкоћама.

¹ Ако је великом привредном субјекту током последње двије године износ књиговодственог дуга и капитала био већи од 7,5

² Ако је великом привредном субјекту током последње двије године ЕБИТДА коефицијент покрића камата привредног субјекта био нижи од 1,0

3.6. Образложење пријаве државне помоћи

Подносилац предметне пријаве, Министарство енергетике и рударства Републике Српске, у Обрасцу пријаве навео је да у конкретном случају додјеле гаранције ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука нема нарушавања конкуренције због тога што ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, као оператер дистрибутивног система, обавља дјелатност која није либерализована и отворена за тржишну конкуренцију, јер је ријеч о природном монополу гдје не постоји могућност за стварање конкурентских услова на тржишту.

Наведени став подносилац пријаве образлаже у тачки 17. Обрасца пријаве наводећи да је сходно одредбама Закона о електричној енергији и одговарајућим актима Владе Републике Српске од 01.04.2021. године у Републици Српској тржишна дјелатност снабдијевања одвојена од електродистрибуције, те да се оператери дистрибутивног система могу да баве искључиво дјелатношћу дистрибуције, те да више не обављају ни једну тржишну дјелатност, позивајући се на члан 49. ст. (5) и (6) Закона о електричној енергији којим је прописано да оператеру дистрибутивног система није дозвољено да тргује електричном енергијом, осим купопродаје за покривање губитака у дистрибутивној мрежи и енергије дебаланса за ове сврхе, те да предузима мјере које доводе до нарушавања конкуренције.

3.7. Мишљење органа за спровођење Закона на пријаву државне помоћи

У смислу члана 14. став (1) Закона, Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06.10/421-237-1/21 од 01.06.2021. године, на пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске која се односи на издавање гаранције Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

У наведеном мишљењу Министарство финансија Републике Српске истиче да гаранција Републике Српске за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "ЕРС" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука на целокупан износ задужења у износу од 47.752.979,65 КМ представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона јер Република Српска у конкретном случају преузима на себе ризик од плаћања доспјелих обавеза по обвезницама ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

Такође, у свом мишљењу Министарство финансија Републике Српске истакнуло је да предметна гаранција Републике Српске не би представљала државну помоћ, потребно је да ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, у складу са чланом 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, уз претпоставку испуњености осталих услова, плати тржишну премију за гаранцију обрачунату примјеном тржишних принципа.

4. Доношење одлуке

Савјет је разматрао пријаву Министарства енергетике и рударства Републике Српске на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир цијелокупну достављену документацију.

С обзиром да су Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске издали Гаранцију Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21, 03.08.2021. године, за дугорочно задужење емисијом обвезница емитента ЗП "Електрокрајина"

а. д. Бања Лука, а да се сходно члану 2. тачка 16) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској као датум додјеле помоћи означава дан на који је, на основу прописа Републике Српске, корисник стекао право на примање помоћи, Савјет је провео поступак *ex post* одобрења, у складу са чланом 12. став (7) Закона.

Наиме, Савјет је закључо да је у конкретном случају помоћ већ додијељена ступањем на снагу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03.08.2021. године, узимајући у обзир и тачку 2.1. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) којом је прописано да је помоћ додијељена у тренутку када се гаранција издаје, а не у тренутку када се она позива на наплату или у тренутку када се извршава плаћање условима из Гаранције.

Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли помоћ додијељена у облику гаранције кориснику ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли додјела помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука представља државну помоћ, Савјет је размотрио јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли се додјелом предметне гаранције кориснику пружа економска предност коју он не би стекао у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања; да ли се предметна гаранција додијељује кориснику на селективној основи, односно на селективан начин, чиме се даје предност одређеним привредним субјектима или одређеним привредним секторима и да ли се додјелом предложене гаранције нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ.

С обзиром да су одредбом члана 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској само прописани услови када државна гаранција није инструмент додјеле државне помоћи, Савјет је у поступку најприје утврђивао испуњење наведених услова:

- 1) да привредни субјекат није у тешкоћама;
- 2) да је гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом, на фиксни износ и фиксни период;
- 3) да гаранција не покрива више од 80% неизмиреног кредита или друге финансијске обавезе корисника, с тим да се ово ограничење не односи на:
 1. гаранције које покривају дужничке обвезнице или
 2. гаранције дате с циљем финансирања привредног субјекта чија је искључива дјелатност пружање услуга од општег економског интереса, а гаранцију даје орган који је повјерио вршење услуга од општег економског интереса;
- 4) да се премија за гаранцију обрачунава примјеном тржишних принципа.

На основу показатеља из Биланса стања и успјеха за 2019. и 2020. годину описаних у тачки 3.5. образложења, Савјет је утврдио да ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука није у тешкоћама, сходно члану 29. став (5) тач. 1) и 2) Уредбе о

намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској. Наиме, омјер књиговодственог дуга и капитала није био већи од 7,5, а ЕВИТДА коефицијент покрића камата није био нижи од 1,0, чиме је испуњен услов из члана 137. став (1) тачка 1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

На основу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 3.8.2021. године, и Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 за дугорочно задужење емисијом обвезница МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука закљученог 03.08 2021. године између Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства Републике Српске, као давалаца гаранције, са једне стране, и МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, као емитента, са друге стране, закључили смо да је предметна гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом – емисијом обвезница емитента ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, на фиксни износ од 32.753.768,74 КМ и фиксни период од 10 година, чиме је испуњен услов из члана 137. став (1) тачка 2) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Будући да Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске предметном гаранцијом неопозиво и безусловно гарантује плаћање свих неплаћених обавеза ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука по основу доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента до укупног износа од 32.753.768,74 КМ (вриједност емисије 27.436.000,00 КМ увећана за камату од 3,5% на годишњем нивоу), односно да Република Српска гарантује за укупне обавезе (100%) емитента обвезница ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука према Централном регистру хартија од вриједности Републике Српске као кориснику Гаранције, а да се услов члана 137. став (1) тачка 3) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској да гаранција не покрива више од 80% неизмирене финансијске обавезе корисника, не односи на гаранције које покривају дужничке обвезнице сходно подтачки 1. наведене тачке, Савјет је утврдио да је наведени услов испуњен.

С обзиром да Гаранцијом Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03.08.2021. године, и Уговором о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске није прописана обавеза привредном субјекту ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, да Министарству финансија и Министарству енергетике и рударства Републике Српске као даваоцима гаранције за његово дугорочно задужење емисијом обвезница плати премију за гаранцију, обрачунату примјеном тржишних принципа, Савјет је утврдио да није испуњен услов из члана 137. став (1) тачка 4) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је у поступку утврдио да у случају издавања предметне гаранције издате за дугорочно задужење ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука емисијом сопствених обвезница нису кумулативно испуњени сви услови из члана 137. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској који искључују постојање државне помоћи, будући да за гаранцију није плаћена тржишна премија.

Сходно наведеном, Савјет је утврђивао јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да

ли додјела помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука представља државну помоћ.

Савјет је у поступку утврдио да је услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава испуњен, будући да Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске, сходно издатој Гаранцији Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03. 08. 2021. године, преузимају ризик плаћања свих неплаћених обавеза ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука по основу доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница, те да нису наплатили адекватну накнаду у виду тржишне премије ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

Наиме, сходно тачки 2.1. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02), гаранције које је директно дала држава, то јесте централне или локалне власти, као и гаранције које су кроз изворе државе дала друга тијела под контролом државе, као на примјер предузетника, а која могу да се припишу јавној власти, могу се сматрати државном помоћи. Такође, истом тачком Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) прописано је да погодност државне гаранције јесте та да ризик повезан са гаранцијом сноси држава и за то прихватање ризика од стране државе, у нормалним околностима, требало би платити одговарајућу накнаду, те ако се држава одрекне те накнаде, то истовремено представља корист за предузетника и исцрпљивање државних средстава, па у складу с тим, чак и ако се никад не изврши плаћање према условима из гаранције, свеједно је ријеч о државној помоћи.

Када је у питању други услов из члана 3. став (1) Закона, Савјет је у поступку утврдио да је он испуњен, јер је издавањем предметне гаранције корисник ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука стекао економску предност коју не би стекао у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања, с обзиром да за њу није платило тржишну премију Републици Српској и што се без гаранције Републике Српске наведено предузеће не би могло задужити емисијом сопствених обвезница.

Даље, Савјет је у поступку утврдио да је трећи услов из члана 3. став (1) Закона испуњен, с обзиром да је помоћ у облику гаранције додијељена на селективној основи, односно на селективан начин, јер је додјелом дата предност само једном тачно одређеном привредном субјекту. Наиме, да би овај услов био испуњен, потребно је утврдити да се додјелом државне помоћи стављају у повољнији положај одређени привредни субјекти, одређени сектори привреде или произвођачи/трговина одређених производа. У конкретном случају Савјет је утврдио да се предметном гаранцијом ставља у повољнији положај, односно фаворизује само један привредни субјекат – ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за чије је задужење емисијом обвезница издата државна гаранција.

Што се тиче четвртог услова из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушавање и постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ, Савјет је у поступку утврдио да издавањем предметне гаранције ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука за дугорочно задужење емисијом сопствених обвезница постоји опасност од нарушавања конкуренције и утицај на трговину, јер се ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука ставља у повољнији положај у односу на конкуренте.

Наиме, сходно тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји, или би могла да постоји конкуренција на тржишту, док се у тачки 188. наведеног обавјештења истиче да, у складу са законодавством ЕУ, правни монопол постоји када је одређена услуга законодавством или регулаторним мјерама резервисана за искључивог пружаоца, при чему је свим другим привредним субјектима јасно забрањено пружање таквих услуга, Савјет је утврдио да је тржиште електричне енергије у Републици Српској либерализовано ступањем на снагу Закона о електричној енергији 01. 01. 2021. године.

У складу са одредбом члана 46. став (2) Закона о електричној енергији, којом је прописано да је оператер дистрибутивног система правно лице које има потребну дозволу и које је одговорно за рад, управљање, одржавање, развој и изградњу дистрибутивног система на одређеном географском подручју, Савјет је утврдио да ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука нема правни монопол на обављање електроенергетске дјелатности дистрибуције електричне енергије, него је јасно да и друга правна лица могу да поднесу захтјев РЕРС-у за добијање потребне дозволе.

Узимајући у обзир Дозволу Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, број: 01-351-04-1/10-3/19, која је издата у складу са тада важећим Законом о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", бр. 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), сходно којој ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука обавља дјелатност дистрибуције електричне енергије (оператера дистрибутивног система) на тачно одређеном географском подручју Републике Српске, почев од 28. 12. 2019. до 28.12.2024. године, Савјет је утврдио да ће истеком наведене дозволе ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука и други привредни субјекти имати право да поднесу захтјев за добијање дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије (оператера дистрибутивног система) на наведеном подручју Републике Српске.

Сходно чињеници да је рок важења предметне гаранције издате ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука 10 година, тј. до 2031. године, Савјет је утврдио да се додјелом предметне државне помоћи у облику гаранције ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука ставља у повољнији положај у односу на конкуренте, односно привредне субјекте који ће да буду заинтересовани за добијање дозволе за оператера дистрибутивног система, након истека важеће дозволе РЕРС-а ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, 2024. године, јер се додјелом предметне државне помоћи јача конкурентски положај ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, а што ће посљедично смањити вјероватноћу да ће се било који алтернативни оператер надметати за дозволу за обављање дистрибуције електричне енергије када истекне тренутна дозвола ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука.

Наведени став Савјета потврђује и тачка 189. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да би се јавном помоћи могла нарушити конкуренција чак и ако се њом не помаже предузетнику примаоцу да се прошири и стекне тржишни удео, него је довољно да му се државном помоћи омогућава задржавање снажнијег конкурентског положаја од онога који би имао да му помоћ није пружена.

Такође, с обзиром да се електричном енергијом која се испоручује путем дистрибутивног система конкурише (ма

колико минимално или потенцијално) осталим енергентима за гријање које користе привредни субјекти и домаћинства и које испоручују друге компаније које дјелују у БиХ, Савјет је утврдио да државна помоћ у облику гаранције за ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, као оператеру дистрибутивног система, фаворизује електричну енергију у односу на друге изворе енергије који би могли да замијене електричну енергију за неке намјене, што није у складу са међународним обавезама Босне и Херцеговине, тачније чланом 18. став 1. тачка ц) Уговора о оснивању Енергетске заједнице ("Службени гласник БиХ", број 09/06 – издање међународни уговори), којим је прописано да свака јавна помоћ која ремети или пријети да ће пореметити конкуренцију тиме што фаворизује одређена предузећа или одређене енергетске ресурсе, није спојива са правилним функционисањем овог уговора у мјери у којој то може да утиче на трговину мрежном енергијом између уговорних страна.

Наведени став Савјета да се додјелом државне помоћи у облику гаранције нарушава конкуренција или постоји опасност од нарушавања конкуренције потврђује и Одлука Европске комисије СА.38918 (2014/Н) од 03.02.2015. године у предмету додјеле кредита регионалним оператерима дистрибутивних мрежа за олакшавање прикључка производње електричне енергије из обновљивих извора у Краљевини Шведској: "Параграф 25: Електрична енергија је предмет трговине у цијелом Европском економском простору, тако да се наведеном мјером утиче на трговину. Такође, пријављена мјера нарушава или пријети да наруши конкуренцију јер ће од ње имати користи регионални мрежни оператери који аплицирају за ту помоћ и имају планове улагања у проширење својих мрежа, у односу на друге мрежне оператере који би потенцијално такође могли да прикључе електричну енергију из нових производних капацитета, ако би се одговарајуће јачање мреже одвијало кроз сопствене инвестиције или би се финансирало путем мрежних накнада које плаћају сами произвођачи електричне енергије на основу тренутног регулаторног режима у Шведској."

Када је у питању утицај на трговину, Савјет је утврдио да се додјелом државне помоћи у облику гаранције ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука утиче на трговину јер се њом јача положај ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у односу на друге оператере дистрибутивног система који би могли да поднесу захтјев РЕРС-у за издавање дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на наведеном географском подручју Републике Српске.

Наиме, тачком 191. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) прописано је да се може сматрати да јавна помоћ може да има учинак на трговину између држава чланица чак и ако корисник није директно укључен у прекограничну трговину (напримјер због субвенције би оператерима у другим државама чланицама могло да буде теже да уђу на тржиште одржавањем или повећавањем локалне понуде).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је утврдио да гаранција издата од Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства Републике Српске за дугорочно задужење ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука емисијом сопствених обвезница представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер су кумулативно испуњени наведени услови.

С обзиром на то да је државна помоћ у облику гаранције већ додијељена ступањем на снагу Гаранције Републике Српске, број: 06.08/440-49/21 и 05.05/012-975-5/21 од 03.08.2021. године, Савјет је закључио да је она незаконита сходно Закону, јер је издата без претходног одобрења Савјета.

Наиме, чланом 12. став (6) Закона прописано је да давалац државне помоћи може кориснику да додијели државну помоћ искључиво након што то одобри Савјет, док је чланом 5. став (3) прописано да је државна помоћ додијелена супротно члану 12. овог закона незаконита и подлијеже поврату у складу са одредбама члана 18. овог закона.

Сходно члану 12. став (7) Закона, Савјет је у поступку *ex post* контроле утврдио да предметна државна помоћ није усклађена са Законом и подзаконским актима усвојеним на основу њега, јер предметна државна помоћ у облику гаранције није усклађена ни са једном категоријом државне помоћи из члана 1. став (2) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

С обзиром на то да је чланом 18. став (3) Закона прописано да ако се *ex post* контролом утврде неправилности, Савјет одређује даваоцу државне помоћи рок од најдуже 90 дана да отклони утврђене неправилности, Савјет је у поступку утврдио да се неправилност у конкретном случају огледа у неиспуњавању свих критеријума из члана 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, односно услова из тачке 4. наведеног члана, с обзиром да за предметну гаранцију није плаћена премија обрачуната примјеном тржишних принципа.

У сврху отклањања утврђене неправилности, Савјет је Рјешењем број: УП/1 03-26-1-54-4/21 од 29.06.2022. године наложио Министарству финансија и Министарству енергетике и рударства Републике Српске, као даваоцима државне помоћи, да у року од 90 дана од дана пријема овог рјешења отклоне неправилности утврђене у тачки 4. образложења овог рјешења, односно да обрачунају и наплате тржишну премију за предметну гаранцију од корисника државне помоћи ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука, утврђену у складу са чланом 6. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, одредбама Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) и Обавјештења Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа ("Службени лист ЕУ", бр. Ц 14/2008) и Савјету доставе доказ о извршеној уплати.

На тај начин би испунили услов из члана 137. став (1) тачка 4) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, а будући да је Савјет у поступку утврдио да су остали услови из члана 137. став (1) наведеног уредбе испуњени, предметна гаранција не би представљала инструмент додјеле државне помоћи.

Будући да је Министарство финансија Републике Српске 24.11.2022. године, актом број: 06.08/421-333-1/22 од 11.11.2022. године, доставио Информацију о поступању по Рјешењу Савјета, број: УП/1 03-26-1-54-4/21 од 29.06.2022. године, у којој је наведено да је Министарство предузело активности на отклањању неправилности утврђених рјешењем Савјета у остављеном року од 90 дана, односно да је обрачунало тржишну премију за гаранцију Републике Српске кориснику МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука у износу од 3.000.000 КМ и упутило позив са инструкцијом за њену уплату наведеном предузећу, али да ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука није извршило уплату тржишне премије, Савјет је, у складу са наведеним, сходно одредби члана 18. став (3) Закона, којим је прописано да ако давалац државне помоћи не отклони неправилности, Савјет доноси негативну одлуку из члана 12. став (3) тачка д) овог закона, одлучио као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

У складу са чланом 18. став (3) Закона, којим је прописано да ако давалац државне помоћи не отклони неправилности, Савјет, осим доношења негативне одлуке, утврђује и обавезу поврата износа додијелене државне помоћи од корисника у висини утврђених неправилности, увећаном за износ затезних камата које теку од дана када су се утврђене неправилности појавиле до дана поврата њеног износа, Савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

Сходно тачки 99. Обавјештења Комисије о поврату незаконите и неспојиве државне помоћи, којом је прописано да је Комисија дужна у одлуци о поврату квантификовати тачан износ помоћи коју је потребно вратити или утврдити методологију на основу које ће даваоци државне помоћи квантификовати износ помоћи коју треба вратити, Савјет је утврђивао износ/еквивалент државне помоћи садржане у предметној гаранцији.

Правни акт релевантан за израчун износа државне помоћи садржане у Гаранцији представља Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02). Наведеним обавјештењем прописано је да се елементом државне помоћи сматра разлика између прикладне тржишне цијене гаранције и стварне цијене плаћене за ту мјеру, те да годишње противвриједности помоћи треба дисконтovati на њихову садашњу вриједност примјеном референтне стопе, затим их треба сабрати да би се добила укупна противвриједност дате помоћи.

С обзиром на то да на тржишту Републике Српске и Босне и Херцеговине не постоји тржишна премија/цијена за издавање гаранција, у конкретном случају Савјет је израчун износа државне помоћи садржане у предметној гаранцији израдио сходно тачки 4.2. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02), као противвриједност помоћи у облику бескаматног кредита, тј. као разлику између одређене тржишне каматне стопе коју би предузетник сносио без гаранције и каматне стопе постигнуте захваљујући државној гаранцији, при чему смо због непостојања тржишне каматне стопе у замјену користили референтну стопу, у складу са Обавјештењем Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа.

Наиме, тачком 4.2. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) прописано је да када на тржишту не постоји тржишна цијена за гаранцију, у том случају елемент помоћи треба да се рачуна на исти начин као и противвриједност помоћи у облику бескаматног кредита, као разлику између одређене тржишне каматне стопе коју би предузетник сносио без гаранције и каматне стопе постигнуте захваљујући државној гаранцији, након што се одбију све плаћене премије. Ако не постоји тржишна каматна стопа и ако држава чланица жели да користи референтну стопу у замјену, Комисија наглашава да услови прописани у Обавјештењу Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа вриједје и за израчун интензитета помоћи појединачне гаранције. Ово значи да се посебна пажња мора посветити допуни, коју је потребно додати на основну стопу како би се узео у обзир мјеродавни профил ризика везан уз дјелатност која се покрива, предузетника којем се гарантује кредит и колатерал који је пружио.

У сврху израчуна износа државне помоћи за предметну гаранцију, сходно члану 6. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, Савјет је за одређивање основе референтне стопе користио податак Централне банке Босне и Херцеговине о просјечној каматној стопи за треће тромјесечје 2021. године на кредите нефинансијским предузећима за износе изнад 1.000.000 евра, а која је износила 3,43%. С

обзиром на то да се, у складу са чланом 6. став (2) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, на износ основне референтне стопе додаје маржа ризика исказана у базним поенима, у зависности од кредитног рејтинга привредног субјекта и понуђених инструмената осигурања, њу је био проблем утврдити јер у конкретном случају није познат кредитни рејтинг МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука и инструменти осигурања издате гаранције у облику 20 бјанко сопствених мјеница и 21 бјанко потписан и овјерен налог за пренос средстава са изјавама о блокади рачуна емитента, представљају низак ниво осигурања гаранције.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је у сврху израчуна примијенио маржу ризика у износу од 400 базних бодова, сходно Одлуци Европске комисије, број: СА.55388 (2020/Н) од 08.12.2020. године, у предмету оцјене државне помоћи у облику гаранције додијељене кипарском предузећу LNG терминал.

Наиме, у наведеној одлуци Европска комисија прихватила је израчун износа државне помоћи садржане у 100% гаранцији државе Кипар, заснованом на маржи ризика у износу од 400 базних бодова коју су примијениле кипарске власти у одсуству кредитног рејтинга предузећа LNG терминал.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да вриједност новчаног еквивалента државне помоћи садржане у гаранцији за гарантовање неопозивога и безусловнога плаћања свих доспјелих анuitета из дугорочних дужничких хартија од вриједности – обвезница емитента МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука реализованих у износу од 27.436.000,00 КМ износи 5.203.828,14 КМ, односно 18.96% у односу на вриједност реализованих обвезница.

Наведени износ државне помоћи представља разлику између референтне каматне стопе (која представља тржишну каматну стопу) од 7,43% (основна референтна стопа 3,43% увећана за маржу ризика од 400 базних бодова, што представља 4%) и номиналне каматне стопе у износу од 3,50%, дисконтван на садашњу вриједност, с обзиром да је рок доспијења обвезница 10 година.

Дисконтна каматна стопа у конкретном случају износи 4,43% годишње (основна референтна стопа 3,43 увећана за фиксну маржу 100 базних бодова или 1%), сходно члану 6. став (3) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да незаконито додијељена државна помоћ у облику гаранције коју треба вратити од МХ "Електропривреда Републике Српске" Матично предузеће а. д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а. д. Бања Лука износи 5.203.828,14 КМ, увећано за износ затезних камата које теку од дана када су се утврђене неправилности појавиле, односно од дана издавања предметне гаранције, до дана поврата утврђеног износа.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

Упутство о правном лијеку

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/1 03-26-1-54-19/21
23. јуна 2023. године
Источно Сарајево

Предејдавајући
Савјета за државну помоћ
БиХ
Ценан Селимбеговић, с. р.

619

На основу члана 12. став (3) тач. c) и d) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, Вијеће за државну помоћ Босне и Херцеговине на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године, донијело је слjedeће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да државна помоћ у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, осим за привредне субјекте из тачке 2. овог рјешења, није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Утврђује се да државна помоћ у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину привредним субјектима ЈП "Железнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Железнице Републике Српске" а.д. Добој не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
3. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за pokretanje postupka

Вијеће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вијеће) запримило је 16. 12. 2022. године, под бројем УП/1 03-26-1-63-1/22, пријаву Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, акт број 02-02-65-4/22 од 22.11.2022. године.

Предметна пријава достављена је у прилогу акта Министарства ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 09-1-02-3695-1/22 од 29.11.2022. године, Министарство ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине, као орган за provoђење Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), није доставило мишљење о предметној државној помоћи сходно члану 14. став (1) Закона.

Уз Образац за подношење обавјештења (у даљњем тексту: Образац пријаве) подносилац је доставио копије слjedeће документације:

- akt Vlade Federacije BiH, broj 1341/22 od 15.9.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine, i
- Prijedlog odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Dana 10.1.2023. godine Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-4-1/22 od 19.12.2022. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dopunu dokumentacije:

- Obrazac za podnošenje obavještenja,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i
- Prijedlog odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke u skladu s članom 12. stav (3) Zakona. Naime, utvrđeno je da je Obrazac prijave nepotpun, u smislu da u tački 7. nedostaju podaci za svakog pojedinačnog korisnika: adresa, sektor (prema NACE klasifikaciji djelatnosti), naziv/registarski broj, vrsta korisnika - malo, mikro, srednje ili veliko preduzeće, broj zaposlenih, godišnji promet i godišnji bilansi stanja i uspjeha za 2019. i 2020), zatim da u tački 8. navedenog obrasca nedostaju podaci o iznosu pomoći za svakog pojedinačnog korisnika poreske olakšice, odnosno novčani ekvivalent putarine na dizel-gorivo izražen u konvertibilnim markama, za koji je svaki pojedinačni korisnik oslobođen od plaćanja.

Također, utvrđeno je da je prijava nepravilna, s obzirom da u prilogu Obrasca nije dostavljena originalna dokumentacija niti ovjerene kopije dokumentacije, što nije u skladu s članom 2. stav (3) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), kojim je propisano da davalac državne pomoći uz podneseno obavještenje (prijavu) prilaže svu neophodnu dokumentaciju ili ovjerene kopije dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u obavještenju (prijavi).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zatražilo od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine dopunu predmetne prijave državne pomoći aktom broj UPI 03-26-1-63-3/22 od 20.1.2023. godine.

Dana 28.4.2023. godine Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-3-1/22 od 12.4.2023. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dokumentaciju:

- Obrazac za podnošenje obavještenja,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 1341/22 od 15.9.2022. godine,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 1740/22 od 8.12. 2022. godine,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 114/2023 od 26.1.2023. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine,
- Rudnik uglja "Kreka", akt broj 01/04-3/59/23 od 23.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Đurđevik", akt broj 03-1795/23 od 22.3.2023. godine,

- Rudnik mrkog uglja "Kakanj", akt broj 01-04-12-3032/23 od 10.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Zenica", akt broj 4133/23 od 9.3.2023. godine,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf, akt broj 01-45-166-1/2023 od 8.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Banovići" d.d. Banovići, akt broj 4309/23 od 7.3.2023. godine,
- Rudnici boksita d.o.o. Široki Brijeg, akt broj 183-1/23 od 20.3.2023. godine,
- Rudnici boksita d.o.o. Posušje, akt broj 02-45//23 od 14.3.2023. godine,
- Rudnici boksita "Jajce" d.d. Jajce, akt broj 100-01//23 od 16.3.2023. godine,
- Lager d.o.o. Posušje od 14.3.2023. godine,
- GEOMET d.o.o. Olovo, akt broj 0803023-0205 od 8.3.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko", akt broj 02-1567 od 1.3.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik", akt broj 8981/23 od 1.3.2023. godine,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari",
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" d.o.o. Miljevina, akt broj 03-03/23 od 1.3.2023. godine,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor, akt broj B-091/23-124,
- Kompanija "Boksit" a.d. Milići, akt broj 01-A-01-462/23 od 28.2.2023. godine,
- GROSS d.o.o. Gradiška,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" d.o.o, akt broj 1-19/23 od 1.3.2023. godine,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad, akt od 28.2.2023. godine,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a.d. Srebrenica, akt broj P1-280223/1 od 28.2.2023. godine,
- Japra a.d. Novi Grad, akt broj 128-1/2023 od 2.3.2023. godine,
- Rudnik uglja "MEDNA" Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža, akt broj 27/23 od 3.3.2023. godine,
- Terminali d.o.o. Doboje, akt broj 63/23 od 28.2.2023. godine,
- Teko mining Lapišnica d.o.o. Istočni Stari Grad, akt broj 205/23 od 1.3.2023. godine,
- Keso-gradnja d.o.o, akt broj 02-45/23 od 3.3.2023. godine,
- Niskogradnja Marjanović d.o.o. Prijedor, akt broj 04-HM-28/23 od 1.3.2023. godine,
- Boksit d.o.o. Gacko, akt broj 01/23 od 28.2.2023. godine,
- "Željeznice Republike Srpske", akt broj 11-4,2,215345-2/22 od 28.3.2023. godine,
- JP "Željeznice Federacije BiH", akt broj 1-5146-1/2023 od 3.3.2023. godine.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), zatim odredbe Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14), Zakona o

željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 i 100/17), Zakona o željeznicama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 25/12), Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog saobraćaja ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu poređenja propisa Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH kojim je propisano da se državna pomoć može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekat državne pomoći ispunjava uslove iz ove uredbe i člana 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Evropske unije:

- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)].

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljene dokumentacije, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Predmet prijave je odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu u iznosu od 34.455.245,6 KM.

Navedeni iznos državne pomoći utvrđen je obračunom putarine na dizel-goriva u iznosu od 0,40 KM po litru na ukupnu količinu dizel-goriva u iznosu od 86.138.114 litara koja je predmetnim prijedlogom odluke oslobođena plaćanja putarine.

Naime, odredbom člana 35. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća na naftne derivate iz člana 5. stav (1) tač. a), b) i e) ovog zakona u iznosu od 0,15 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za puteve, i 0,25 KM po litru

proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za izgradnju autoputeva i za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva.

Shodno Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, utvrđene su količine dizel-goriva koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Članom 2. predmetnog prijedloga odluke propisano je da su korisnici oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva za 2023. godinu 13 rudnika iz Federacije BiH: ZD Rudnici "Kreka" d.o.o. Tuzla, ZD Rudnik mrkog uglja "Đurđevik" d.o.o. Đurđevik, ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d.o.o. Kakanj, ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o. Breza, ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d.o.o. Zenica, ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d.o.o. Travnik - Bila, Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, Rudnici mrkog uglja "Banovići" d.d. Banovići, Rudnici boksita d.o.o. Široki Brijeg, Rudnici boksita d.o.o. Posušje, Rudnici boksita "Jajce" d.d. Jajce, Lager d.o.o. Posušje i GEOMET d.o.o. Olovo i JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo, u ukupnoj količini od 38.277.375 litara, kao i 18 rudnika i termoelektrana u Republici Srpskoj: ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a.d. Gacko, ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a.d. Ugljevik, EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari, Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a.d. Miljevina, ArcelorMittal d.o.o. Prijedor, Kompanija "Boksit" a.d. Milići, GROSS d.o.o. Gradiška, Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a.d. Doboj, Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad, Rudnik boksita "Srebrenica" a.d. Srebrenica, Japra a.d. Novi Grad, MEDNA NV d.o.o. Mrkonjić-Grad, MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža, Terminali d.o.o. Doboj, Teko mining Lapišnica d.o.o. Istočni Stari Grad, Keso-gradnja d.o.o. Zvornik, Niskogradnja Marjanović d.o.o. Prijedor, Boksit d.o.o. Gacko i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj u ukupnoj količini od 47.860.739 litara.

Prijedlog odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu izrađen je na osnovu prijedloga entitetskih vlada, odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, akt broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine, i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizel-goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, akt broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2023. godinu, akt broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2023. godinu, akt broj 114/2023 od 26. 1.2023. godine, kao i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za oslobađanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2023. godini, akt broj 1341/22 od 15.9.2022. godine.

Pravni osnov za donošenje predmetnog prijedloga odluke predstavlja Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini.

Naime, članom 36. stav (1) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina ne plaća na dizel-gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je članom 60. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobađanje od plaćanja putarine iz člana 36. stav (1) Zakona o akcizama odnosi na dizel-gorivo koje koriste rudnici

i termoelektreane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Vijeće je u postupku utvrdilo da Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne pomoći, u smislu člana 2. tačka b) Zakona, kojim je propisano da je postojeća državna pomoć svaka državna pomoć koja je postojala prije formiranja Vijeća, odnosno programi državne pomoći i pojedinačna državna pomoć čija je primjena započela prije, te se nastavila i nakon formiranja Vijeća, s obzirom na to da je navedeni zakon stupio na snagu prije formiranja Vijeća.

Naime, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini na 54. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. maja 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. juna 2009. godine, dok je Vijeće osnovano Zakonom o sistemu državne pomoći u BiH koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 21. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 3. februara 2012. godine, i na 12. sjednici Doma naroda, održanoj 3. februara 2012. godine.

S obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne pomoći, trebalo ga je uskladiti s propisima Evropske unije iz oblasti državne pomoći, shodno obavezni propisanoj članom 71. stav 6. SSP-a.

Naime, odredbom člana 71. stav 6. SSP-a određeno je da će Bosna i Hercegovina ustanoviti sveobuhvatan inventar programa državne pomoći koji su uspostavljeni prije osnivanja organa iz stava 4. (Vijeća) i takve programe državne pomoći uskladiti će s kriterijima iz stava 2. u roku od najviše četiri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma.

Shodno članu 135. SSP-a, za potrebe odredbi Poglavlja IV. čl. 71, 72. i 73. ovog sporazuma, izraz "dan stupanja na snagu ovog sporazuma" znači dan stupanja na snagu privremenog sporazuma u odnosu na obaveze sadržane u navedenim odredbama.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo da je protekao rok od četiri godine za usklađivanje postojećih programa državne pomoći i prema odredbama člana 36. stav 6. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. juna 2008. godine između Evropske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) i odredbama člana 71. stav 6. SSP-a koji je stupio na snagu 1.6.2015. godine.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu na 136. sjednici, održanoj 22. juna 2023. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li pomoć koju Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine planira dodijeliti u obliku poreske olakšice, tj. oslobađanja plaćanja putarine korisnicima navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li pomoć u obliku poreske olakšice, tj. oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za potrebe rudnika, termoelektreana i željeznica, sadržana u predmetnom prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, predstavlja državnu

pomoć Vijeće je razmotrilo da li su ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li se poreskom olakšicom korisnicima oslobađanja plaćanja putarine iz člana 2. predmetnog prijedloga odluke pruža ekonomska prednost koju oni ne bi stekli u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja; da li se oslobađanje plaćanja putarine korisnika vrši na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način čime se daje prednost određenim privrednim subjektima ili određenim privrednim sektorima i da li se predmetnom poreskom olakšicom sadržanom u predmetnom prijedlogu odluke narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li poreska olakšica u vidu oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva korisnika navedenih u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu predstavlja državnu pomoć.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da se predmetnom poreskom olakšicom umanjuje javni prihod Bosne i Hercegovine u 2023. godini za iznos od 34.455.245,6 KM, što predstavlja iznos poreskog oslobađanja plaćanja putarine na dizel-goriva u iznosu od 0,40 KM po litru za količinu od 86.138.114 litara.

Naime, članom 3. stav (1) Zakona propisano je da državna pomoć predstavlja ne samo svaki stvarni ili potencijalni javni rashod nego i umanjeno ostvarenje javnog prihoda, što se u konkretnom slučaju i čini predmetnom poreskom olakšicom, tj. oslobađanjem plaćanja putarine.

U skladu s tačkom 39. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da je u slučajevima u kojima tijelo javne vlasti dodijeli pomoć korisniku ta mjera automatski pripisiva državi, čak i ako je tijelo o kojem je riječ pravno nezavisno od drugih tijela javne vlasti, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju ta mjera poreska olakšica sadržana u predmetnom prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine koji je organ koji nadzire rad Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i koji je odgovoran direktno Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, te se stoga navedena poreska olakšica može pripisati državi.

Stav Vijeća da je ispunjen prvi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava potvrđuje i odredba tačke 51. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je određeno da se osim direktnih transfera državnih sredstava u obliku subvencija ili grantova državnom pomoći smatraju i državne garancije, krediti s preferencijalnom kamatnom stopom, umanjnja ili izuzeća od primjene finansijskih obaveza, poreske olakšice, otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja, prodaja zemljišta odnosno nekretnina ispod tržišne cijene i bez provedenog postupka javnih nabavki i druge vrste dodjele državne pomoći, zbog toga što se njima umanjuje javni prihod države. Dakle, odricanje od prihoda koji bi u suprotnom bili isplaćeni državi predstavlja prijenos državnih sredstava.

Kada je u pitanju drugi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer su oslobađanjem plaćanja putarine na dizel-goriva korisnici navedeni u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu stekli ekonomsku prednost koju ne bi stekli u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja.

Također, u tački 68. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) navodi se da ne samo da je dodjela pozitivne ekonomske prednosti relevantna za pojam državne pomoći nego i smanjenje ekonomskog opterećenja (kao što su npr. poreske olakšice ili smanjenja doprinosa socijalnog osiguranja) može predstavljati prednost.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uslov iz člana 3. stav (1) Zakona ispunjen, s obzirom da je predmetna poreska olakšica selektivna, jer se njom stavljaju u povoljniji položaj samo rudnici, termoelektre i željeznice, tj. privredni subjekti navedeni u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu.

Naime, da bi ovaj uslov bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se djelom državne pomoći stavljaju u povoljniji položaj određeni privredni subjekti, određeni sektori privrede ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo da se predmetnom poreskom olakšicom, odnosno oslobađanjem od plaćanja putarine stavljaju u povoljniji položaj, odnosno favoriziraju samo privredni subjekti iz sektora energetike (rudnici i termoelektre) i dva javna preduzeća iz sektora željezničkog saobraćaja.

Što se tiče četvrtog uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da donošenjem predmetnog prijedloga odluke postoji opasnost od narušavanja konkurencije i uticaj na trgovinu, jer se oslobađanjem plaćanja putarine rudnici i termoelektre stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente u sektoru energetike.

Naime, shodno tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurencija ako bi se njom mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge preduzetnike s kojima se takmiči na tržištu, odnosno da se općenito smatra da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da se predmetnim prijedlogom odluke rudnici i termoelektre navedeni u članu 2. iste odluke stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na druge privredne subjekte u sektoru energetike, posebno one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvođače električne energije izvan termoelektre na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama, posebno uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU.

Naime, termoelektre navedene u članu 2. predmetnog prijedloga odluke bave se proizvodnjom električne energije, a kao sirovinu koriste uglj iz rudnika koji su, također, korisnici predmetne poreske olakšice, odnosno oslobađanja od plaćanja putarine, te su nesumnjivo stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na proizvođače električne energije koji koriste obnovljive izvore, prije svega biogoriva i biotečnosti na koje se, također, plaća putarina, shodno članu 36. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini, ali i druge izvore poput vjetra, zatim solaru (toplotna i fotonaponska) i geotermalnu energiju, energiju iz okoline, hidroenergiju, deponijski gas i gas dobijen iz postrojenja za obradu otpadnih voda i sl.

Navedeni stav Vijeća potvrđuje i tačka 189. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom pomoći mogla narušiti konkurencija čak i ako se njom ne pomaže

preduzetniku primaocu da se proširi i stekne tržišni udio, nego je dovoljno da mu se državnom pomoći omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu pomoć nije pružena.

Kada je u pitanju uticaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da poreskom olakšicom sadržanom u Prijedlogu odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu utiče na trgovinu jer se njom jača položaj termoelektre navedenih u članu 2. predmetnog prijedloga odluke, u sektoru proizvodnje električne energije gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom poreskom olakšicom utiče na trgovinu mrežnom energijom između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, te rudnika u odnosu na druge rudnike na tržištu na kojem postoji trgovina rudama između BiH i EU ili se ona može očekivati.

Naime, tačkom 191. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada pomoć koju država članica dodijeli jača položaj preduzetnika u odnosu na ostale preduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta pomoć utiče na trgovinu", te da se može smatrati da javna pomoć može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije direktno uključen u prekograničnu trgovinu (npr. zbog subvencije bi privrednim subjektima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da pomoć u obliku poreske olakšice rudnicima i termoelektre navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uslovi.

S obzirom na to da poreska olakšica rudnicima i termoelektre navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu predstavlja državnu pomoć u smislu člana 3. stav (1) Zakona, a članom 5. stav (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne pomoći koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkurenciju davanjem prednosti određenim privrednim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su članom 6. stav (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na osnovu Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo da li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća, na osnovu člana 6. st. (1) i (2) Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Budući da su korisnici predmetne poreske olakšice rudnici i termoelektre, Vijeće je utvrdilo da Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, kao i propisima EU iz oblasti državne pomoći nisu propisani uslovi i kriteriji za dodjelu državne pomoći za termoelektre i rudnike, osim u sektoru vađenja uglja, ali isključivo za njihovo zatvaranje, te da se na predmetnu poresku olakšicu ne može primijeniti izuzeće od opće zabrane državne pomoći iz člana 5. stav (1) Zakona.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da državna pomoć u obliku poreske olakšice rudnicima i termoelektre navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

S obzirom da su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH, odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog saobraćaja, Vijeće je utvrdilo da se poreskom olakšicom sadržanom u predmetnom prijedlogu odluke za navedena preduzeća iz sektora željezničkog saobraćaja ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu.

Naime, Vijeće je u postupku, u skladu s članom 5. stav (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj upravljač željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i robe u željezničkom saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer drugi operateri koji imaju pravo shodno članu 15. stav (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku infrastrukturu trenutno nemaju pristup istoj, shodno odredbi člana 14. stav (2) navedenog zakona. Naime, navedenim članom 14. stav (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon sticanja minimalnih uslova predviđenih ovim zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Evropsku uniju.

Prema propisima EU iz oblasti državne pomoći, za postojanje narušavanja konkurencije na tržištu pretpostavlja se da je sektor u kome djeluje privredni subjekat kome se dodjeljuju finansijska sredstva iz budžeta liberaliziran. Naime, u tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, dok se u tački 188. navedenog obavještenja ističe da, u skladu sa zakonodavstvom EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružaoca, pri čemu je svim drugim privrednim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga. Iz ovoga proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz oblasti državne pomoći nema narušavanja konkurencije dodjelom pomoći u obliku poreske olakšice korisniku "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog saobraćaja nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) da obavlja poslove upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj.

Također, shodno Zakonu o željeznicama Federacije BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Članom 15. istog zakona propisano je da su na zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo obavezne obavljati željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od prihoda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Članom 12. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog saobraćaja propisano je da će Federacija BiH sufinansirati obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog saobraćaja. Članom 13. istog zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz člana 12. ovog zakona. Iz navedenog proizlazi zaključak da na

tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog saobraćaja na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da pomoć u obliku poreske olakšice JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeću "Željeznice Republike Srpske" a.d. Doboj, navedenim u članu 2. Prijedloga odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2023. godinu, ne predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz navedenog člana Zakona, odnosno predmetnom poreskom olakšicom se ne narušava i ne postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-63-5/22
22. juna 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća za državnu pomoć BiH
Dženan Selimbegović, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (3) toč. c) i d) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 136. sjednici, održanoj 22. lipnja 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna potpora u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, osim za privredne subjekte iz tačke 2. ovog Rješenja, nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Utvrđuje se da državna potpora u obliku porezne olakšice sadržana u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu gospodarskim subjektima JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
3. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 16.12.2022. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-63-1/22, prijavu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke o

količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, akt broj 02-02-65-4/22 od 22.11.2022. godine.

Predmetna prijava dostavljena je u privitku akta Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, broj 09-1-02-3695-1/22 od 29.11.2022. godine. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, kao tijelo za provedbu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), nije dostavilo mišljenje o predmetnoj državnoj potpori shodno članku 14. stavak (1) Zakona.

Uz Obrazac za podnošenje obavijesti (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave) podnositelj je dostavio preslike sljedeće dokumentacije:

- akt Vlade Federacije BiH, broj 1341/22 od 15.9.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine, i
- Prijedlog odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Dana 10.1.2023. godine Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-4-1/22 od 19.12.2022. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dopunu dokumentacije:

- Obrazac za podnošenje obavijesti,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i
- Prijedlog odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke sukladno članku 12. stavak (3) Zakona. Naime, utvrđeno je kako je Obrazac prijave nepotpun, u smislu da u točki 7. nedostaju podatci za svakog pojedinačnog korisnika: adresa, sektor (prema NACE klasifikaciji djelatnosti), naziv/registarski broj, vrsta korisnika - malo, mikro, srednje ili veliko poduzeće, broj zaposlenih, godišnji promet i godišnje bilance stanja i uspjeha za 2019. i 2020., zatim da u točki 8. navedenoga Obrascu nedostaju podatci o iznosu potpore za svakog pojedinačnog korisnika porezne olakšice, odnosno novčani ekvivalent cestarine na dizelsko gorivo izražen u konvertibilnim markama, za koji je svaki pojedinačni korisnik oslobođen od plaćanja.

Također, utvrđeno je kako je prijava nepravilna, s obzirom da u privitku Obrascu nije dostavljena originalna dokumentacija niti ovjerene preslike dokumentacije, što nije sukladno članku 2. stavak (3) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenje državne potpore ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), kojim je propisano da davatelj državne potpore uz podnesenu obavijest (prijavu) prilaže svu neophodnu dokumentaciju ili ovjerene preslike dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u obavijesti (prijavi).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zatražilo od Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine dopunu predmetne prijave državne potpore aktom broj UP/I 03-26-1-63-3/22 od 20.1.2023. godine.

Dana 28.4.2023. godine Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-3-1/22 od 12.4.2023. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dokumentaciju:

- Obrazac za podnošenje obavijesti,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 1341/22 od 15.9.2022. godine,

- akt Vlade Federacije BiH, broj 1740/22 od 8.12.2022. godine,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 114/2023 od 26.1.2023. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine,
- akt Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3784/22 od 20.10.2022. godine,
- Rudnik uglja "Kreka", akt broj 01/04-3/59/23 od 23.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Đurdevik", akt broj 03-1795/23 od 22.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Kakanj", akt broj 01-04-12-3032/23 od 10.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Zenica", akt broj 4133/23 od 9.3.2023. godine,
- Rudnik uglja "Gračanica" d. o. o. Gornji Vakuf, akt broj 01-45-166-1/2023 od 8.3.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, akt broj 4309/23 od 7.3.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. o. Široki Brijeg, akt broj 183-1/23 od 20.3.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. o. Posušje, akt broj 02-45//23 od 14.3.2023. godine,
- Rudnici boksita "Jajce" d. d. Jajce, akt broj 100-01//23 od 16.3.2023. godine,
- Lager d. o. o. Posušje od 14.3.2023. godine,
- GEOMET d. o. o. Olovo, akt broj 0803023-0205 od 8.3.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko", akt broj 02-1567 od 1.3.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik", akt broj 8981/23 od 1.3.2023. godine,
- EFT – Rudnik i termoelektrana "Stanari",
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" d. o. o. Miljevina, akt broj 03-03/23 od 1.3.2023. godine,
- ArcelorMittal d. o. o. Prijedor, akt broj B-091/23-124,
- Kompanija "Boksit" a. d. Milići, akt broj 01-A-01-462/23 od 28.2.2023. godine,
- GROSS d. o. o. Gradiška,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" d. o. o., akt broj 1-19/23 od 1.3.2023. godine,
- Rudnik boksita d. o. o. Mrkonjić-Grad, akt od 28.2.2023. godine,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a. d. Srebrenica, akt broj P1-280223/1 od 28.2.2023. godine,
- Japra a. d. Novi Grad, akt broj 128-1/2023 od 2. 3. 2023. godine,
- Rudnik uglja "MEDNA" Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža, akt broj 27/23 od 3.3.2023. godine,
- Terminali d. o. o. Doboj, akt broj 63/23 od 28.2.2023. godine,
- Teko mining Lapišnica d. o. o. Istočni Stari Grad, akt broj 205/23 od 1.3.2023. godine,
- Keso-gradnja d. o. o., akt broj 02-45/23 od 3.3.2023. godine,
- Niskogradnja Marjanović d. o. o. Prijedor, akt broj 04-HM-28/23 od 1.3.2023. godine,
- Boksit d. o. o. Gacko, akt broj 01/23 od 28.2.2023. godine,
- "Željeznice Republike Srpske", akt broj 11-4,2,215345-2/22 od 28.3.2023. godine,
- JP "Željeznice Federacije BiH", akt broj 1-5146-1/2023 od 3.3.2023. godine.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), zatim odredbe Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14), Zakona o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 i 100/17), Zakona o željeznicama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 25/12), Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu poređenja propisa Europske unije iz područja državne potpore.

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH kojim je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ove Uredbe i članka 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 – izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primijeniti ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Tržišno natjecanje i druge gospodarske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s pravilnom primjenom ovog Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Europske unije:

- Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01)].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljene dokumentacije, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Predmet prijave je odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu odluke Upravnog odbora

Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu u iznosu od 34.455.245,6 KM.

Navedeni iznos državne potpore utvrđen je obračunom cestarine na dizelska goriva u iznosu od 0,40 KM po litri na ukupnu količinu dizelskog goriva u iznosu od 86.138.114 litri koja je predmetnim Prijedlogom odluke oslobođena plaćanja cestarine.

Naime, odredbom članka 35. Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina kao vrsta neizravnog poreza plaća na naftne derivate iz članka 5. stavak (1) toč. a), b) i e) ovog Zakona u iznosu od 0,15 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog plina za ceste, i 0,25 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog plina za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta.

Shodno Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, utvrđene su količine dizelskog goriva koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Člankom 2. predmetnog Prijedloga odluke propisano je da su korisnici oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva za 2023. godinu 13 rudnika iz Federacije BiH: ZD Rudnici "Kreka" d. o. o. Tuzla, ZD Rudnik mrkog uglja "Đurđevik" d. o. o. Đurđevik, ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d. o. o. Kakanj, ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d. o. o. Breza, ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d. o. o. Zenica, ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d. o. o. Travnik - Bila, Rudnik uglja "Gračanica" d. o. o. Gornji Vakuf - Uskoplje, Rudnici mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, Rudnici boksita d. o. o. Široki Brijeg, Rudnici boksita d. o. o. Posušje, Rudnici boksita "Jajce" d. d. Jajce, Lager d. o. o. Posušje i GEOMET d. o. o. Olovo i JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo, u ukupnoj količini od 38.277.375 litri, kao i 18 rudnika i termoelektrana u Republici Srpskoj: ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko, ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik, EFT – Rudnik i termoelektrana "Stanari" d. o. o. Stanari, Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a. d. Miljevina, ArcelorMittal d. o. o. Prijedor, Kompanija "Boksit" a. d. Milići, GROSS d. o. o. Gradiška, Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a. d. Doboj, Rudnik boksita d. o. o. Mrkonjić-Grad, Rudnik boksita "Srebrenica" a. d. Srebrenica, Japra a. d. Novi Grad, MEDNA NV d. o. o. Mrkonjić-Grad, MJ - Zemljokop inženjering d. o. o. Istočna Ilidža, Terminali d. o. o. Doboj, Teko mining Lapišnica d. o. o. Istočni Stari Grad, Keso-gradnja d. o. o. Zvornik, Niskogradnja Marjanović d. o. o. Prijedor, Boksit d. o. o. Gacko i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj u ukupnoj količini od 47.860.739 litri.

Prijedlog odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu izrađen je na temelju prijedloga entitetskih vlada, odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, akt broj 04/1-012-2-3784/22 od 20. 10. 2022. godine, i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizelskog goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, akt broj 04/1-012-2-3051/22 od 25.8.2022. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2023. godinu, akt broj 1740/22 od 8.12.2022. godine, i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2023. godinu, akt broj 114/2023 od 26.1.2023. godine, kao i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobađanje JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo od plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste

za pogon šinskih vozila u 2023. godini, akt broj 1341/22 od 15.9.2022. godine.

Pravna osnova za donošenje predmetnog Prijedloga odluke predstavlja Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini.

Naime, člankom 36. stavak (1) Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina ne plaća na dizelsko gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je člankom 60. stavak (1) Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobađanje od plaćanja cestarine iz članka 36. stavak (1) Zakona o trošarinama odnosi na dizelsko gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Vijeće je u postupku utvrdilo da Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne potpore, u smislu članka 2. točka b) Zakona, kojim je propisano da je postojeća državna potpora svaka državna potpora koja je postojala prije osnivanja Vijeća, odnosno programi državne potpore i pojedinačna državna potpora čija je primjena započela prije, te se nastavila i nakon osnivanja Vijeća, s obzirom na to da je navedeni Zakon stupio na snagu prije osnivanja Vijeća.

Naime, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini na 54. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. svibnja 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. lipnja 2009. godine, dok je Vijeće osnovano Zakonom o sustavu državne potpore u BiH koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 21. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 3. veljače 2012. godine, i na 12. sjednici Doma naroda, održanoj 3. veljače 2012. godine.

S obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne potpore, trebalo ga je uskladiti s propisima Europske unije iz područja državne potpore, shodno obvezi propisanoj člankom 71. stavak 6. SSP-a.

Naime, odredbom članka 71. stavak 6. SSP-a određeno je da će Bosna i Hercegovina ustanoviti sveobuhvatan inventar programa državne potpore koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stavka 4. (Vijeća) i takve programe državne potpore uskladiti će s kriterijima iz stavka 2. u roku od najviše četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Shodno članku 135. SSP-a, za potrebe odredaba Poglavlja IV. čl. 71., 72. i 73. ovoga Sporazuma, izraz "dan stupanja na snagu ovoga Sporazuma" znači dan stupanja na snagu privremenog sporazuma u odnosu na obveze sadržane u navedenim odredbama.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo da je protekao rok od četiri godine za usklađivanje postojećih programa državne potpore i prema odredbama članka 36. stavak 6. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) i odredbama članka 71. stavak 6. SSP-a koji je stupio na snagu 1.6.2015. godine.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Prijedlogu

odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu na 136. sjednici, održanoj 22. lipnja 2023. godine. Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi predstavlja li potpora koju Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine planira dodijeliti u obliku porezne olakšice, tj. oslobađanja plaćanja trošarine korisnicima navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Pri utvrđivanju predstavlja li potpora u obliku porezne olakšice, tj. oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica, sadržana u predmetnom Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, državnu potporu Vijeće je razmotrilo jesu li su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; je li se poreznom olakšicom korisnicima oslobađanja plaćanja cestarine iz članka 2. predmetnog Prijedloga odluke pruža ekonomska prednost koju oni ne bi stekli u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja; je li se oslobađanje plaćanja cestarine korisnika vrši na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način čime se daje prednost određenim gospodarskim subjektima ili određenim gospodarskim sektorima i je li se predmetnom poreznom olakšicom sadržanom u predmetnom Prijedlogu odluke narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li porezna olakšica u vidu oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnika navedenih u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu predstavlja državnu potporu.

Vijeće je u postupku utvrdilo kako je uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da se predmetnom poreznom olakšicom umanjuje javni prihod Bosne i Hercegovine u 2023. godini za iznos od 34.455.245,6 KM, što predstavlja iznos poreznog oslobađanja plaćanja cestarine na dizelska goriva u iznosu od 0,40 KM po litri za količinu od 86.138.114 litri.

Naime, člankom 3. stavak (1) Zakona propisano je kako državna potpora predstavlja ne samo svaki stvarni ili potencijalni javni rashod nego i umanjeno ostvarenje javnog prihoda, što se u konkretnom slučaju i čini predmetnom poreznom olakšicom, tj. oslobađanjem plaćanja cestarine.

Sukladno točki 39. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da je u slučajevima u kojima tijelo javne vlasti dodijeli potporu korisniku ta mjera automatski pripisiva državi, čak i ako je tijelo o kojemu je riječ pravno neovisno o drugim tijelima javne vlasti, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju ta mjera porezna olakšica sadržana u predmetnom Prijedlogu odluke Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine koji je tijelo koje nadzire rad Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine i koji je odgovoran izravno Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, te se stoga navedena porezna olakšica može pripisati državi.

Stajalište Vijeća da je ispunjen prvi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava potvrđuje i odredba točke 51. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je određeno da se osim izravnih transfera državnih sredstava u

obliku subvencija ili grantova državnim potporom smatraju i državne garancije, krediti s preferencijalnom kamatnom stopom, umanjena ili izuzeća od primjene finansijskih obveza, porezne olakšice, otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja, prodaja zemljišta odnosno nekretnina ispod tržišne cijene i bez provedenog postupka javnih nabava i druge vrste dodjele državne potpore, zbog toga što se njima umanjuje javni prihod države. Dakle, odricanje od prihoda koji bi u suprotnom bili isplaćeni državi predstavlja prijenos državnih sredstava.

Kada je u pitanju drugi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer su oslobođanjem plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnici navedeni u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu stekli ekonomsku prednost koju ne bi stekli u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja.

Također, u točki 68. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) navodi se da ne samo da je dodjela pozitivne ekonomske prednosti relevantna za pojam državne potpore nego i smanjenje ekonomskog opterećenja (kao što su npr. porezne olakšice ili smanjenja doprinosa socijalnog osiguranja) može predstavljati prednost.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo kako je treći uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona ispunjen, s obzirom da je predmetna porezna olakšica selektivna, jer se njome stavljaju u povoljniji položaj samo rudnici, termoelektrane i željeznice, tj. gospodarski subjekti navedeni u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu.

Naime, da bi ovaj uvjet bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne potpore stavljaju u povoljniji položaj određeni gospodarski subjekti, određeni sektori gospodarstva ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo da se predmetnom poreznom olakšicom, odnosno oslobođanjem od plaćanja cestarine stavljaju u povoljniji položaj, odnosno favoriziraju samo gospodarski subjekti iz sektora energetike (rudnici i termoelektrane) i dva javna poduzeća iz sektora željezničkog prometa.

Što se tiče četvrtog uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da donošenjem predmetnog Prijedloga odluke postoji opasnost od narušavanja konkurencije i utjecaj na trgovinu, jer se oslobođanjem plaćanja cestarine rudnici i termoelektrane stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente u sektoru energetike.

Naime, shodno točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano kako se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti narušavanju konkurencije ako bi se njome mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge poduzetnike s kojima se natječe na tržištu, odnosno kako se općenito smatra da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojemu postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da se predmetnim Prijedlogom odluke rudnici i termoelektrane navedeni u članku 2. iste Odluke stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na druge gospodarske subjekte u sektoru energetike, posebice one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvođače električne energije izvan termoelektrana na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama,

posebice uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU.

Naime, termoelektrane navedene u članku 2. predmetnog Prijedloga odluke bave se proizvodnjom električne energije, a kao sirovinu koriste uglj iz rudnika koji su, također, korisnici predmetne porezne olakšice, odnosno oslobođanja od plaćanja cestarine, te su nesumnjivo stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na proizvođače električne energije koji koriste obnovljive izvore, prije svega biogoriva i biotečnosti na koje se, također, plaća cestarina, shodno članku 36. Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini, ali i druge izvore poput vjetra, zatim solarnu (toplotna i fotonaponska) i geotermalnu energiju, energiju iz okoline, hidroenergiju, deponijski plin i plin dobijen iz postrojenja za obradu otpadnih voda i sl.

Navedeno stajalište Vijeća potvrđuje i točka 189. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom potporom mogla narušiti konkurencija čak i ako se njome ne pomaže poduzetniku primatelju da se proširi i stekne tržišni udio, nego je dovoljno da mu se državnim potporom omogućuje zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu potpora nije pružena.

Kada je u pitanju utjecaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da poreznom olakšicom sadržanom u Prijedlogu odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu utječe na trgovinu jer se njome jača položaj termoelektrana navedenih u članku 2. predmetnog Prijedloga odluke, u sektoru proizvodnje električne energije gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom poreznom olakšicom utječe na trgovinu mrežnom energijom između Bosne i Hercegovine i Europske unije, te rudnika u odnosu na druge rudnike na tržištu na kojemu postoji trgovina rudama između BiH i EU ili se ona može očekivati.

Naime, točkom 191. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada potpora koju država članica dodijeli jača položaj poduzetnika u odnosu na ostale poduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se kako ta potpora utječe na trgovinu", te kako se može smatrati da javna potpora može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije izravno uključen u prekograničnu trgovinu (npr. zbog subvencije bi gospodarskim subjektima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da potpora u obliku porezne olakšice rudnicima i termoelektranama navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uvjeti.

S obzirom na to da porezna olakšica rudnicima i termoelektranama navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu predstavlja državnu potporu u smislu članka 3. stavak (1) Zakona, a člankom 5. stavak (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne potpore koja narušava ili prijeti narušavanju tržišne konkurencije davanjem prednosti određenim gospodarskim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje obveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su člankom 6. stavak (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na temelju Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća, na temelju članka 6. st. (1) i (2) Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH.

Budući da su korisnici predmetne porezne olakšice rudnici i termoelektrane, Vijeće je utvrdilo da Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, kao i propisima EU iz područja državne potpore nisu propisani uvjeti i kriteriji za dodjelu državne potpore za termoelektrane i rudnike, osim u sektoru vađenja uglja, ali isključivo za njihovo zatvaranje, te da se na predmetnu poreznu olakšicu ne može primijeniti izuzeće od opće zabrane državne potpore iz članka 5. stavak (1) Zakona.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo da državna potpora u obliku porezne olakšice rudnicima i termoelektranama navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega.

Sukladno navedenom, Vijeće je odlučilo kao u točki 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

S obzirom da su JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo i poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH, odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog prometa, Vijeće je utvrdilo da se poreznom olakšicom sadržanom u predmetnom Prijedlogu odluke za navedena poduzeća iz sektora željezničkog prometa ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu.

Naime, Vijeće je u postupku, sukladno članku 5. stavak (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj upravljatelj željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i roba u željezničkom prometu na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer drugi operateri koji imaju pravo shodno članku 15. stavak (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku infrastrukturu trenutno nemaju pristup istoj, shodno odredbi članka 14. stavak (2) navedenoga Zakona. Naime, navedenim člankom 14. stavak (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon stjecanja minimalnih uvjeta predviđenih ovim Zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Europsku uniju.

Prema propisima EU iz područja državne potpore, za postojanje narušavanja konkurencije na tržištu pretpostavlja se da je sektor u kojemu djeluje gospodarski subjekt kojemu se dodjeljuju financijska sredstva iz proračuna liberaliziran. Naime, u točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli financijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojemu postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, dok se u točki 188. navedene Obavijesti ističe da, u skladu sa zakonodavstvom EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružatelja, pri čemu je svim drugim gospodarskim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga. Iz ovoga proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz područja državne potpore nema narušavanja konkurencije dodjelom potpore u obliku porezne olakšice korisniku "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog prometa nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) za obavljanje poslova upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj.

Također, shodno Zakonu o željeznicama Federacije BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Članom 15. istoga Zakona propisano je da su na zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo obvezne obavljati željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od prihoda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Članom 12. Zakona o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa propisano je da će Federacija BiH sufinancirati obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog prometa. Članom 13. istoga Zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz članka 12. ovog zakona. Iz navedenog proizlazi zaključak da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH još ne postoji konkurencija, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo da potpora u obliku porezne olakšice JP "Željeznice Federacije BiH" d. o. o. Sarajevo i poduzeću "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, navedenim u članku 2. Prijedloga odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2023. godinu, ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz navedenog članka Zakona, odnosno predmetnom poreznom olakšicom se ne narušava i ne postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u točki 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-63-5/22
22. lipnja 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Dženan Selimbegović, v. r.

На основу члана 12. став (3) тач. ц) и д) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да државна помоћ у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, осим за привредне субјекте из тачке 2. овог рјешења, није у складу са

- Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Утврђује се да државна помоћ у облику пореске олакшице садржана у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину привредним субјектима ЈП "Железнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево и предузеће "Железнице Републике Српске" а. д. Добој не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
 - Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 16. 12. 2022. године, под бројем: УП/1 03-26-1-63-1/22, пријаву Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, акт број 02-02-65-4/22 од 22.11.2022. године.

Предметна пријава достављена је у прилогу акта Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 09-1-02-3695-1/22 од 29.11.2022. године. Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, као орган за спровођење Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), није доставило мишљење о предметној државној помоћи сходно члану 14. став (1) Закона.

Уз Образац за подношење обавјештења (у даљем тексту: Образац пријаве) подносилац је доставио копије следеће документације:

- акт Владе Федерације БиХ, број 1341/22 од 15.09.2022. године,
- акт Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3051/22 од 25.08.2022. године,
- акт Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3784/22 од 20.10.2022. године, и
- Приједлог одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Дана 10.01.2023. године Управни одбор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине је актом број 02-02-65-4-1/22 од 19.12.2022. године, путем Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, доставио следећу допуну документације:

- Образац за подношење обавјештења,
- акт Владе Федерације БиХ, број 1740/22 од 08. 12. 2022. године, и
- Приједлог одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Увидом у поднесу пријаву Савјет је утврдио да је она непотпуна јер не садржи сва документа неопходна за њену оцјену и доношење одлуке у складу са чланом 12. став (3) Закона. Наиме, утврђено је да је Образац пријаве непотпун, у смислу да у тачки 7. недостају подаци за сваког појединачног корисника: адреса, сектор (према НАЦЕ класификацији дјелатности), назив/регистарски број, врста корисника - мало, микро, средње или велико предузеће, број запослених, годишњи промет и годишњи биланси стања и успеха за 2019. и 2020), затим да у тачки 8. наведеног обрасца недостају подаци о износу помоћи за сваког појединачног корисника пореске олакшице, односно новчани еквивалент путарине на

дизел-гориво изражен у конвертибилним маркама, за који је сваки појединачни корисник ослобођен од плаћања.

Такође, утврђено је да је пријава неправилна, с обзиром да у прилогу Обрасца није достављена оригинална документација нити овјерене копије документације, што није у складу са чланом 2. став (3) Одлуке о поступцима и обрасцима за подношење обавјештења о државној помоћи и праћење државне помоћи ("Службени гласник БиХ", број 64/13), којим је прописано да давалац државне помоћи уз поднесено обавјештење (пријаву) прилаже сву неопходну документацију или овјерене копије документа којима се потврђује исправност података наведених у обавјештењу (пријави).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је затражио од Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине допуну предметне пријаве државне помоћи актом број УП/1 03-26-1-63-3/22 од 20.01.2023. године.

Дана 28.04.2023. године Управни одбор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине је актом број 02-02-65-3-1/22 од 12.04.2023. године, путем Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, доставио следећу документацију:

- Образац за подношење обавјештења,
- акт Владе Федерације БиХ, број 1341/22 од 15.09.2022. године,
- акт Владе Федерације БиХ, број 1740/22 од 08.12.2022. године,
- акт Владе Федерације БиХ, број 114/2023 од 26.01.2023. године,
- акт Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3051/22 од 25.08.2022. године,
- акт Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3784/22 од 20.10.2022. године,
- Рудник угља "Крека", акт број 01/04-3/59/23 од 23.03.2023. године,
- Рудник мрког угља "Ђурђевик", акт број 03-1795/23 од 22.03.2023. године,
- Рудник мрког угља "Какањ", акт број 01-04-12-3032/23 од 10.03.2023. године,
- Рудник мрког угља "Зеница", акт број 4133/23 од 09.03.2023. године,
- Рудник угља "Грачаница" д. о. о. Горњи Вакуф, акт број 01-45-166-1/2023 од 08.03.2023. године,
- Рудник мрког угља "Бановићи" д. д. Бановићи, акт број 4309/23 од 07.03.2023. године,
- Рудници боксита д. о. о. Широки Бријег, акт број 183-1/23 од 20.03.2023. године,
- Рудници боксита д. о. о. Посушје, акт број 02-45//23 од 14.03.2023. године,
- Рудници боксита "Јајце" д. д. Јајце, акт број 100-01//23 од 16.03.2023. године,
- Лагер д. о. о. Посушје од 14.03.2023. године,
- ГЕОМЕТ д. о. о. Олово, акт број 0803023-0205 од 8.03.2023. године,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко", акт број 02-1567 од 01.03.2023. године,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик", акт број 8981/23 од 01.03.2023. године,
- ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари",
- Нови рудник мрког угља "Миљевина" д. о. о. Миљевина, акт број 03-03/23 од 01.03.2023. године,
- АрцелорМиттал д. о. о. Приједор, акт број Б-091/23-124,
- Компанија "Боксит" а. д. Милићи, акт број 01-А-01-462/23 од 28.02.2023. године,
- ГРОСС д. о. о. Градишка,

- Рудник кречњака "Carneuse" д. о. о, акт број 1-19/23 од 01.03.2023. године,
- Рудник боксита д. о. о. Мркоњић-Град, акт од 28.02.2023. године,
- Рудник боксита "Сребреница" а. д. Сребреница, акт број ПП-280223/1 од 28.02.2023. године,
- Јапра а. д. Нови Град, акт број 128-1/2023 од 02.03.2023. године,
- Рудник угља "МЕДНА" Мркоњић-Град,
- МЈ - Земљокоп инжењеринг д. о. о. Источна Илица, акт број 27/23 од 03.03.2023. године,
- Терминали д. о. о. Добој, акт број 63/23 од 28.02.2023. године,
- Теко мининг Лапишница д. о. о. Источни Стари Град, акт број 205/23 од 01.03.2023. године,
- Кесо-градња д. о. о, акт број 02-45/23 од 03.03.2023. године,
- Нискоградња Марјановић д. о. о. Приједор, акт број 04-ХМ-28/23 од 01.03.2023. године,
- Боксит д. о. о. Гацко, акт број 01/23 од 28.02.2023. године,
- "Железнице Републике Српске", акт број 11-4,2,215345-2/22 од 28.03.2023. године,
- ЈП "Железнице Федерације БиХ", акт број 1-5146-1/2023 од 03.03.2023. године.

2. Примјењени прописи

Осим одредаба Закона, Савјет је у поступку примјенио и одредбе Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/18), Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20), затим одредбе Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 и 62/21), Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12 и 74/14), Закона о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/17, 28/17 и 100/17), Закона о жељезницама Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ, бр. 41/04 и 25/12), Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/03), те у сврху поређења прописа Европске уније из области државне помоћи.

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ којим је прописано да државна помоћ може да се додијели ако програм (шема) или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ове уредбе и члана 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1.

тачка ц) ССП-а који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са правилном примјеном овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавање конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене правила конкуренције која важе у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како одредбама Закона, Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ нису детаљно образложени критеријуми и услови из појма/дефиниције државне помоћи, Савјет је у конкретном случају у сврху поређења, сходно члану 71. став 2. ССП-а, узео у обзир и сљедећи пропис Европске уније:

- Обавјештење Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 262/1, 19. 07. 2016) [у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2016/Ц 262/01)].

3. Утврђивање чињеница

На основу достављене документације, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Предмет пријаве је одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину у износу од 34.455.245,6 КМ.

Наведени износ државне помоћи утврђен је обрачуном путарине на дизел-горива у износу од 0,40 КМ по литру на укупну количину дизел-горива у износу од 86.138.114 литара која је предметним приједлогом одлуке ослобођена плаћања путарине.

Наиме, одредбом члана 35. Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина као врста индиректног пореза плаћа на нафтне деривате из члана 5. став (1) тач. а), б) и е) овог закона у износу од 0,15 КМ по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за путеве, и 0,25 КМ по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за изградњу аутопутева и за изградњу и реконструкцију других путева.

Сходно Приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, утврђене су количине дизел-горива које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Чланом 2. предметног приједлога одлуке прописано је да су корисници ослобађања плаћања путарине на дизел-горива за 2023. годину 13 рудника из Федерације БиХ: ЗД Рудници "Крека" д. о. о. Тузла, ЗД Рудник мрког угља "Ђурђевик" д. о. о. Ђурђевик, ЗД Рудник мрког угља "Какањ" д. о. о. Какањ, ЗД Рудник мрког угља "Бреза" д. о. о. Бреза, ЗД Рудник мрког угља "Зеница" д. о. о. Зеница, ЗД Рудник мрког угља "Абид Лолић" д. о. о. Травник - Била, Рудник угља "Грачаница" д. о. о. Горњи Вакуф - Ускопље, Рудници мрког угља "Бановићи" д. д. Бановићи, Рудници боксита д. о. о. Широки Бријег, Рудници боксита д. о. о. Посушје, Рудници боксита "Јајце" д. д. Јајце, Лагер д. о. о. Посушје и ГЕОМЕТ

д. о. о. Олово и ЈП "Железнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево, у укупној количини од 38.277.375 литара, као и 18 рудника и термоелектрана у Републици Српској: ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко" а. д. Гацко, ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик" а. д. Угљевик, ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д. о. о. Станари, Нови рудник мрког угља "Миљевина" а. д. Миљевина, АрцелорМиттал д. о. о. Приједор, Компанија "Боксит" а. д. Милићи, ГРОСС д. о. о. Градишка, Рудник кречњака "Сартеусе" а. д. Добој, Рудник боксита д. о. о. Мркоњић-Град, Рудник боксита "Сребреница" а. д. Сребреница, Јапра а. д. Нови Град, МЕДНА НВ д. о. о. Мркоњић-Град, МЈ - Земљокоп инжењеринг д. о. о. Источна Илиџа, Терминали д. о. о. Добој, Теко мининг Лапишница д. о. о. Источни Стари Град, Кесо-градња д. о. о. Зворник, Нискоградња Марјановић д. о. о. Приједор, Боксит д. о. о. Гацко и предузеће "Железнице Републике Српске" а. д. Добој у укупној количини од 47.860.739 литара.

Приједлог одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину израђен је на основу приједлога ентитетских влада, односно Рјешења Владе Републике Српске, акт број 04/1-012-2-3784/22 од 20.10.2022. године, и Рјешења Владе Републике Српске о утврђивању количине дизел-горива које "Железнице Републике Српске" а. д. Добој користе за погон шинских возила, акт број 04/1-012-2-3051/22 од 25.08.2022. године, те Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2023. годину, акт број 1740/22 од 8.12.2022. године, и Одлуке о измени и допуни Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2023. годину, акт број 114/2023 од 26.01.2023. године, као и Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање ЈП "Железнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево од плаћања путарине на дизел-горива која се користе за погон шинских возила у 2023. години, акт број 1341/22 од 15.09.2022. године.

Правни основ за доношење предметног приједлога одлуке представља Закон о акцизама у Босни и Херцеговини и Правилник о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини.

Наиме, чланом 36. став (1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина не плаћа на дизел-гориво које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница (за погон шинских возила), у количини коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, док је чланом 60. став (1) Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано да се ослобађање од плаћања путарине из члана 36. став (1) Закона о акцизама односи на дизел-гориво које користе рудници и термоелектране у процесу производње и жељезнице за погон шинских возила, и то на одређену количину коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Савјет је у поступку утврдио да Закон о акцизама у Босни и Херцеговини представља постојећи програм државне помоћи, у смислу члана 2. тачка б) Закона, којим је прописано да је постојећа државна помоћ свака државна помоћ која је постојала прије формирања Савјета, односно програми државне помоћи и појединачна државна помоћ чија је примјена започела прије, те се наставила и након формирања

Савјета, с обзиром на то да је наведени закон ступио на снагу прије формирања Савјета.

Наиме, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усвојила је Закон о акцизама у Босни и Херцеговини на 54. сједници Представничког дома, одржаној 27. маја 2009. године, и на 31. сједници Дома народа, одржаној 18. јуна 2009. године, док је Савјет основан Законом о систему државне помоћи у БиХ који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 21. сједници Представничког дома, одржаној 3. фебруара 2012. године, и на 12. сједници Дома народа, одржаној 3. фебруара 2012. године.

С обзиром на то да је Савјет утврдио да Закон о акцизама у Босни и Херцеговини представља постојећи програм државне помоћи, требало га је ускладити са прописима Европске уније из области државне помоћи, сходно обавези прописаној чланом 71. став 6. ССП-а.

Наиме, одредбом члана 71. став 6. ССП-а одређено је да ће Босна и Херцеговина установити свеобухватан инвентар програма државне помоћи који су успостављени прије оснивања органа из става 4. (Савјет) и такве програме државне помоћи ускладиће са критеријумима из става 2. у року од највише четири године од ступања на снагу овог споразума.

Сходно члану 135. ССП-а, за потребе одредаба Главе IV чл. 71, 72. и 73. овог споразума, израз "дан ступања на снагу овог споразума" значи дан ступања на снагу привременог споразума у односу на обавезе садржане у наведеним одредбама.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је закључио да је протекао рок од четири године за усклађивање постојећих програма државне помоћи и према одредбама члана 36. став 6. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори) и одредбама члана 71. став 6. ССП-а који је ступио на снагу 01.06.2015. године.

4. Доношење одлуке

Савјет је разматрао пријаву Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину на 136. сједници, одржаној 22. јуна 2023. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир цјелокупну достављену документацију.

Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли помоћ коју Управни одбор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине планира да додијели у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине корисницима наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли помоћ у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине на дизел-горива која се користе за потребе рудника, термоелектрана и жељезница, садржана у предметном приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, представља државну помоћ Савјет је размотрио да ли су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли се пореском олакшицом корисницима ослобађања плаћања путарине из члана 2. предметног приједлога одлуке пружа економска предност коју они не би стекли у нормалним

тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања; да ли се ослобађање плаћања путарине корисника врши на селективној основи, односно на селективан начин чиме се даје предност одређеним привредним субјектима или одређеним привредним секторима и да ли се предметном пореском олакшицом садржаном у предметном приједлогу одлуке нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или произвође или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ.

Сходно наведеном, Савјет је утврђивао јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли пореска олакшица у виду ослобађања плаћања путарине на дизел-горива корисника наведених у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину представља државну помоћ.

Савјет је у поступку утврдио да је услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава испуњен, будући да се предметном пореском олакшицом умањује јавни приход Босне и Херцеговине у 2023. години за износ од 34.455.245,6 КМ, што представља износ пореског ослобађања плаћања путарине на дизел-горива у износу од 0,40 КМ по литру за количину од 86.138.114 литара.

Наиме, чланом 3. став (1) Закона прописано је да државна помоћ представља не само сваки стварни или потенцијални јавни расход него и умањено остварење јавног прихода, што се у конкретном случају и чини предметном пореском олакшицом, тј. ослобађањем плаћања путарине.

У складу са тачком 39. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да је у случајевима у којима тијело јавне власти додијели помоћ кориснику та мјера аутоматски приписива држави, чак и ако је тијело о којем је ријеч правно независно од других тијела јавне власти, Савјет је утврдио да је у конкретном случају та мјера пореска олакшица садржана у предметном приједлогу одлуке Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине који је орган који надзире рад Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине и који је одговоран директно Савјету министара Босне и Херцеговине, те се стога наведена пореска олакшица може приписати држави.

Став Савјета да је испуњен први услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава потврђује и одредба тачке 51. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је одређено да се осим директних трансфера државних средстава у облику субвенција или грантова државној помоћи сматрају и државне гаранције, кредити са преференцијалном каматном стопом, умањења или изузећа од примјене финансијских обавеза, пореске олакшице, отписивање дуговања или преузимање дуговања, продаја земљишта односно некретнина испод тржишне цијене и без спроведеног поступка јавних набавки и друге врсте додјеле државне помоћи, због тога што се њима умањује јавни приход државе. Дакле, одрицање од прихода који би у супротном били исплаћени држави представља пренос државних средстава.

Када је у питању други услов из члана 3. став (1) Закона, Савјет је у поступку утврдио да је он испуњен, јер су ослобађањем плаћања путарине на дизел-горива корисници наведени у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину стекли економску предност коју не би стекли у нормалним

тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања.

Такође, у тачки 68. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) наводи се да не само да је додјела позитивне економске предности релевантна за појам државне помоћи него и смањење економског оптерећења (као што су нпр. пореске олакшице или смањења доприноса социјалног осигурања) може представљати предност.

Даље, Савјет је у поступку утврдио да је трећи услов из члана 3. став (1) Закона испуњен, с обзиром да је предметна пореска олакшица селективна, јер се њом стављају у повољнији положај само рудници, термоелектране и жељезнице, тј. привредни субјекти наведени у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину.

Наиме, да би овај услов био испуњен, потребно је утврдити да се додјелом државне помоћи стављају у повољнији положај одређени привредни субјекти, одређени сектори привреде или производња/трговина одређених производа. У конкретном случају Савјет је утврдио да се предметном пореском олакшицом, односно ослобађањем од плаћања путарине стављају у повољнији положај, односно фаворизују само привредни субјекти из сектора енергетике (рудници и термоелектране) и два јавна предузећа из сектора жељезничког саобраћаја.

Што се тиче четвртог услова из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушавање и постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или произвође или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ, Савјет је у поступку утврдио да доношењем предметног приједлога одлуке постоји опасност од нарушавања конкуренције и утицај на трговину, јер се ослобађањем плаћања путарине рудници и термоелектране стављају у повољнији положај у односу на конкуренте у сектору енергетике.

Наиме, сходно тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да се сматра да се мјером коју је додијелила држава нарушава или пријети да ће се нарушити конкуренција ако би се њом могао побољшати положај на тржишту корисника у односу на друге предузетнике са којима се такмичи на тржишту, односно да се уопштено сматра да нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, Савјет је утврдио да се предметним приједлогом одлуке рудници и термоелектране наведени у члану 2. исте одлуке стављају у повољнији положај у односу на друге привредне субјекте у сектору енергетике, посебно оне из сектора обновљивих извора енергије, тј. остале произвођаче електричне енергије изван термоелектрана на тржишту Босне и Херцеговине које је либерализовано, те у сектору трговине рудама, посебно узимајући у обзир извоз руда на тржиште земаља региона и ЕУ.

Наиме, термоелектране наведене у члану 2. предметног приједлога одлуке баве се производњом електричне енергије, а као сировину користе угаљ из рудника који су, такође, корисници предметне пореске олакшице, односно ослобађања од плаћања путарине, те су несумњиво стављени у повољнији положај у односу на произвођаче електричне

енергије који користе обновљиве изворе, прије свега биогорива и биотечности на које се, такође, плаћа путарина, сходно члану 36. Закона о акцизама у Босни и Херцеговини, али и друге изворе попут вјетра, затим соларну (топлотна и фотонапонска) и геотермалну енергију, енергију из околине, хидроенергију, депонијски гас и гас добијен из постројења за обраду отпадних вода и сл.

Наведени став Савјета потврђује и тачка 189. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да би се јавном помоћи могла да наруши конкуренција чак и ако се њом не помаже предузетнику примаоцу да се прошири и стекне тржишни удјео, него је довољно да му се државном помоћи омогућава задржавање снажнијег конкурентског положаја од онога који би имао да му помоћ није пружена.

Када је у питању утицај на трговину, Савјет је утврдио да пореском олакшицом садржаном у Приједлогу одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину утиче на трговину јер се њом јача положај термоелектрана наведених у члану 2. предметног приједлога одлуке, у сектору производње електричне енергије гдје постоји значајна прекогранична трговина електричном енергијом, па се предметном пореском олакшицом утиче на трговину мрежном енергијом између Босне и Херцеговине и Европске уније, те рудника у односу на друге руднике на тржишту на којем постоји трговина рудама између БиХ и ЕУ или се она може очекивати.

Наиме, тачком 191. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) прописано је да су судови ЕУ пресудили да "када помоћ коју држава чланица додијели јача положај предузетника у односу на остале предузетнике конкуренте у трговини у ЕУ, сматра се да та помоћ утиче на трговину", те да се може сматрати да јавна помоћ може да има учинак на трговину између држава чланица чак и ако корисник није директно укључен у прекограничну трговину (нпр. због субвенције би привредним субјектима у другим државама чланицама могло да буде теже ући на тржиште одржавањем или повећавањем локалне понуде).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је утврдио да помоћ у облику пореске олакшице рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер су кумулативно испуњени претходно наведени услови.

С обзиром на то да пореска олакшица рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину представља државну помоћ у смислу члана 3. став (1) Закона, а чланом 5. став (1) Закона прописана је општа забрана дојеле државне помоћи која нарушава или пријети да наруши тржишну конкуренцију давањем предности одређеним привредним субјектима, производњи или трговини одређених производа или пружању одређених услуга у мјери у којој то може утицати на испуњавање обавеза Босне и Херцеговине из међународних споразума, док су чланом 6. став (1) Закона, односно подзаконским актима усвојеним на основу Закона прописана изузећа од опште забране, Савјет је у поступку утврђивао да ли у конкретном случају постоји могућност примјене изузећа, на основу члана 6. ст. (1) и (2) Закона, Уредбе о намјени, критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Федерацији БиХ.

Будући да су корисници предметне пореске олакшице рудници и термоелектране, Савјет је утврдио да Уредбом о намјени, критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбом о намјени,

критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Федерацији БиХ, као и прописима ЕУ из области државне помоћи нису прописани услови и критеријуми за дојелу државне помоћи за термоелектране и руднике, осим у сектору вађења угља, али искључиво за њихово затварање, те да се на предметну пореску олакшицу не може примјенити изузеће од опште забране државне помоћи из члана 5. став (1) Закона.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да државна помоћ у облику пореске олакшице рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину није усклађена са Законом и подзаконским актима усвојеним на основу њега.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

С обзиром да су ЈП "Железнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево и предузеће "Железнице Републике Српске" а. д. Добој једини жељезнички оператери на тржишту Федерације БиХ, односно Републике Српске, те имају законски (правни) монопол на пружање услуга у сектору жељезничког саобраћаја, Савјет је утврдио да се пореском олакшицом садржаном у предметном приједлогу одлуке за наведена предузећа из сектора жељезничког саобраћаја не нарушава нити постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

Наиме, Савјет је у поступку, у складу са чланом 5. став (3) Закона о жељезницама Републике Српске, утврдио да је предузеће "Железнице Републике Српске" а. д. Добој управљач жељезничком инфраструктуром Републике Српске и једини жељезнички оператер на тржишту Републике Српске који обавља послове превоза путника и робе у жељезничком саобраћају на жељезничкој инфраструктури Републике Српске, јер други оператери који имају право сходно члану 15. став (1) Закона о жељезницама Републике Српске да користе жељезничку инфраструктуру тренутно немају приступ истој, сходно одредби члана 14. став (2) наведеног закона. Наиме, наведеним чланом 14. став (2) Закона о жељезницама Републике Српске прописано је да ће се приступ жељезничкој инфраструктури омогућити након стицања минималних услова предвиђених овим законом и ступањем Босне и Херцеговине у пуноправно чланство у Европску унију.

Према прописима ЕУ из области државне помоћи, за постојање нарушавања конкуренције на тржишту претпоставља се да је сектор у коме дјелује привредни субјекат коме се додјељују финансијска средства из буџета либерализован. Наиме, у тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) наводи се да нарушавања конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, док се у тачки 188. наведеног обавјештења истиче да, у складу са законодавством ЕУ, правни монопол постоји када је одређена услуга законодавством или регулаторним мјерама резервисана за искључивог пружаоца, при чему је свим другим привредним субјектима јасно забрањено пружање таквих услуга. Из овога произлази закључак да у конкретном случају и према правилима ЕУ из области државне помоћи нема нарушавања конкуренције дојелом помоћи у облику пореске олакшице кориснику "Железнице Републике Српске" а. д. Добој јер, како смо претходно закључили, тржиште Републике Српске у сектору жељезничког саобраћаја није либерализовано и искључиво законско право (законски монопол) да обавља послове управљача жељезничком инфраструктуром

Републике Српске и послове жељезничког оператора на жељезничкој инфраструктури Републике Српске имају "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој.

Такође, сходно Закону о жељезницама Федерације БиХ, Савјет је утврдио да је Федерација БиХ основала ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево и одредила за јединог менаџера жељезничке инфраструктуре и јединог жељезничког оператора Федерације БиХ. Чланом 15. истог закона прописано је да су на захтјев Владе Федерације БиХ или владе кантона ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево обавезне да обављају жељезнички превоз и на таквим дијеловима жељезничке мреже на којима се од прихода не могу да покрију укупни трошкови превоза. Чланом 12. Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја прописано је да ће Федерација БиХ суфинансирати обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја од интереса за Федерацију БиХ и обављање услуга жељезничког комбинованог саобраћаја. Чланом 13. истог закона одређено је да Федерално министарство саобраћаја и комуникација закључује годишњи уговор са ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево о обављању жељезничких услуга из члана 12. овог закона. Из наведеног произлази закључак да на тржишту пружања услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог

саобраћаја на подручју Федерације БиХ још не постоји конкуренција, те да наведене послове обавља ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да помоћ у облику пореске олакшице ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д. о. о. Сарајево и предузећу "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој, наведеним у члану 2. Приједлога одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2023. годину, не представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер нису кумулативно испуњени сви услови из наведеног члана Закона, односно предметном пореском олакшицом се не нарушава и не постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/І 03-26-1-63-5/22
22. јуна 2023. године
Источно Сарајево

Председавајући
Савјета за државну помоћ
БиХ
Џенан Селимбеговић, с. р.

UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA

620

Na osnovu člana 29. Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 49/04), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja objavljuje

IZMJENE I DOPUNE SPISKA AKTIVNIH MATERIJIA DOZVOLJENIH ZA UPOTREBU U FITOFARMACEUTSKIM SREDSTVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Spisak aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br.17/23) (u daljem tekstu: Spisak) mijenja se kako slijedi:

1. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 88., fenmedifam, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
2. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 97., S-metolahlor, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
3. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 110., milbemektin, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
4. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 142., etefon, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
5. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 145., kaptan, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
6. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 146., folpet, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
7. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 147., formetanat, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
8. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 150., dimetomorf, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
9. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 152., metribuzin, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
10. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 154., propamokarb, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
11. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 156., pirimifos-metil, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
12. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 158., beflubutamid, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
13. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 163., bentiavalikarb, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
14. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 164., boskalid, datum se zamjenjuje datumom 15.4.2026.
15. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 166., fluoksastrobin, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
16. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 168., protiokonazol, datum se zamjenjuje datumom 15.8.2025.
17. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 215., aklonifen, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
18. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 217., metazaklor, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
19. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 297., fluopikolid, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
20. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 301., penoksulam, datum se zamjenjuje datumom 15.5.2026.
21. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 302., prokinazid, datum se zamjenjuje datumom 15.5.2026.
22. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 304., metalaksil, datum se zamjenjuje datumom 30.9.2026.
23. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 316., cikloksidim, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.

24. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 322., himeksazol, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
25. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 326., indolilbutanska kiselina, datum se zamjenjuje datumom 15.3.2026.
26. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 329., kletodim, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
27. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 339., dazomet, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
28. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 340., metaldehid, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
29. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 342., fenazakin, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
30. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 344., diklofop, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
31. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 348., paklobutrazol, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
32. U dijelu A Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 354., flurokloridon, datum se zamjenjuje datumom 15.3.2026.
33. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 22., metam, datum se zamjenjuje datumom 30.11.2025.
34. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 29., Trichoderma asperellum (soj T34), datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
35. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 31., ciflumetofen, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
36. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 32., Trichoderma atroviride soj I-1237, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
37. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 33., ametoktradin, datum se zamjenjuje datumom 31.12.2025.
38. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 34., mandipropamid, datum se zamjenjuje datumom 31.12.2025.
39. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 38., Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
40. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 42., Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
41. U dijelu B Spiska u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u redu 64., piridalil, datum se zamjenjuje datumom 30.6.2024.
42. U dijelu B Spiska briše se red 73. za ipkonazol.¹
43. U dijelu D Spiska, unos u redu 31. se zamjenjuje sledećim:

Broj	Trivijalni naziv i identifikacijski brojevi	Hemijski naziv prema IUPAC-u	Čistoća	Stupanje na snagu	Prestanak odobrenja	Posebne odredbe
31.	Kalcijev karbonat CAS br. 471-34-1 CIPAC br.: 843 Krečnjak CAS br. 1317-65-3 CIPAC br.: 852	Kemijski naziv prema IUPAC-u Kalcijev karbonat	950 g/kg	1.11.2021.	31.10.2036.	Za provođenje jedinstvenih principa iz propisa o jedinstvenim principima za ocjenjivanje FFS, pri donošenju odluke o registraciji uzimaju se u obzir i zaključci postupka razmatranja aktivne materije od strane relevantnih tijela Evropske unije.

Izmjene Spiska aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH objavljuju se u Službenom glasniku BiH u skladu sa izmjenama spiska u Evropskoj uniji.

Ovim Izmjenama Spiska aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH preuzimaju se odredbe:

- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/918 od 4. maja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu produljenja roka važenja odobrenja aktivnih tvari aklonifen, ametoktradin, beflubutamid, bentiavalikarb, boskalid, kaptan, kletodim, cikloksidim, ciflumetofen, dazomet, diklofop, dimetomorf, etefon, fenazakin, fluopikolid, fluoksastrobilin, flurokloridon, folpet, formetanat, Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, himeksazol, indolilbutanska kiselina, mandipropamid, metalaksil, metaldehid, metam, metazaklor, metribuzin, milbemektin, paklobutrazol, penoksulam, fenmedifam, pirimifos-metil, propamokarb, prokinazid, protiokonazol, S-metolaklor, Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, Trichoderma asperellum (soj T34) i Trichoderma atroviride soj I-1237.
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/932 od 8. maja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu roka važenja odobrenja aktivne tvari piridalil.
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/939 od 10. maja 2023. o povlačenju odobrenja aktivne tvari ipkonazol u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 540/2011 i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 571/2014.
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/962 od 15. maja 2023 o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2021/1448 u pogledu uslova odobrenja aktivnih materija niskog rizika kalcijev karbonat i vapnenac te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011.

Navođenje odredbi Uredbi vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne tečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Izmjene Spiska aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH stupaju na snagu narednog dana od dana potpisivanja.

Broj 08-02-2-79-27/23
27. juna 2023. godine
Sarajevo

Direktor
Dr. Goran Perković, s. r.

¹ Uvoz fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže ovu aktivnu materiju (profoksidim) je zabranjen, a prodaja, skladištenje i upotreba je dozvoljena do 29.02.2024. godine

Na temelju članka 29. Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 49/04), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja objavljuje

**IZMJENE I DOPUNE POPISA
AKTIVNIH TVARI DOZVOLJENIH ZA UPORABU U FITOFARMACEUTSKIM SREDSTVIMA
U BOSNI I HERCEGOVINI**

Popis aktivnih tvari dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br.17/23) (u daljem tekstu: Popis) mijenja se kako slijedi:

1. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 88., fenmedifam, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
2. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 97., S-metolaklor, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
3. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 110., milbemektin, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
4. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 142., etefon, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
5. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 145., kaptan, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
6. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 146., folpet, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
7. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 147., formetanat, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
8. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 150., dimetomorf, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
9. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 152., metribuzin, datum se zamjenjuje datumom 15.2.2025.
10. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 154., propamokarb, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
11. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 156., pirimifos-metil, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
12. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 158., beflubutamid, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
13. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 163., bentiavalikarb, datum se zamjenjuje datumom 15.11.2024.
14. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 164., boskalid, datum se zamjenjuje datumom 15.4.2026.
15. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 166., fluoksastrobin, datum se zamjenjuje datumom 15.6.2025.
16. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 168., protiokonazol, datum se zamjenjuje datumom 15.8.2025.
17. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 215., aklonifen, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
18. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 217., metazaklor, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2026.
19. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 297., fluopikolid, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
20. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 301., penoksulam, datum se zamjenjuje datumom 15.5.2026.
21. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 302., prokinazid, datum se zamjenjuje datumom 15.5.2026.
22. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 304., metalaksil, datum se zamjenjuje datumom 30.9.2026.
23. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 316., cikloksidim, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
24. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 322., himeksazol, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
25. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 326., indolilbutanska kiselina, datum se zamjenjuje datumom 15.3.2026.
26. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 329., kletodim, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
27. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 339., dazomet, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
28. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 340., metaldehid, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
29. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 342., fenazakin, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
30. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 344., diklofop, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
31. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 348., paklobutrazol, datum se zamjenjuje datumom 31.8.2026.
32. U dijelu A Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 354., flurokloridon, datum se zamjenjuje datumom 15.3.2026.
33. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 22., metam, datum se zamjenjuje datumom 30.11.2025.
34. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 29., Trichoderma asperellum (soj T34), datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
35. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 31., ciflumetofen, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
36. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 32., Trichoderma atroviride soj I-1237, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
37. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 33., ametoktradin, datum se zamjenjuje datumom 31.12.2025.
38. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 34., mandipropamid, datum se zamjenjuje datumom 31.12.2025.
39. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 38., Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
40. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 42., Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, datum se zamjenjuje datumom 31.10.2025.
41. U dijelu B Popisa u šestom stupcu, prestanak odobrenja, u retku 64., piridalil, datum se zamjenjuje datumom 30.6.2024.

42. U dijelu B Popisa briše se redak 73. za ipkonazol.¹

43. U dijelu D Popisa, unos u redu 31. se zamjenjuje sledećim:

Broj	Trivijalni naziv i identifikacijski brojevi	Hemijski naziv prema IUPAC-u	Čistoća	Stupanje na snagu	Prestanak odobrenja	Posebne odredbe
31.	Kalcijev karbonat CAS br. 471-34-1 CIPAC br.: 843 Vapnenac CAS br. 1317-65-3 CIPAC br.: 852	Hemijski naziv prema IUPAC-u Kalcijev karbonat	950 g/kg	1.11.2021.	31.10.2036.	Za provođenje jedinstvenih načela iz propisa o jedinstvenim načelima za ocjenjivanje FFS, pri donošenju odluke o registraciji uzimaju se u obzir i zaključci postupka razmatranja aktivne tvari od strane relevantnih tijela Evropske unije.

Izmjene Popisa aktivnih tvari dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH objavljuju se u Službenom glasniku BiH u skladu sa izmjenama popisa u Europskoj uniji.

Ovim Izmjenama Popisa aktivnih tvari dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH preuzimaju se odredbe:

- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/918 od 4. maja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu produljenja roka važenja odobrenja aktivnih tvari aklonifen, ametoktradin, beflubutamid, bentiavalikarb, boskalid, kaptan, kletodim, cikloksidim, ciflumetofen, dazomet, diklofop, dimetomorf, etefon, fenazakin, fluopikolid, fluoksastrobin, fluorkloridon, folpet, formetanat, Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, himeksazol, indolilbutanska kiselina, mandipropamid, metalaksil, metaldehid, metam, metazaklor, metribuzin, milbemektin, paklobutrazol, penoksulam, fenmedifam, pirimifos-metil, propamokarb, prokinazid, protiokonazol, S-metolaklor, Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, Trichoderma asperellum (soj T34) i Trichoderma atroviride soj I-1237
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/932 od 8. maja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011 u pogledu roka važenja odobrenja aktivne tvari piridilil.
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/939 od 10. maja 2023. o povlačenju odobrenja aktivne tvari ipkonazol u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 540/2011 i o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 571/2014.
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/962 od 15. svibnja 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2021/1448 u pogledu uvjeta odobrenja aktivnih tvari niskog rizika kalcijev karbonat i vapnenac te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 540/2011.

Navođenje odredbi Uredbi vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne tečevine Europske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Izmjene Popisa aktivnih tvari dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH stupaju na snagu narednog dana od dana potpisivanja.

Broj 08-02-2-79-27/23
27. lipnja 2023. godine
Sarajevo

Direktor
Dr. Goran Perković, v. r.

Na osnovu člana 29. Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 49/04), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja objavljuje

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ СПИСКА АКТИВНИХ МАТЕРИЈА ДОЗВОЉЕНИХ ЗА УПОТРЕБУ У ФИТОФАРМАЦЕУТСКИМ СРЕДСТВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Списак активних материја дозвољених за употребу у фитοфармацеутичким средствима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 17/23) (у даљем тексту: Списак) мијења се како слиједи:

1. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 88., fenmedifam, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
2. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 97., S-metolahlor, датум се замјењује датумом 15.11.2024.
3. У дијелу А Списка шестој колони, престанак одобрења, у реду 110., milbemektin, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
4. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 142., etefon, датум се замјењује датумом 15.11.2024.
5. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 145., kaptan, датум се замјењује датумом 15.11.2024.
6. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 146., folpet, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
7. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 147., formetanat, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
8. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 150., dimetomorf, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
9. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 152., metribuzin, датум се замјењује датумом 15.2.2025.
10. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 154., propamokarb, датум се замјењује датумом 15.6.2025.
11. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 156., pirimifos-metil, датум се замјењује датумом 15.6.2025.

¹ Uvoz fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže ovu aktivnu tvar (ipkonazol) je zabranjen, a prodaja, skladištenje i uporaba je dozvoljena do 29.02.2024. godine

12. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 158., beflubutamid, датум се замјењује датумом 31.10.2026.
13. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 163., bentiavalikarb, датум се замјењује датумом 15.11.2024.
14. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 164., boskalid, датум се замјењује датумом 15.4.2026.
15. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 166., fluoksastrobin, датум се замјењује датумом 15.6.2025.
16. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 168., protiokonazol, датум се замјењује датумом 15.8.2025.
17. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 215., aklonifen, датум се замјењује датумом 31.10.2026.
18. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 217., metazahlor, датум се замјењује датумом 31.10.2026.
19. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 297., fluopikolid, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
20. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 301., penoksulam, датум се замјењује датумом 15.5.2026.
21. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 302., prokinazid, датум се замјењује датумом 15.5.2026.
22. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 304., metalaksil, датум се замјењује датумом 30.9.2026.
23. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 316., cikloksidim, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
24. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 322., himeksazol, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
25. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 326., indolbutanska kiselina, датум се замјењује датумом 15.3.2026.
26. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 329., kletodim, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
27. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 339., dazomet, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
28. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 340., metaldehyd, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
29. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 342., fenazakin, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
30. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 344., diklofop, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
31. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 348., paklobutrazol, датум се замјењује датумом 31.8.2026.
32. У дијелу А Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 354., fluohloridon, датум се замјењује датумом 15.3.2026.
33. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 22., metam, датум се замјењује датумом 30.11.2025.
34. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 29., Trichoderma asperellum (soj T34), датум се замјењује датумом 31.10.2025.
35. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 31., ciflumetofen, датум се замјењује датумом 31.10.2025.
36. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 32., Trichoderma atroviride soj И-1237, датум се замјењује датумом 31.10.2025.
37. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 33., ametoktradin, датум се замјењује датумом 31.12.2025.
38. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 34., mandipropamid, датум се замјењује датумом 31.12.2025.
39. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 38., Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, датум се замјењује датумом 31.10.2025.
40. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 42., Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, датум се замјењује датумом 31.10.2025.
41. У дијелу Б Списка у шестој колони, престанак одобрења, у реду 64., piridalil, датум се замјењује датумом 30.6.2024.
42. У дијелу Б Списка брише се реду 73. за ipkonazol.¹
43. У дијелу Д Списка, унос у реду 31. се замјењује следећим:

¹ Увоз фитотерапеутских средстава која садрже ову активну мтерију (ипконазол) је забрањен, а продаја, складиштење и употреба је дозвољена до 29.02.2024.

Број	Тривијални назив и дентификациони бројеви	Хемијски назив према IUPAC-у	Чистоћа	Ступање на снагу	Престанак одобрења	Посебне одредбе
31.	Kalcijev karbonat CAS br. 471-34-1 CIPAC br.: 843 Крепњак CAS br. 1317-65-3 CIPAC br.: 852	Хемијски назив према IUPAC-у Kalcijev karbonat	950 g/kg	1.11.2021.	31.10.2036.	За провођење јединствених принципа из прописа о јединственим принципима за оцјењивање ФФС, при доношењу одлуке о регистрацији узимају се у обзир и закључци поступка разматрања активне материје од стране релевантних тијела Европске уније.

Измјене Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ објављују се у Службеном гласнику БиХ у складу са измјенама и допунама Списка у Европској унији.

Овим Измјенама Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ преузимају се одредбе:

- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/918 од 4. маја 2023. о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) бр. 540/2011 у погледу продужења рока важења одобрења активних твари аклонифен, аметоктрадин, бeфлутамид, бeнтиаваликaрб, боскалид, кaптан, клетодим, циклоксидим, цифлуметoфен, дазомет, диклофop, диметоморф, етефон, фeназакин, фуопиколид, флуоксастробин, флуорокlorидон, фолпет, формeтанат, Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, химексазол, индолилбутанска киселина, мандипропамид, металаксил, металдеhid, метам, метазаклор, метрибузин, милбемектин, паклобутразол, пенoксулам, феnмедифам, пиримифос-метил, пропамoкарб, прокинaзид, прoтиокoназол, S-метoлаклор, Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, Trichoderma asperellum (сој Т34) и Trichoderma atroviride сој I-1237
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/932 од 8. маја 2023. о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) бр. 540/2011 у погледу рока важења одобрења активне материје piridalil.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/939 од 10. маја 2023. о повлачењу одобрења активне материје ipkonazol у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2009 Европског парламента и Вијећа, о измјени Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 540/2011 и о стављању изван снаге Проведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 571/2014.
- Проведбена уредба Комисије (ЕУ) 2023/962 од 15. маја 2023 о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) 2021/1448 у погледу услова одобрења активних материја ниског ризика калцијев карбонат и вапненац те о измјени Проведбене уредбе (ЕУ) бр. 540/2011.

Навођење одредби Уредби врши се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне течевине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Измјене Списка активних материја дозвољених за употребу у фитофармацеутским средствима у БиХ ступају на снагу наредног дана од дана потписивања.

Број 08-02-2-79-27/23
27. јуна 2023. године
Сарајево

Директор
Др Горан Перковић, с. р.

VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

621

На основу члана 88. став 1. тачка d) Закона о Visokом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Visоког судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Visоко судско и туžилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донijело

ODLUKU O PRESTANKU MANDATA

Mehadžić Suljić Almaidi, туžiocу Okружног јавног туžилаштва у Приједору, престаје мандат туžioca тог туžилаштва, са даном 13.06.2023. године, због подношења оставке.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Дана 13.06.2023. године, Visоко судско и туžилачко вijeће Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће) запримило је допис Almaide Suljić Mehadžić, туžioca Okружног јавног туžилаштва у Приједору, којим обавјештава да подноси оставку на функцију туžioca наведеног туžилаштва ради именовања на позицију замјеника кантоналног правобраниоца у Кантоналном правобранилаштву USK Бихаћ са даном 13.06.2023. године.

Чланом 88. Закона о Visоком судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или туžioca, а један од разлога је у случају подношења оставке.

У складу с напријед наведеним, а на основу члана 88. став 1. тачка d) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника Visоког судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине, донесена је одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2252-1/2023
15. јуна 2023. године

Предсједник VSTV-а БиХ
Halil Lagumdžija

Темелјем чланка 88. ставак 1. тачка d) Закона о Visоком судском и туžителском вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и чланка 117. Пословника Visоког судског и туžителског вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Visоко судско и туžителско вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донijело

ODLUKU O PRESTANKU MANDATA

Mehadžić Suljić Almaidi, туžitelју Okружног јавног туžителства у Приједору, престаје мандат туžitelја тог туžителства, са даном 13.06.2023. године, због подношења оставке.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

III

Oва одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-2255-2/2023
15. јуна 2023. године

Предсједник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

623

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судско и туžилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM

I

За судију Опćинског суда у Лjubушком именује се **Гавран Јелена**.

II

Именована ступа на дужност 17.07.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-2256-2/2023
15. јуна 2023. године

Предсједник ВСТВ-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

Темелјем члана 17. ставак 1. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судбеног и туžителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU SUČA U OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM

I

За суца Опćинског суда у Лjubушком именује се **Гавран Јелена**.

II

Именована ступа на дужност 17.07.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-2256-2/2023
15. липња 2023. године

Предсједник ВСТВ-а БиХ
Халил Лагумџија, в. р.

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и

туžилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донио

ODLUKU

O IMENOVAЊU SUDIJE U OPŠTINSKI SUD U LJUBUŠKOM

I

За судију Општинског суда у Лjubушком именује се **Гавран Јелена**.

II

Именована ступа на дужност 17.07.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-2256-2/2023
15. јуна 2023. године

Предсједник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

624

На основу члана 17. став 2. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судско и туžилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU TUŽIOCA U FEDERALNO TUŽILAŠTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I

За туžioca Федералног туžилаштва Федерације Босне и Херцеговине именује се **Handžić-Selimović Lejla**.

II

Именована ступа на дужност 17.07.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-2257-2/2023
15. јуна 2023. године

Предсједник ВСТВ-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

Темелјем члана 17. ставак 2. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судбеног и туžителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ODLUKU

O IMENOVANJU TUŽITELJA U FEDERALNO TUŽITELJSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I

За туžitelja Федералног туžителства Федерације Босне и Херцеговине именује се **Handžić-Selimović Lejla**.

II

Именована ступа на дужност 17.07.2023. године.

627

Na osnovu člana 17. stav 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU GLAVNOG TUŽIOCA REPUBLIČKOG JAVNOG TUŽILAŠTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za glavnog tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske imenuje se **Radović Željka**, na mandat od šest (6) godina.

II

Imenovana stupa na dužnost 17.07.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-2260-2/2023
15. juna 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, s. r.

Temeljem članka 17. stavak 2. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU GLAVNOG TUŽITELJA REPUBLIČKOG JAVNOG TUŽITELJSTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za glavnog tužitelja Republičkog javnog tužiteljstva Republike Srpske imenuje se **Radović Željka**, na mandat od šest (6) godina.

II

Imenovana stupa na dužnost 17.07.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-2260-2/2023
15. lipnja 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, v. r.

Na osnovu člana 17. stav 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donio

ODLUKU

O IMENOVANJU GLAVNOG TUŽIOCA REPUBLIČKOG JAVNOG TUŽILAŠTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za glavnog tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske imenuje se **Radović Željka**, na mandat od šest (6) godina.

II

Imenovana stupa na dužnost 17.07.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-2260-2/2023
15. juna 2023. godine

Predsjednik VSTC-a BiH
Халил Лагумџија, с. р.

628

Na osnovu člana 17. stav 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA OSNOVNOG SUDA U DERVENTI

I

Za predsjednika Osnovnog suda u Derventi imenuje se **Lazić Zoran**, na mandat od četiri (4) godine.

II

Imenovani stupa na dužnost 17.07.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-2261-2/2023
15. juna 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, s. r.

Temeljem članka 17. stavak 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA OSNOVNOG SUDA U DERVENTI

I

Za predsjednika Osnovnog suda u Derventi, imenuje se **Lazić Zoran**, na mandat od četiri (4) godine.

II

Imenovani stupa na dužnost 17.07.2023. godine.

Закона о ВСТС-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 25.06.2023. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2263-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

631

На основу члана 88. став (1) тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судско и туžилачко вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ОДЛУКУ О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Јусуфовић Мирзи, судији Суда БиХ, престаје мандат судије тог суда, са даном 26.06.2023. године, због одласка у мировину.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и туžилачког вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће), констатовано је да Јусуфовић Мирза, судија Суда БиХ, дана 26.06.2023. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 26.06.2023. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2264-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник VSTV-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

Темелјем члана 88. став (1) тачка д) Закона о Високом судском и туžителском вijeћу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и туžителског вijeћа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судско и туžителско вijeће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донијело

ОДЛУКУ О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Јусуфовић Мирзи, судији Суда БиХ, престаје мандат судије тог суда, са даном 26.06.2023. године, због одласка у мировину.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Темелјем службене евиденције Високог судског и туžителског вijeћа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вijeће), констатовано је да Јусуфовић Мирза, судија Суда БиХ, дана 26.06.2023. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланком 88. Закона о Високом судском и туžителском вijeћу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV-у БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у мировину. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

Темелјем наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 26.06.2023. године, те је темелјем одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника VSTV-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2264-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник VSTV-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

На основу члана 88. став (1) тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донио

ОДЛУКА О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Јусуфовић Мирзи, судији Суда БиХ, престаје мандат судије тог суда, са даном 26.06.2023. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет), констатовано је да Јусуфовић Мирза, судија Суда БиХ, дана 26.06.2023. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 26.06.2023. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2264-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

632

Na osnovu člana 88. stav (1) tačka a) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Oruč Almini, sudiji Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, prestaje mandat sudije tog suda, sa danom 06.07.2023. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Na osnovu službene evidencije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatovano je da Oruč Almina, sudija Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, dana 06.07.2023. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat sudije ili tužioca, a jedan od razloga je kada navršše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju. Prema članu 90. Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u penziju je navršenih sedamdeset (70) godina života.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u penziju, a što je u konkretnom slučaju 06.07.2023. godine, te je na osnovu odredbe člana 88. stav (1) tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i člana 117. Poslovnika VSTV-a BiH, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-2265-1/2023
15. juna 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, s. r.

Temeljem članka 88. stavak (1) tačka d) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 117. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Oruč Almini, sucu Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, prestaje mandat suca tog suda, sa danom 06.07.2023. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Temeljem službene evidencije Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatovano je da Oruč Almini, sudac Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu, dana 06.07.2023. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat suca ili tužitelja, a jedan od razloga je kada navršše starosnu dob propisanu

za obavezan odlazak u mirovinu. Prema članku 90. Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u mirovinu je navršenih sedamdeset (70) godina života.

Temeljem navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u mirovinu, a što je u konkretnom slučaju 06.07.2023. godine, te je temeljem odredbe članka 88. stavka (1) tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i članka 117. Poslovnika VSTV-a BiH, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-2265-1/2023
15. lipnja 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, v. r.

Na osnovu člana 88. stav (1) tačka d) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donio

**ОДЛУКУ
О ПРЕСТАКУ МАНДАТА**

Оруч Алмини, судији Окружног привредног суда у Источном Сарајеву, престаје мандат судије тог суда, са даном 06.07.2023. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет), констатовано је да Оруч Алмина, судија Окружног привредног суда у Источном Сарајеву, дана 06.07.2023. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 06.07.2023. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Broj 04-07-3-2265-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

633

Na osnovu člana 88. stav (1) tačka a) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Seferagić Ekremu, sudiji Općinskog suda u Cazinu, prestaje mandat sudije tog suda, sa danom 31.07.2023. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Na osnovu službene evidencije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatovano je da Seferagić Ekrem, sudija Općinskog suda u Cazinu dana 31.07.2023. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat sudije ili tužioca, a jedan od razloga je kada navršše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju. Prema članu 90. Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u penziju je navršenih sedamdeset (70) godina života.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u penziju, a što je u konkretnom slučaju 31.07.2023. godine, te je na osnovu odredbe člana 88. stav (1) tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i člana 117. Poslovnika VSTV-a BiH, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-2266-1/2023
15. juna 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija

Temeljem članka 88. stavak (1) tačka d) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 117. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 15.06.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Seferagić Ekremu, sucu Općinskog suda u Cazinu, prestaje mandat suca tog suda, sa danom 31.07.2023. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Temeljem službene evidencije Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatovano je da Seferagić Ekrem, sudac Općinskog suda u Cazinu, dana 31.07.2023. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat suca ili

tužitelja, a jedan od razloga je kada navršše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u mirovinu. Prema članku 90. Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u mirovinu je navršenih sedamdeset (70) godina života.

Temeljem navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u mirovinu, a što je u konkretnom slučaju 31.07.2023. godine, te je temeljem odredbe članka 88. stavka (1) tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i članka 117. Poslovnika VSTV-a BiH, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-2266-1/2023
15. lipnja 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija

На основу члана 88. став (1) тачка д) Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 15.06.2023. године, донио

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Сеферагић Екрему, судији Опћинског суда у Цазину, престаје мандат судије тог суда, са даном 31.07.2023. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет), констатовано је да Сеферагић Екрем, судија Опћинског суда у Цазину, дана 31.07.2023. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТС-БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТС-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у мировину је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у мировину, а што је у конкретном случају 31.07.2023. године, те је на основу одредбе члана 88. став (1) тачка а) Закона о ВСТС-у БиХ, као и члана 117. Пословника ВСТС-а БиХ, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-2266-1/2023
15. јуна 2023. године

Председник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија

SADRŽAJ

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

- 613 Odluka o odobravanju Projekta nabavke objekta za smještaj Institucija Bosne i Hercegovine - Državne agencije za istrage i zaštitu u Banjoj Luci (bosanski jezik)
Odluka o odobravanju Projekta nabave objekta za smještaj Institucija Bosne i Hercegovine - Državne agencije za istrage i zaštitu u Banjoj Luci (hrvatski jezik)
Odluka o odobravanju Projekta nabavke objekta za smještaj Institucija Bosne i Hercegovine - Državne agencije za istrage i zaštitu u Banjoj Luci (srpski jezik)
- 614 Odluka o odobravanju višegodišnjeg projekta "Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave za indirektno oporezivanje na aerodromu u Sarajevu" (bosanski jezik)
Odluka o odobravanju višegodišnjeg projekta "Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave za neizravno oporezivanje u zračnoj luci u Sarajevu" (hrvatski jezik)
Odluka o odobravanju višegodišnjeg projekta "Izgradnja i opremanje objekta za smještaj zaposlenih Uprave za indirektno oporezivanje na aerodromu u Sarajevu" (srpski jezik)
- 615 Rješenje o imenovanju direktora Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)
Rješenje o imenovanju ravnatelja Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)
Rješenje o imenovanju direktora Instituta za metrologiju Bosne i Hercegovine (srpski jezik)
- 616 Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za nabavke (bosanski jezik)
Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uspostavljanju i radu Povjerenstva za nabave (hrvatski jezik)
Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uspostavljanju i radu Komisije za nabavke (srpski jezik)

BOSNA I HERCEGOVINA

UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

- 617 Uputstvo o podnošenju prijave za porez na dodanu vrijednost upotrebom kvalificirane elektronske potvrde (bosanski jezik)
Uputa o podnošenju prijave za porez na dodanu vrijednost uporabom kvalificirane elektroničke potvrde (hrvatski jezik)
Uputstvo o podnošenju prijave za porez na dodatu vrijednost upotrebom kvalificirane elektronske potvrde (srpski jezik)

VIJEĆE ZA DRŽAVNU POMOĆ
BOSNE I HERCEGOVINE

- 618 Rješenje broj UP/I 03-26-1-54-19/21 (bosanski jezik) 12
Rješenje broj UP/I 03-26-1-54-19/21 (hrvatski jezik) 21
Rješenje broj UP/I 03-26-1-54-19/21 (srpski jezik) 31
- 619 Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-5/22 (bosanski jezik) 41
Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-5/22 (hrvatski jezik) 46
Rješenje broj UP/I 03-26-1-63-5/22 (srpski jezik) 51
- 2 **UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA**
- 620 Izmjene i dopune Spiska aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik) 57
Izmjene i dopune Popisa aktivnih materija dozvoljenih za uporabu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik) 59
Izmjene i dopune Spiska aktivnih materija dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u Bosni i Hercegovini (srpski jezik) 60
- 4 **VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**
- 5 621 Odluka o prestanku mandata (bosanski jezik) 62
Odluka o prestanku mandata (hrvatski jezik) 62
Odluka o prestanku mandata (srpski jezik) 63
- 5 622 Odluka o imenovanju sudije u Općinski sud u Cazinu (bosanski jezik) 63
Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Cazinu (hrvatski jezik) 63
Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Pazinu (srpski jezik) 63
- 6 623 Odluka o imenovanju sudije u Općinski sud u Ljubuškom (bosanski jezik) 64
Odluka o imenovanju suca u Općinski sud u Ljubuškom (hrvatski jezik) 64
Odluka o imenovanju sudije u Opštinski sud u Ljubuškom (srpski jezik) 64
- 6 624 Odluka o imenovanju tužioca u Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 64
Odluka o imenovanju tužitelja u Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 64
Odluka o imenovanju tužioца у Федерално тужилаштво Федерације Босне и Херцеговине (srpski jezik) 65
- 8 625 Odluka o imenovanju stručnog saradnika u Općinski sud u Kiseljaku (bosanski jezik) 65
Odluka o imenovanju stručnog suradnika u Općinski sud u Kiseljaku (hrvatski jezik) 65

	Одлука о именовану стручног сарадника у Општински суд у Кисељаку (српски језик)	65	Одлука о именовану предсједника Основног суда у Дервенти (српски језик)	68	
626	Одлука о поништењу Одлуке о именовану судије у Опћински суд у Цазину (bosanski jezik)	66	629	Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	68
	Одлука о поништењу Одлуке о именовану суца у Опћински суд у Цазину (hrvatski jezik)	66		Одлука о престанку мандата (hrvatski jezik)	68
	Одлука о поништењу Одлуке о именовану судије у Општински суд у Цазину (српски језик)	66	630	Одлука о престанку мандата (српски језик)	68
627	Одлука о именовану главног тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (bosanski jezik)	67		Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	69
	Одлука о именовану главног тужитеља Републичког јавног тужитељства Републике Српске (hrvatski jezik)	67		Одлука о престанку мандата (hrvatski jezik)	69
	Одлука о именовану главног тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (српски језик)	67	631	Одлука о престанку мандата (српски језик)	69
628	Одлука о именовану предсједника Основног суда у Дервенти (bosanski jezik)	67		Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	70
	Одлука о именовану предсједника Основног суда у Дервенти (hrvatski jezik)	67	632	Одлука о престанку мандата (српски језик)	70
				Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	71
				Одлука о престанку мандата (hrvatski jezik)	71
			633	Одлука о престанку мандата (српски језик)	71
				Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	71
				Одлука о престанку мандата (hrvatski jezik)	72
				Одлука о престанку мандата (српски језик)	72

**UROŠ PENA
BRANISLAV PAVLOVIĆ**

**REGIONALNA
POLICIJSKA
SARADNJA**

Sarajevo, 2023.

Službeni list BiH

JP NIO Službeni list Bosne i Hercegovine

Jezik Službena glasila Oglašavanje Pretraga Vijesti Web shop Info Javne nabave

Naslovna stranica

Pretplata
Cjenovnik
Izdavaštvo
Info - historijat
Kontakt
Medun. saradnja
Korisni linkovi
Oglasni dio

branka
Promjena šifre
Odjava

IZMJENE PLANA JAVNIH NABAVKI ZA 2022. GODINU

Službeni glasnik BiH broj 1/23

VJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA BOSNE I HERCEGOVINE U ZAJEDNIČKI ODBOR ZA OBRAZOVNU I ZNANSTVENU SURADNJU IZMEĐU VJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE

VJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE PRIČUVE

Službene novine Federacije BiH broj 104/22

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UREDBU O PRESTANKU VAŽENJA UREDBE O UTVRĐIVANJU VLASTITIH PRIHODA, NAČINA I ROKOVA RASPODJELE

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UREDBU O KRITERIJIMA ZA OBRAČUN I NAČIN PLAĆANJA NAKNADA ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU AMBALAŽNI OTPAD I ELEKTRIČNI I ELEKTRONSKI OTPAD

Službene novine Kantona Sarajevo broj 1/23

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O PRIVREMENOM FINANSIRANJU ZAVODA ZDRAVSTVENOG

Međunarodni ugovori broj 8/22

PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O PRIHVATANJU ODRICANJA I IZMJENA I DOPUNA U SVEZI SPORAZUMA O INVESTICIJSKOM

JP NIO
Službeni list BiH
Dž. Bijedića 39/III
71000 Sarajevo, BiH
tel/fax:
+387 33 72 20 30
e-pošta:
Službeni list BiH

ISO 9001
INTERCERT

BAZA PRAVNIH AKATA

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretarka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11, ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09, ADDIKO BANK AD Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Muhamed Mirvić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2023. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM